

هیچ قدرتی در دنیا اراده ملت ایران را ندارد

صادق

هفته نامه | سیاسی، فرهنگی و اجتماعی | سال بیست و چهارم | شماره ۱۲۱۲ | دوشنبه ۱۹ آبان ۱۴۰۴ | ۱۹ جمادی الاول ۱۴۴۷ | ۱۰ نوامبر ۲۰۲۵ | ۱۶ صفحه

مذاکره راه حل نیست!

سیاست های غلط و کاهش قدرت خرید مردم

نگاهی به دخالت های آمریکا در منطقه غرب آسیا

صبح صادق عوامل کمبود نهاده های دامی در کشور را واکاوی می کند

بحران نهاده!

۳
دیدگاه

◆ بازار نهاده های دامی در ایران از سال های پایانی دهه ۱۳۹۰ به دلیل فشار تحریم ها، وابستگی به واردات ذرت، سویا و کنجاله و ضعف ساختار توزیع، همواره با تنش های قیمتی و کمبود مواجه بوده است. در این بستر، شکل گیری شبکه های محدود واردکنندگان و انحصار توزیع، به ویژه در شرایط تخصیص ارز ترجیحی، موجب شد بخش عمده کنترل بازار در اختیار گروه های خاص قرار گیرد

◆ سال گذشته به دلیل بحران خشکسالی، میزان تولید نهاده ها کاهش چشمگیری داشت. خشکسالی و کاهش ۴۰ درصدی بارندگی، تولید نهاده های دامی کشور شامل علوفه مرتعی، علوفه مزرعای، بقایای زراعی و جو در سال جاری را در مجموع حدود ۱۲ میلیون تن کاهش داده که موجب افزایش تقاضا برای خوراک دام وارداتی شده است

◆ به دلیل ضعف مدیریتی قصوراتی صورت گرفته و فرآیند کار به خوبی طی نشده است. برای نمونه، در سامانه بازارگاه که برای شفاف سازی و توزیع مستقیم نهاده ها به تولیدکنندگان ایجاد شده، تولیدکننده کالاهایی که خریداری و هزینه آن را پرداخت کرده، بعد از دو تا سه ماه نتوانسته است جنس سفارش شده را دریافت کند

◆ در فرآیند این سال ها نقش واردکنندگان و انحصارگران نهاده های دامی در موضوع بحران نهاده ها بسیار «پررنگ و جدی» بوده است. اگر چه وزارت جهاد کشاورزی وظیفه دارد با این افراد برخورد کند، اما در عمل چنین نشده است. نتیجه این بی عملی، کنترل کامل بازار نهاده از سوی گروهی محدود است که امنیت غذایی را به بازی گرفته اند

چرخه معیوب

تحلیل اتاق فکر آمریکایی
از بن بست مذاکرات و راهکارهای پیش رو

پرواز سیمرغ

مروری بر گام بلند ایران به سوی
خودکفایی در آسمان

نیم نگاه

تغییری رخ داده است؟

رضاصار میراد

کارشناس مسائل
بین الملل

امروز نام «زهران ممدانی» در آمریکا بیش از هر نام دیگری شنیده می‌شود. او اکنون جوان‌ترین و اولین شهردار مسلمان شهر نیویورک است، شهری که تنها ۱۰ درصد جمعیت آن را مسلمانان تشکیل می‌دهند و بیشترین جمعیت یهودیان آمریکا در آن زندگی می‌کنند. وی متولد سال ۱۳۷۰ شمسی در شهر «کامپالا» در اوگاندا است.

پدرش «محمود ممدانی» استاد علوم سیاسی در دانشگاه کلمبیاس و مادرش اهل ایالت پنجاب هند و فیلمساز است.

از سال ۱۳۹۸ زهران وارد دنیای سیاست شد و در سال ۱۳۹۹ به‌عنوان نماینده در مجلس ایالتی انتخاب شد. ممدانی از اعضای فعال حزب دموکرات است و در کنار چهره‌هایی مانند «الکساندرا یا اوکاسیو کورتز» و «برنی سندرز» جزء رهبران طیف سوسیالیست‌های حزب دموکرات هستند. محور فعالیت او متمرکز بر عدالت اقتصادی، مسکن ارزان قیمت، اصلاح نظام حمل و نقل عمومی و مبارزه با تبعیض نژادی و طبقه‌ای استوار است. ممدانی به‌عنوان یک مسلمان شیعه در مجالس عزاداری امام حسین (ع) شرکت کرده و سخنرانی می‌کند؛ ولی باید توجه کرد که نگاه وی به مذهب یک نگاه سکولاریستی است و دین را یک موضوع شخصی می‌داند. او بعد از پیروزی تا صبح با طر فدارانش در دانسینگ به رقص و پایکوبی مشغول بوده و در اجتماعات همجنس‌گرایان باها شرکت کرده است!

اگر می‌بینیم ممدانی حملات آمریکا را به نیروگاه‌های هسته‌ای محکوم می‌کند؛ به دلایلی است از جمله اینکه رئیس‌جمهور برای حمله به یک کشور باید از کنگره مجوز بگیرد و ترامپ این کار را نکرده است. در عین حال او و حزب دموکرات معتقد هستند جنگ‌های جدید جز فقیرتر کردن مردم آمریکا و افزایش شکاف اجتماعی هیچ فایده‌ای ندارد.

اگر ممدانی اعلام می‌کند، نتانیاهو هرگاه وارد نیویورک شود او را بازداشت می‌کند، به این دلیل است که اعتقاد دارد حکم دیوان دادگستری لاهه را باید اجرا کرد. وی در راستای مواضع طیف چپ حزب دموکرات جنایت رژیم صهیونیستی در غزه را محکوم می‌کند و مانند هم‌حزبی‌هایش معتقد به سیاست دو دولتی است و می‌گوید باید تلاش کنیم دو کشور فلسطینی و صهیونی در سرزمین فلسطین تشکیل شود تا هزینه‌های مادی و معنوی آمریکا بابت رژیم صهیونیستی کاهش یابد.

پیروزی مهاجرانی مانند وی در هر انتخاباتی در آمریکا رنگ زنگ خطر را در آمریکا به صدا در می‌آورد و آن، این است که تغییر در ترکیب جمعیتی در داخل آمریکا به سرعت در حال رخ دادن است. در حال حاضر جمعیت سفیدپوست غیر اسپانیایی حدود ۵۸ درصد مردم آمریکا را تشکیل می‌دهند، یعنی همان گروهی که بخش اصلی طرفداران ترامپ را شامل می‌شود. خیلی از کارشناسان معتقد هستند در ده سال آینده به دلیل اینکه رشد جمعیت سفیدپوست به شدت کاهش می‌یابد و رشد جمعیت در بین مهاجران، رنگین‌پوستان و سیاه‌پوستان روند افزایشی دارد، ساختار قدرت در آمریکا دستخوش تغییرات مهمی می‌شود که می‌تواند بر رویکردهای آمریکا در حوزه‌های گوناگون، از جمله سیاست خارجی تأثیرگذار باشد و از جمله روابط آمریکا و رژیم صهیونیستی را دچار تحول کند.

همچنین ترکیب ادیان هم در آمریکا در حال تغییر است. جمعیت کاتولیک و مسلمان‌های آمریکا به سرعت در حال افزایش است که این تغییرات در کنار هم می‌تواند روند افول هژمونی آمریکا را تشدید کند.

مذاکره راه حل نیست!

صبح صادق چرایی آشتی‌ناپذیری ایران و آمریکا را تبیین می‌کند

دکتر یدالله جوانی

مدیر مسئول

در روابط بین‌الملل بر این نکته تأکید می‌شود که هیچ دوستی و دشمنی‌ای ثابت و همیشگی نیست. دوستی‌ها می‌تواند به دشمنی و دشمنی‌ها به دوستی تبدیل شود. بر اساس این قاعده، عده‌ای در ایران، همواره بر این نکته تأکید کرده‌اند که باید به اختلاف‌ها با آمریکا پایان داده و برای حل مشکلات کشور از طریق گفت‌وگو و مذاکره با این کشور، به یک توافق جامع دست یافت.

در نقطه مقابل این نگاه و نظریه، دیدگاه دیگری می‌گوید، به دلایلی امکان آشتی بین ایران و آمریکا وجود ندارد. در رأس صاحبان این نگاه حضرت امام خمینی (ره) قرار دارند. نظر به اهمیت موضوع، باید فراتر از نگاه‌های سیاسی و جناحی، تبیین شود که کدام‌یک نگاه درست و کدام‌یک نگاه نادرست است؟

اهمیت این موضوع موقعی بیشتر آشکار می‌شود که دلایل و نقطه‌نظرات هر طرف از منظر منافع ملی بررسی شود. برای نمونه، صاحبان دیدگاه اول می‌گویند با توجه به فشارها و تحریم‌های همه‌جانبه آمریکا بر جمهوری اسلامی، راه پیشرفت بر کشور ایران بسته شده است؛ لذا تنها راه برای پیشرفت کشور، رابطه با آمریکا است. در نقطه مقابل رهبر حکیم انقلاب اسلامی با همان نگاه حضرت امام (ره) به آمریکا، بر این نکته تأکید دارند که شرط پیشرفت واقعی ایران، جلو نیامدن آمریکاست؛ چرا که آمریکا به شدت مخالف پیشرفت ایران است.

با معیار عقلانیت سیاسی و بر اساس شاخص منافع ملی، می‌توان دو دیدگاه را بررسی کرد. از منظر رهبر معظم انقلاب، مکتب امام خمینی (ره)، دارای ابعاد سه‌گانه «معنویت»، «عدالت» و «عقلانیت» است. در واقع، نگاه امام (ره) به آمریکا مبنی بر اینکه آمریکا شیطان بزرگ است و مسا رابطه با آمریکا را برای چه

می‌خواهیم؛ مبتنی بر یک استدلال قوی است. استدلال امام (ره) آن است که در روابط بین‌الملل، هر کشوری از طریق برقراری رابطه با دیگر کشورها، به دنبال تأمین منافع ملی است. حضرت امام (ره) معتقد بودند، رابطه با آمریکا نه تنها نفعی برای ملت ایران ندارد؛ بلکه برای کشورمان خسارت‌بار خواهد بود. رهبر کبیر انقلاب اسلامی، حد و اندازه خسارت‌بار بودن این رابطه را برای ایران، با یک مثال تشریح فرمودند: «این رابطه، رابطه گرگ و میش است!»

بسیار روشن است که به محض نزدیکی گرگ و میش، چه اتفاقی رخ خواهد داد و کدام طرف سود می‌برد و کدام طرف خسارت می‌بیند. این مثال مبتنی بر یک استدلال عقلی بنا شده است. نفع گرگ در درندگی و گرفتن حیات گوسفندان است. حال آمریکا یک کشور دارای خلق و خوی استکباری بوده، برای اعمال برتری خود بر دیگران، از هر ابزار و امکاناتی استفاده می‌کند. آمریکا می‌خواهد قدرت برتر جهان باشد و دیگران را تحت سلطه خود در آورد. رهبران این کشور، با صراحت هر چه تمام، از ایران به منزله یکی از موانع اصلی سر راه سلطه آمریکا بر

جهان نام می‌برند. در چنین وضعیتی، میان منافع حیاتی و حقوق طبیعی ملت ایران، مانند استقلال سیاسی، عزت ملی و حفظ تمامیت ارضی، با منافع زیاده‌خواهانه و سلطه‌جویانه آمریکا تعارض منافع پیش می‌آید. این تعارض منافع هم جنبه تاکتیکی ندارد که از طریق گفت‌وگویی میان دو طرف، قابل حل و فصل باشد.

اختلافات میان دو کشور، در سطوح راهبردی و تعارض منافع جنبه ذاتی دارد. آمریکا طی ۴۶ سال گذشته، نشان داده به چیزی کمتر از تسلیم شدن ملت ایران در مقابل ایالات متحده، قانع نخواهد شد. ترامپ در همان روز اول جنگ ۱۲ روزه، با تصور پیروزی در این جنگ، با صراحت اعلام کرد: «ایران بدون قید و شرط باید تسلیم شود.»

اساساً آمریکا یک کشور مستقل و دارای پیشینه فرهنگی و تمدنی چون ایران با یک موقعیت جغرافیایی ممتاز و در حال پیشرفت را تحمل نمی‌کند. علت تمامی دشمنی‌های آمریکا با ملت ایران، که سابقه‌ای فراتر از انقلاب اسلامی دارد، به زیاده‌خواهی‌های آمریکا بر می‌گردد. در چنین وضعیتی، ملت ایران هوشیارانه باید در مسیر

آمریکا می‌خواهد قدرت برتر جهان باشد و دیگران را تحت سلطه خود در آورد. رهبران این کشور، با صراحت هر چه تمام، از ایران به منزله یکی از موانع اصلی سر راه سلطه آمریکا بر جهان نام می‌برند

استدلال امام (ره) آن است که در روابط بین‌الملل، هر کشوری از طریق برقراری رابطه با دیگر کشورها، به دنبال تأمین منافع ملی است. حضرت امام (ره) معتقد بودند، رابطه با آمریکا نه تنها نفعی برای ملت ایران ندارد؛ بلکه برای کشورمان خسارت‌بار خواهد بود.

لیبی در دوره سرهنگ قذافی، که با اعتماد به غربی‌ها و آمریکایی‌ها، این کشور در مسیر انحطاط و نابودی قرار گرفت. سودان نیز با خطای محاسباتی عمرالبشیر در نزدیک شدن به آمریکا، تجزیه شد و وارد جنگ‌های داخلی بی‌پایان شده است.

میان منافع حیاتی و حقوق طبیعی ملت ایران، مانند استقلال سیاسی، عزت ملی و حفظ تمامیت ارضی، با منافع زیاده‌خواهانه و سلطه‌جویانه آمریکا تعارض جدی وجود دارد، تعارضی که جنبه تاکتیکی ندارد و از طریق گفت‌وگویی میان دو طرف، قابل حل و فصل نیست.

صبح صادق فعالیت جریان‌های سیاسی و بازیگران دخیل خارجی در انتخابات پارلمانی عراق را بررسی می‌کند

کدام گروه پیروز انتخابات می‌شود؟

کسب کرسی‌های پارلمانی با جریان شیعه را تغییر دهند.

ج- ایجاد درگیری‌های پس‌انتخاباتی: آمریکایی‌ها همواره بدین‌گونه عمل می‌کنند که چنانچه روندهای انتخاباتی به نفع آنها پیش نرود یا اینکه نتایج انتخابات با مدل‌های آنها متفاوت باشد، اقدام به ایجاد درگیری و تنش می‌کنند که نمونه آن در کشورهای آسیای مرکزی و در انتخابات قبلی عراق بود. در انتخابات فعلی نیز آمریکایی‌ها به دنبال پیاده‌سازی این مدل هستند که البته تمرکز اصلی بر درگیری شیعی-شیعی است.

ترکیه بر مبنای حمایت از جریان‌های اخوانی در سطوح منطقه‌ای، در انتخابات عراق نیز بر روی این مسئله تمرکز دارد و به دنبال حمایت از جریان‌های اخوانی در انتخابات عراق است. البته ترکیه با سیاست تعدیل‌گرایی انتخاباتی بر روی تعامل با دولت آینده عراق و افزایش همکاری‌ها به ویژه در حوزه امنیتی تمرکز بیشتری دارد.

کشورهای عربی در انتخابات عراق همواره بر روی جریان‌های سنی تکیه و تمرکز بیشتری دارند و برخی از آنها، به ویژه عربستان و امارات نقش‌آفرینی گسترده‌ای دارند. مهم‌ترین سیاست کشورهای عربی در انتخابات عراق، ایجاد تعادل سیاسی با سایر بازیگران است. به این معنا که کشورهای عربی تمایلی به کاهش یا از بین رفتن حوزه نفوذ خود در عراق ندارند و برای بازیگری در عرصه عراق از جریان‌های سیاسی مدنظر خود حمایت می‌کنند.

بازیگران دخیل خارجی در انتخابات در انتخابات عراق افزون بر جریان‌های داخلی، برخی بازیگران خارجی نیز نقش دارند که مهم‌ترین بازیگران آمریکا، ترکیه و کشورهای عربی هستند.

آمریکایی‌ها همواره با گزاره مداخله‌جویی در انتخابات عراق نقش‌آفرینی کرده‌اند. در انتخابات فعلی نیز سعی دارند با حمایت از برخی جریان‌های سیاسی، تأثیرات خود را بر روندهای انتخاباتی داشته باشند. در این میان، آمریکایی‌ها سه هدف مهم در انتخابات پارلمانی عراق دارند:

الف- عدم تغییر توازن سیاسی با ایران: آمریکایی‌ها اکثریت طراحی‌های خود را در عراق بر مقابله با ایران و جلوگیری از تغییر توازن سیاسی با ایران قرار می‌دهند. در انتخابات فعلی نیز تمرکز اصلی را بر رأی‌نیاوردن جریان‌های وابسته به مقاومت در عراق قرار داده‌اند و در این راستا با گزاره تهدید به حمله نظامی، خلع سلاح گروه‌های مقاومت و فشار بر دولت عراق برای ایجاد محدودیت در فعالیت جریان‌های مقاومت مترصد تأثیرگذاری بر نتایج انتخابات هستند.

ب- ایجاد انشقاق در جریان‌های شیعی: آمریکایی‌ها همواره سعی داشته‌اند جریان‌هایی در درون احزاب شیعی با رویکردهای سکولار و لیبرال ایجاد کنند که نمونه بارز آن در انتخابات قبلی حمایت از جریان‌های مدنی به اصطلاح توسعه‌گرا بود. همچنین آمریکایی‌ها با حمایت از جریان تشریفاتی‌ها سعی داشتند معادلات

مقتدی صدر انتخابات را تحریم کرده است و در آخرین بیانیه خود نیز بر این امر صحنه گذاشت و اعلام کرد، هیچ قصدی برای ورود به انتخابات ندارد. جریان‌های مهم شیعی در این انتخابات شامل ائتلاف دولت قانون به رهبری «نوری المالکی»، پدر به رهبری «العامری» و توسعه به رهبری «السودانی» هستند. این احتمال وجود دارد که جریان‌های شیعی بعد از انتخابات بار دیگر در قالب چارچوب هماهنگی یا همان اطار التنسيقی ائتلاف کنند که این امر به فضای بعد از انتخابات بستگی دارد.

جریان سنی با چهار ائتلاف وارد انتخابات شده‌اند که شامل ائتلاف تقدم به رهبری حلبوسی، عزم به رهبری السامراعی، سیاره به رهبری خمیس خنجر و حسم به رهبری ثابت العباسی، وزیر دفاع کنونی هستند. شانس ائتلاف تقدم به رهبری حلبوسی برای به دست آوردن تعداد کرسی‌های پارلمانی از دیگر احزاب بیشتر است.

فعالیت‌های انتخاباتی در احزاب کردی نیز بر حول دو جریان اصلی دموکرات و اتحادیه میهنی متمرکز است. جریان دموکرات به دلیل تشکیل نشدن دولت محلی در کردستان عراق، اعتراض‌های اقتصادی به این‌جریان و وقوع درگیری با برخی قبایل با چالش‌های مختلفی در این دور از انتخابات مواجه است. در مقابل جریان اتحادیه میهنی نیز همچنان با چالش دودستگی بین بافل طالبانی و لاهور شیخ جنگی مواجه است.

محمد رضا فرهادی

کارشناس مسائل منطقه

عراق روز بیستم آبان‌ماه عرصه رقابت احزاب و جریان‌های سیاسی این کشور برای انتخابات پارلمانی است که این مرحله از انتخابات به دلیل فشارهای آمریکا برای خلع سلاح گروه‌های مقاومت از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. جریان‌های مهم سیاسی شیعی، سنی و کرد به عرصه انتخابات ورود پیدا کرده‌اند و ائتلاف‌های متنکثری نیز تشکیل شده است. این انتخابات بر خلاف دوره قبلی بر اساس حوزه رأی‌گیری نیست و سیستم انتخاباتی به حالت سانات لیگو بازگشته است. در دوره قبل هر استان به حوزه‌های انتخاباتی گوناگونی تقسیم شده بود و جمعاً ۸۳ حوزه انتخاباتی وجود داشت که در این دور از انتخابات این مسئله دیگر وجود ندارد.

جریان‌های سیاسی مهم در انتخابات

در انتخابات پارلمانی عراق، رقابت بین سه جریان شیعی، سنی و کردهاست. در جریان شیعی تکثر ائتلاف‌ها و جریان‌های سیاسی وجود دارد. مهم‌ترین تفاوت جریان شیعی در انتخابات فعلی با انتخابات قبلی در حضور نداشتن جریان صدر در این انتخابات است که

بحران نهاده!

صبح صادق عوامل کمبود نهاده‌های دامی در کشور را واکاوی می‌کند

امید هیری

کارشناس اقتصادی

این روزها وقتی با قیمت سرسام‌آور مواد پروتئینی و علل افزایش آن در بازار مواجه می‌شویم، این سؤال پیش می‌آید که چه عواملی موجب افزایش زود هنگام قیمت‌ها می‌شود؟ علاوه بر ضعف‌های نظارتی، معمولاً یک جواب بیشتر از همه بروز و ظهور پیدا می‌کند و آن هم «کمبود و گرانی نهاده‌های دامی» است. ابتدا تعریفی از نهاده‌های دامی داشته باشیم، بعد به دلایل و چرایی کمبودهای آن اشاره کنیم. نهاده‌های دامی به تمامی عناصر، مواد، خدمات و تجهیزات است که به طور مستقیم یا بعد از ترکیب با مواد دیگر برای تغذیه، رشد، تکثیر و پرورش حیوانات استفاده می‌شود، اطلاق می‌شود. نهاده‌های دامی شامل منابع چربی، کربوهیدرات، مواد معدنی، پروتئین، شامل علوفه، ذرت، جو، گندم، سویا، کنجاله، پسماندهای غذایی و موارد مشابه هستند. از آنجا که تأمین تغذیه مناسب، می‌تواند عملکرد و بهره‌وری دام و طیور را بهبود بخشد و در عین حال بهبود کیفیت و میزان تولید محصولات دامی را نیز تضمین کند، به دلایل زیر باید بخش زیادی از آن از طریق واردات تأمین شود.

ضرورت تأمین نیازهای تغذیه‌ای دام؛ به دلیل کمبود علوفه در کشور و نقش اساسی این موضوع در قیمت گوشت و مرغ، نیازمند واردات نهاده‌های دامی هستیم.

عوامل جغرافیایی و آب و هوایی؛ شرایط جغرافیایی و آب و هوایی در کشورهای دیگر ممکن است امکان تولید نهاده‌های دامی با کیفیت و قیمت مناسب را فراهم کند. در کشور ما عواملی همچون خشکسالی مزیت بر علت است تا کشورمان این نهاده‌ها را وارد کند.

نبود تولید داخلی؛ برخی از نهاده‌های دامی در داخل کشور به میزان کافی تولید نمی‌شوند و نمی‌تواند پاسخگوی نیازهای تغذیه‌ای دام باشد.

توسوع و کیفیت؛ در برخی موارد، نهاده‌های دامی وارداتی به دلیل کیفیت و تنوع بیشتر نسبت به محصولات داخلی ترجیح داده می‌شوند.

حال در این برهه زمانی، نهاده‌های دامی در شرایط بحرانی قرار دارد و تا بازگشت به شرایط عادی ممکن است خسارت‌های قابل توجهی به بخش تولید و امنیت غذایی وارد شود. بر اساس داده‌های اتحادیه دامداران، هرگونه تأخیر در تأمین خوراک دام و طیور، به کاهش تولید و افزایش قیمت پروتئین منجر خواهد شد. این امر نه تنها سلامت تغذیه‌ای مردم، بلکه تعادل اقتصادی خانوارها را تهدید می‌کند و پیامدهای اجتماعی قابل توجهی خواهد داشت. درباره علل اینگونه نابسامانی‌ها

دلایل گوناگونی وجود دارد که به اجمال به آنها اشاره می‌شود:

الف **تداوم خشکسالی؛** دربارۀ تأثیر خشکسالی بر تولید نهاده‌های دامی باید گفت، سال گذشته به دلیل بحران خشکسالی میزان تولید نهاده‌ها کاهش چشمگیری داشت و از طرفی چراگاه‌ها خالی از علوفه دامی شدند؛ به گونه‌ای که دامداران ناگزیر به تأمین علوفه برای حفظ دام‌های خود شدند. خشکسالی و کاهش ۴۰ درصدی بارندگی، تولید نهاده‌های دامی کشور شامل علوفه مرتعی، علوفه مزرعه‌ای، بقایای زراعی وجود در سال جاری را در مجموع حدود ۱۲ میلیون تن کاهش داده که موجب افزایش تقاضا برای خوراک دام وارداتی شده است.

ب **کاهش سهم ارزی در بودجه سالانه؛** با وجود محدودیت‌های بودجه‌ای، برای تأمین کالاهای اساسی و ذخایر راهبردی فراتر از سقف مصوب قانون بودجه، معاونت ارزی بانک مرکزی بیش از ۹ میلیارد دلار ارزی به بخش کشاورزی در سال جاری تخصیص داده است؛ در حالی که در قانون بودجه سال ۱۴۰۴ از حدود ۱۲ میلیارد دلار مصوب ۸/۳ میلیارد دلار سهم وزارت جهاد کشاورزی و مابقی متعلق به وزارت بهداشت است. با اینکه سقف در بودجه مشخص شده بود، اما به دلیل حساسیت تأمین کالاهای اساسی و ذخایر راهبردی، با هماهنگی وزیر جهاد کشاورزی، رئیس جمهور و بانک مرکزی، فراتر از سقف بودجه و تاکنون ۹ میلیارد دلار ارزی به بخش کشاورزی تخصیص داده است. در حالی که میزان ارز تخصیصی نهاده در بودجه سال ۱۴۰۳، ۱۴ میلیارد دلار بوده که به این مقدار کاهش یافته است. از سوی دیگر، دولت از سال قبل ۵ میلیارد دلار بدهی دارد که تمامی این عوامل به شرایط بحرانی بازار نهاده دامی انجامیده است.

ج **انحصار؛** در فرآیند این سال‌ها نقش واردکنندگان و انحصارگران نهاده‌های

نشده است. برای نمونه، سامانه بازارگاه که برای شفاف‌سازی و توزیع مستقیم نهاده‌ها به تولیدکنندگان ایجاد شده، در همین سامانه تولیدکننده کالا‌هایی که خریداری کرده و هزینه آن را پرداخت کرده، بعد از دو تا سه ماه نتوانسته است جنس سفارش شده را دریافت کند. برخی از تولیدکنندگان معتقدند، برخی کالاها که در سامانه عرضه شده‌اند یا هنوز وارد کشور نشده بودند یا در گمرک معطل شده‌اند. این تأخیرها باعث شده تولیدکنندگان برای تأمین نهاده، به بازار آزاد مراجعه کنند و نهاده را با قیمت بالاتر خریداری کنند که منجر به افزایش هزینه تمام شده تولید و ایجاد نوسانات قیمتی شده است. لاجرم باید این نوع عملکرد را به ضعف مدیریتی ارجاع داد و لا غیر.

با توجه به التهایی که در بازار نهاده‌ها در ماه‌های اخیر جدی است و هرگاه قرار شده متولیان امر این حوزه اقدامی در این بخش انجام دهند، با قدرت مافیا و حذف خودشان مواجه شده‌اند. اگر چه وزارت جهاد کشاورزی وظیفه دارد با این افراد برخورد کند، در عمل چنین نشده است. نتیجه این بی‌عملی، کنترل کامل بازار نهاده از سوی گروهی محدود است که بر کل تولید محصولات پروتئینی کشور سایه انداخته‌اند و امنیت غذایی را به بازی گرفته‌اند. بنا به اظهار نظر مدیرعامل سابق اتحادیه دامداران انحصار واردات نهاده‌های دامی چرخه تولید گوشت و مرغ را مختل کرده و امنیت غذایی کشور را به مخاطره انداخته است. در این بین، تصمیم چند ماه قبل معاونت توسعه بازرگانی وزارت جهاد کشاورزی مبنی بر حذف تهاوت و حذف برخی از وارد کنندگان و محدود کردن وارد کنندگان، زمینه را برای انحصارگران به منظور تاخت و تاز فراهم کرد.

د **ضعف مدیریتی؛** از سالیان گذشته فرآیند کار نهاده‌ها با وزارت جهاد کشاورزی شروع می‌شود. اول باید وزارت جهاد کشاورزی نیاز کشور را برآورد کند، سپس میزان تولید را پیش‌بینی کند تا نیاز نهایی کشور به واردات مشخص شود. سایر دستگاه‌ها مانند سازمان برنامه و بودجه در بخش ریالی، بانک مرکزی در بخش ارزی و گمرک جمهوری اسلامی ایران در بخش واردات، در مراحل بعدی ایفای نقش می‌کنند. در این مرحله باید مشخص شود وزارت جهاد کشاورزی در بحث بازرگانی، نیاز کشور و میزان تولیدی به خوبی برآورده کرده است یا خیر؟ انتظار می‌رود وزارت جهاد کشاورزی در حوزه بازرگانی پاسخگو باشد که چه اقداماتی را مهیا کرده و چه پیش‌بینی‌هایی برای واردات و برنامه‌ریزی‌های مربوط به آن انجام داده است. آیا ثبت سفارش‌ها را به موقع انجام داده است؟ از مجموع نظرات حوزه نظارتی به نظر می‌رسد به دلیل ضعف مدیریتی در ابتدای کار قصوراتی صورت گرفته و فرآیند کار به خوبی طی نخواهد بود.

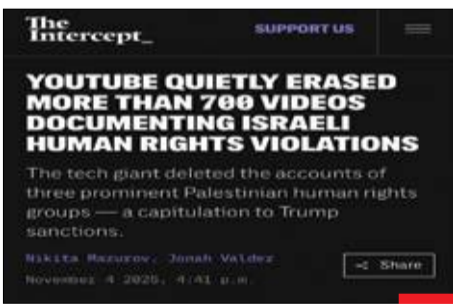
عکس و مکث

در سرزمینمان می‌مانیم؛ رژیم صهیونیستی به بهانه حمله به حزب‌الله به خانه مردم عادی حمله می‌کند؛ فرید نعنوع رییس شهرداری طبردبا گفته دشمن هنوز نفهمیده که بمباران‌ها مردم ما را نمی‌ترساند و در سرزمینمان باقی خواهیم ماند.

ترامپ هم مثل بایدن خوابالو شد؛ رئیس‌جمهور آمریکا که بارها در تحقیر جو بایدن او را «خوابالو» خوانده است، حالا خودش وسط جلسه رسمی در کاخ سفید چرت زد.

دیکتاتوری مجازی یوتیوب؛ اینترسپت نوشته که تا کنون یوتیوب سه گروه حامی فلسطین و بیش از ۷۰۰ ویدیو از مستندات نقض حقوق بشر توسط صهیونی‌ها را در سکوت کامل، از بین برده است.

الگوهای فاسد؛ حواسمان به الگوهای فرزندنمان باشد؛ کریستیانو رونالدو در مصاحبه با پیرس مورگان گفته که دونالد ترامپ یکی از افرادی است که می‌تواند به تغییر جهان کمک کند. او بزرگترین فرد در تمام دوران است.

این صحنه زیبا را تماشا کنید!؛ به دکور برنامه رومانیایی از مجسمه والرین دقت کنید؟ یک طرح ساده دارد اما یک دنیا حرف پشت آن است. یک پاسدار و یک سرباز ایرانی در کنار هم ایستاده‌اند.

پرستار مرگ؛ یک پرستار در آلمان، به دلیل قتل ۱۰ بیمار و تلاش برای قتل ۲۷ بیمار دیگر، به حبس ابد محکوم شد. این پرستار با تزریق دارو، آن‌ها را می‌کشت تا حجم کار خود را در شیفت‌های شب کاهش دهد.

دیدگاه

شماره ۱۲۱۲ | دوشنبه ۱۹ آبان ۱۴۰۴

صداقت

روزنه

جامعه نمونه از نظر نهج البلاغه - ۵

پایبندی به ارزش‌ها

علی معبودی

مسئول نمایندگی ولی فقیه در سپاه سیدالشهدا استان تهران

از مهم‌ترین نشانه‌های جامعه علوی که در نهج البلاغه ترسیم شده، صیانت و پایبندی به ارزش‌های الهی و انسان است؛ همان ارزش‌ها که خداوند در قالب حدود و بنیادها و حلال و حرام در قرآن به صراحت آمده و امیرمؤمنان (ع) که حکومت ظاهری را شرط عمل به تقنین (قرآن و سیره رسول خدا(ص)) پذیرفتند، در طول عمر مبارکشان، به ویژه در همان انسداد زمان خلافت تلاش دو چندانی کرده‌اند تا جامعه مورد نظر قرآن و رسول خدا(ص) را پیاده کنند.

خطبه ۱۶؛ وقتی سیاست‌های حکومتی را اعلان می‌فرمایند، به خدا سوگند کلمه‌ای از حق را ننویسند ما هیچ گاه دروغی نگفته‌ام؛ از روز نخست به این مقام خلافت و چنین روزی خبردار شدم. آگاه باشید همانا گناهان مانند مرکب‌های بد رفتارند که سواران خود را در آتش دوزخ می‌اندازند، اما تقوی چونان مرکب‌های فرمانبرداری هستند که سواران خود را عنان بر دست وارد بهشت جاویدان هستند و در ادامه می‌گویند، آنچه بر اساس تقوی پایه‌گذاری شود، نابود نشود.

در خطبه ۳۱ هشدار به گرفتار شدن است بسرا تجماع و عقب‌گرد به دوران جاهلیت می‌گویند ای مردم: در روزگار کینه‌توز، پراز ناسپاسی و کفران نعمت‌ها صبح کرده‌ایم، که نیکوکار، بدکار به‌شمار می‌آید و ستمگر بر تجاوز و سرکشی خود می‌افزاید. نه از آنچه می‌دانیم بهره می‌گیریم و نه از آنچه نمی‌دانیم می‌برسیم و نه از حادثه مهمی تا بر ما فرود نیاید می‌ترسیم؛ در حقیقت از جمله ارزش‌ها سپاسگزار نعمت بودن و کفران نعمت نکردن است و انسان‌های نیکوکار صاحب‌شان است و ستمگر سرکش جایی در میان جامعه نداشته‌ها و احاد جامعه به سمت فرآگیری نداشتن‌ها بوده و از حوادث پیش آمده عبرت بگیرند و در غفلت فرو نروند.

پس از جنگ صفین مردم را خطاب می‌کنند: ای مردم؛ وفا همراه راستی است که سپهری محکم‌تر و نگهدارنده‌تر از آن سیراغ ندارد آن کس که بازگشت خود به قیامت آگاه باشد، خیانت و نیرنگ ندارد؛ اما امروز در محیط و زمان‌های زندگی می‌کنیم که بیشتر مردم حيله و نیرنگ زیرکی می‌پندارند و افراد جاهل آنان را اهل تدبیر می‌خوانند.

و کلمات فراوان در سراسر نهج البلاغه موج می‌زند از ارزش‌هایی مانند صداقت و هدیست و امانت‌داری و آگاهی و بصیرت و خداترسی و قیامت و دوری از حيله و از سوپی هر چیزی که ضد ارزش‌هاست.

از انقلاب اسلامی که دنبال اجرای سیره علوی و تحقق جامعه‌الگو هست، همین مفاهیم از زبان امامین انقلاب مستمر تکرار شده است. امام (ره) می‌فرمایند: «ما برای خدا قیام کرده‌ایم نه برای قدرت و مقام» و در وصیت‌نامه سیاسی - الهی خود می‌گویند: «آزادی در اسلام آزادی از بند نفس و طغوت است».

رهبر معظم انقلاب نیز ارزش‌ها را ستون فقرات انقلاب اسلامی و هویت ملی ایران می‌دانند و در حوزه‌های عدالت‌خواهی ایمان و تقوا و بصیرت و دشمن‌شناسی مردم‌گرایی، استکبارستیزی و استقلال‌خواهی علم و پیشرفت خودباوری مطالب فراوانی بیان کرده‌اند.

در سایه رهبری امامین انقلاب ارزش‌های الهی هر روز عمق بیشتری پیدا می‌کنند، ولی اشکالاتی داریم که نیازمند تلاش همه علاقه‌مندان به اسلام است تا با سعی همگانی به جامعه و الگوی علوی برسیم. ان شاء الله

پیشخوان

زندان‌های کثیف

«نیویورک تایمز» نوشت: «دادگاهی در آمریکا دستور داده است مقامات اداره مهاجرت و گمرک باید آب معدنی، ملافه تمیز، محصولات بهداشتی و دسترسی به وکلای در یک مرکز بازداشت در حومه شیکاگو فراهم کنند که بازداشت‌شوندگان، آن را غیربهداشتی و کثیف توصیف کرده‌اند.» به نوشته این روزنامه، مرکز برادویو، در غرب شیکاگو، برای اقامت‌های کوتاه‌مدت طراحی شده بود، اما برخی بازداشت‌شوندگان در طول حملات دولت ترامپ به مهاجران برای چندین روز در آنجا نگهداری می‌شوند. پنج بازداشت‌شده سابق برادویو در دادگاه در مورد شرایط ناراحت‌کننده و غیربهداشتی این تأسیسات شهادت داده و گفتند که مجبور بودند روی صندلی‌ها یا روی زمین بخوابند، و به آنان صابون، مسواک یا غذای کافی و آب داده نشده است. بازداشت‌شدگان سابق و وکلای‌شان، این تأسیسات را محلی آشفته توصیف کردند که در آن افراد برای روزها در عذاب بوده‌اند، بهداشت اولیه نادیده گرفته شده و وکلای دسترسی به موکلان خود محروم شده‌اند. یکی از بازداشت‌شدگان سابق به قاضی گفت: «بوی آنجا مثل یک حمام کثیف، مثل عرق، مثل یک کمد کثیف بود.» وی که هفته گذشته به دست مأموران اداره مهاجرت و گمرک بازداشت شد و هنوز در بازداشت فدرال است، گفت: «به نظر می‌رسید زمین این مرکز هرگز تمی یا جارو به خود ندیده است.»

خنجر از پشت

روزنامه «واشنگتن پست» نوشت: «یک مرد افغانستانی ساکن آمریکا که نزدیک به چهار ماه است بدون آنکه متهم به جرمی شده باشد در بازداشت به سر می‌برد، پس از آنکه پرونده پنهانگی او هفته گذشته بار دیگر به تعویق افتاد، برای مدتی نامعلوم در زندان باقی خواهد ماند.» به نوشته این روزنامه، این مرد به این دلیل درخواست پناهندگی داد که آشکارا از عملیات‌های آمریکا در افغانستان حمایت کرده بود. وی پیش از آنکه با همسرش به وسیله یک هواپیمای نظامی در اوت ۲۰۲۱ به آمریکا بیاید، برای یک سزایمان غیرانتفاعی آمریکایی کار و در دانشگاه آمریکایی افغانستان در کابل تحصیل می‌کرد. این روزنامه نوشت: «در جولای ۲۰۲۵، مأموران اداره مهاجرت و گمرک وی را در مسیر محل کارش در یک شرکت حسابداری دستگیر و ادعا کردند مجوز مهاجرتی او منقضی شده است، اما مدارک نشان می‌دهد اقامت او تا چند هفته بعد از بازداشت همچنان اعتبار داشته است. اهمیت این پرونده به ده‌ها هزار پناهجوی افغانستانی برمی‌گردد که دولت ترامپ ممکن است به دنبال حذف آنان باشد. کارشناسان حقوقی می‌گویند اگر یک هیئت تجدیدنظر مهاجرت، که تحت سلطه منتخبان ترامپ است، در نهایت با وزارت امنیت ملی آمریکا همراهی کند، این پرونده می‌تواند یک سابقه قضایی با پیامدهای گسترده ایجاد کند.»

زهراتوچیدیان

دبیر گروه بین‌الملل

«اریک لایب» کارشناس اندیشکده کارنگی و استاد علوم سیاسی و روابط بین‌الملل دانشگاه فلوریدا است که کتاب «جهاد سازندگی ایران» را به رشته تحریر درآورده است. او در تحلیلی بن‌بست مذاکرات هسته‌ای را بررسی می‌کند و می‌نویسد: «اولین عاملی که در مذاکرات هسته‌ای آمریکا و ایران چالش‌زا بود، سیاست اجبارگرایی آمریکا بود که تنش‌ها را تشدید کرد و اعتماد دو طرف را تحلیل برد. اجبار آمریکایی شامل افزایش تحریم‌های اقتصادی علیه ایران، حتی پس از وعده تعلیق آن در طول مذاکرات، و تهدید به اقدام نظامی از سوی اسرائیل و آمریکا در صورت عدم حصول توافق بود. ترامپ اگر چه وعده تعلیق تحریم‌ها در طول مذاکرات را داده بود، اما تحریم‌های بیشتری در حوزه‌های تحقیقات هسته‌ای و موشک‌های بالستیک اعمال کرد.»

وی افزود: «ترامپ طیفی از گزینه‌های سنتگام برای یک حمله آمریکایی به ایران در صورت توقف یا شکست مذاکرات را بررسی کرد. نیروی نظامی آمریکا با تخلیه پرسنل و انتقال تجهیزات از

سفارتخانه‌ها و پایگاه‌های خود در بحرین، عراق و کویت، خود را برای چنین سناریویی آماده کرد. در همین حال، ایران نیز با تقویت پدافند هوایی خود و واردات سوخت موشک‌های بالستیک، خود را از نظر نظامی آماده کرد.»

کارشناس اندیشکده کارنگی با بیان اینکه عامل دیگر، حداکثرخواهی آمریکا در مورد سطوح غنی‌سازی و ذخایر اورانیوم ایران بود، تصریح کرد: «در طول پنج دور مذاکره، واشنگتن موضع حداکثر خواهانه «غنی‌سازی صفر در مقابل غیرسلاح‌سازی» را در پیش گرفت که برای تهران غیرقابل قبول بود.»

به گفته وی، آخرین عاملی که مذاکرات هسته‌ای آمریکا و ایران را مختل کرد و تنش بین دو طرف را افزایش داد، تأثیر و مداخله اسرائیل و کنگره آمریکا بود. قبل از دور اول مذاکرات، نتانیاهو ترامپ را مجاب کرد تا اعلام کند در صورت برچیده نشدن کامل برنامه هسته‌ای ایران، اسرائیل به آن حمله خواهد کرد. این خواسته «مدل لیبی» نامیده شد، با اشاره به موافقت معمر قذافی با برچیدن برنامه هسته‌ای قبل از سرنگونی رژیمش به وسیله مداخله ناتو و یک شورش داخلی. این اعلام، تنش با تهران را افزایش داد، زیرا نه تنها حق ایران برای غنی‌سازی

چرخه معیوب

تحلیل اتاق فکر آمریکایی از بن‌بست مذاکرات و راهکارهای پیش‌رو

اورانیوم و حفظ یک برنامه صلح‌آمیز تحت‌ان‌بی‌تی را نادیده گرفت، بلکه تمایل به تغییر رژیم را نیز بیان کرد. قبل از دور چهارم مذاکرات، جمهوری خواهان کنگره اعلام کردند که هر توافقی که به تأیید آنها نیاز داشته باشد، مستلزم توقف تمام‌غنی‌سازی اورانیوم و برچیدن کامل برنامه هسته‌ای ایران، علاوه بر رسیدگی مناسب به موضوع موشک‌های بالستیک و گروه‌های نیابتی منطقه است.

لایب با بیان اینکه حملات اسرائیل عقب‌گردی برای مذاکرات و رژیم عدم اشاعه بود، خاطر نشان کرد: «بسا این حال، حتی پس از توقف مذاکرات و وقوع جنگ دوازده روزه، درب دیپلماسی هسته‌ای به طور کامل بسته نشد. در زمان‌های مختلف در طول و پس از جنگ، واشنگتن و تهران تمایل خود را برای ازسرگیری مذاکرات ابراز کردند. قبل از انجام این کار، هر دو طرف باید عواملی را که در طول مذاکرات چالش‌زا بودند و از دستیابی به توافق جلوگیری کردند، مورد توجه قرار دهند.»

به گفته وی، نخست واشنگتن باید چرخه معیوب اجبار را در طول مذاکرات پایان دهند. یکی از راه‌ها، تضمین حمله نکردن مجدد و اصرار بر پایبندی اسرائیل به آتش‌بس است. دوم اینکه واشنگتن و تهران باید قبل از ادامه مذاکرات، در

پنجره

تشکیل جبهه ضد ایرانی!

دستور کار فرستاده ترامپ برای منطقه

چارچوب، «هاکان فیدان» وزیر خارجه این کشور بر ضرورت خلع سلاح کامل حزب کارگران کردستان در ترکیه، سوریه، عراق و حتی ایران تأکید کرده است؛ موضعی که با سیاست ضدایرانی واشنگتن هم‌سو تلقی می‌شود.

گزارش رسانه‌های ترکیه حاکی از آن است که آمریکا با این طرح می‌کوشد نظام جدیدی در غرب آسیا ایجاد کند که محور آن، همکاری ترکیه و رژیم صهیونیستی باشد. در این نقشه، کشورهایی چون آذربایجان، ارمنستان، سوریه، لبنان، اردن و کشورهای حوزه خلیج فارس نیز جایگاهی ویژه دارند و واشنگتن در تلاش است تا از مسیر تفاهم میان آذربایجان و ارمنستان، گسترش همکاری اسرائیل و آذربایجان، و خلع سلاح غزه و حزب‌الله لبنان، حلقه محاصره ایران را تکمیل کند.

دونالد ترامپ مأموریت اجرای نقشه جدید خاورمیانه را به باراک سسرپده و مسئولیت پیگیری پرونده‌های قفقاز، سوریه و غزه را به ترکیه و‌اگذار کرده است. رضایت ترکیه از مواضع واشنگتن نشان می‌دهد این طرح تنها ادامه دارد، بلکه به شرق مدیترانه نیز گسترش یافته است.»

روزنامه «الاکسار» در گزارشی نوشت: «تنش‌های ژئوپلیتیکی در غرب آسیا رو به افزایش است و «توماس باراک» سفیر آمریکا در ترکیه و فرستاده ویژه واشنگتن در امور سوریه و لبنان، از طرحی سخن گفته است که هدف آن، ایجاد همکاری راهبردی میان ترکیه و اسرائیل علیه ایران است. او در آخرین مواضع خود تأکید کرده که «ترکیه و اسرائیل با یکدیگر نخواهند جنگید» و در آینده‌ای نزدیک شاهد همکاری مشترک میان آن دو از دریای خزر تا مدیترانه خواهیم بود.

باراک که بیشتر نیز با سخنان جنجالی‌اش درباره منطقه از جمله اینکه «لبنان دولتی شکست‌خورده است» و انتقاد از توافق تاریخی سایکس-پیکو شناخته شده بود، این بار نیز با طرح ایده‌هایی تازه درباره بازگشت به «نظام ملل عثمانی» و ساختارهای فدرالی در غرب آسیا، موجی از واکنش‌ها را در محافل سیاسی ترکیه‌برانگیزخت.

به باور تحلیلگران، اظهارات باراک بازتابی از راهبرد جدید آمریکا در منطقه است. از نگاه او، همگرایی ترکیه و رژیم صهیونیستی می‌تواند پایه جبهه‌ای تازه علیه ایران باشد که از قفقاز تا خلیج فارس امتداد یابد. در همین

عصر جدید

«الکساندر استاب» رئیس‌جمهور فنلاند هشدار داد، جهان وارد عصر جدیدی از سلاح‌های هسته‌ای شده است، چرا که تنش‌های امنیتی جهانی رو به افزایش است و نقش سلاح‌های هسته‌ای در آنها، بیش از پیش پررنگ می‌شود. وی با بیان اینکه «اوکراین نه‌تنها برای بقای خود، بلکه برای کل اروپا و دموکراسی» می‌جنگد، مدعی شد حمایت از اوکراین به نفع فنلاند نیز هست، زیرا تجربه کی‌یف در جنگ مدرن، درس‌های ارزشمندی برای دیگر کشورها به ار مغان می‌آورد. وی گفت: «اوکراین درک بی‌نظیری از جنگ مدرن دارد و ما از آنها چیزهای زیادی می‌آموزیم. همکاری، جاده‌ای دوطرفه است.»

تکرار نازیسم

«گوستاوو پترو» رئیس‌جمهور کلمبیا گفت: «اسرائیل به نسل‌کشی دست زده و آنچه را که نازی‌ها انجام دادند این بار علیه فلسطینی‌ها انجام می‌دهد.» وی همچنین از اروپا و آلمان و همچنین مردم آمریکا به ویژه جوانان این کشور خواست تا کاری انجام دهند و خاطر نشان کرد: «واشنگتن به دنبال ساکت کردن صداهای مخالف است.» پترو با بیان اینکه بسیاری از کشورها با وجود ناتوانی فعلی‌شان در انجام اقدام، کنوانسیون‌های دادگاه‌ها را تصویب کرده‌اند، افزود: «من اطمینان دارم که مردم اسرائیل، به ویژه جوانان که در حال حاضر تحت حکومت یک دولت نازی هستند که مسیحیان و اعراب را به طور یکسان سرکوب می‌کند، قیام خواهند کرد.»

نویید کمالی
دبیر گروه راهبرد

در عرصه سیاست بین الملل، عموماً این انتخابات ریاست جمهوری یا کنگره آمریکاست که نگاه تحلیلگران جهانی را به خود معطوف می‌کند؛ اما این بار، یک انتخابات محلی آن هم در حد شهرداری توانست توجه جهانی را به خود جلب کند. ظهور پدیده‌ای به نام «زهران مدانی» و کارزار انتخاباتی او برای شهرداری نیویورک، که حتی رئیس جمهور آمریکا را به موضع گیری واداشت، این رویداد را از سطح محلی فراتر برد و به یک رویداد جهانی تبدیل کرد. این رقابت به مثابه آوردگاهی نمادین میان دو جهان بینی متضاد، به سنجهای برای ارزیابی نبض اجتماعی جامعه‌ای تبدیل شد که دهه‌ها تحت فشار سیاست‌های اقتصادی بازارمحور، شاهد تعمیق شکاف‌های طبقاتی بوده است. پیروزی مدانی بیش از آنکه یک جابه‌جایی سیاسی ساده باشد، یک نشانه راهبردی با ابعاد جهانی است. تحلیل این پدیده نباید به هویت مذهبی شیعه یا تباری مهاجری تقلیل یابد؛ بلکه باید در شعار محسوری کارزار انتخاباتی او، یعنی «مقرون‌بصرفه کردن نیویورک» یا «Making New York affordable» ریشه‌یابی شود. این شعار ساده پاسخی مستقیم به منطق گران‌سازی تدریجی زندگی شهری بود که طبقه متوسط و اقشار آسیب‌پذیر آمریکا را به حاشیه رانده است. این رویداد، آینه‌ای است که می‌تواند تصویر روندهای مشابهی را در کلانشهرهای کشورمان، به‌ویژه تهران بازتاب دهد و سیاست‌گذاران را در مقابل پیامدهای بلندمدت آن هشدار کند. نگارنده از طریق این یادداشت و تحلیل این پدیده، در پی پاسخ به این پرسش راهبردی است که تداوم منطق «گران‌سازی خدمات عمومی» و «پولی‌سازی زیست شهری» در کشورمان، چه پیامدهای اقتصادی، اجتماعی و امنیتی خواهد داشت و چه درسی می‌توان از تجربه جهانی برای پیشگیری از بحران‌های آتی آموخت؟

♦ گران‌سازی، منطق آمریکایی

منطق حاکم بر گران‌سازی زندگی شهری، در یک پارادایم جهانی ریشه دارد که از دهه ۱۹۸۰ میلادی با سیاست‌های «رونالد ریگان» در آمریکا و «مارگارت تاچر» در بریتانیا آغاز شد و با عنوان «اجماع واشنگتن» به الگوی جهانی بدل شد. این رویکرد که بعدها به «نئولیبرالیسم» شهرت یافت، بر خصوصی‌سازی، مقررات‌زدایی و انتقال هزینه خدمات عمومی از دوش دولت‌ها به طریق مالیات عمومی یا سایر درآمدها تأمین می‌شد، به مصرف‌کننده نهایی، یعنی شهروند استوار بود. این تفکر در یک دگر دیسی مفهومی، «شهروند» را به «مشتری» و «خدمات عمومی» را به «کالا» تقلیل می‌دهد و معتقد است، سازوکارهای بازار، کارآمدترین راه برای تخصیص منابع است. طی چهار دهه، این الگو که با وعده «کارایی» و «کوچک‌سازی دولت» ترویج می‌شد، در سراسر جهان تکثیر شد و بسیاری از خدماتی که زمانی بدیهی و رایگان تلقی می‌شدند، مانند آموزش، بهداشت، حمل‌ونقل و حتی خدمات بانکی پایه، به اموری پولی و هزینه‌بر بدل شدند. در کشورمان نیز طی سال‌های اخیر، شاهد تسری این منطق بسا علوانی، چون «واقعی‌سازی قیمت‌ها» یا «آزادسازی اقتصادی» بوده‌ایم. این سیاست‌گذاری،

بازخوانی درس‌آموخته‌های انتخابات شهرداری نیویورک و نسبت «خدمات شهری» و «امنیت ملی پایدار»

از سیتی‌هال منهتن تا خیابان بهشت

اگرچه در ظاهر با هدف کاهش بار مالی دولت و نهادهایی مانند شهرداری‌ها و افزایش بهره‌وری صورت می‌گیرد، در عمل به پولی‌سازی فراینده و خاموش زندگی روزمره شهروندان منجر شده و در سایه تداوم نابسامانی‌های اقتصادی، کیفیت زیست فردی و اجتماعی آنها را کاهش می‌دهد.

♦ فاکتور بندگی زندگی روزمره!

این تغییر چارچوب، خود را در جزئی‌ترین ابعاد زندگی شهروندان نمایان می‌کند. امروز شهروندان نه تنها برای دریافت آموزش عمومی بسا کیفیت در مدارس، بلکه برای دریافت پیامک بانکی، اعلام مانده حساب، استفاده از فضاهای عمومی شهری و ده‌ها خدمت دیگر که پیشتر جزئی از خدمات رایگان شهروندی به شمار می‌آمدند، ملزم به پرداخت هزینه هستند. این روند، یک تغییر بی‌صدا در قرارداد اجتماعی میان مسئولان و شهروندان است؛ زیرا نهادهایی، مانند شهرداری‌ها، که فلسفه وجودی‌شان تسهیل زندگی شهری است، به بنگاه‌های اقتصادی تبدیل شده‌اند که هر خدمتی را به منبعی برای کسب درآمد تبدیل می‌کنند. از ایجاد پارکینگ‌های پولی در معابر عمومی گرفته تا دریافت عوارض گوناگون، همگی نشان‌دهنده غلبه منطق «هزینه-فایده» بر منطق «خدمت عمومی» دارد. اظهارنظرهایی که گران‌سازی را راهکار پیشگیری از مهاجرت به کلانشهرهایی، مانند تهران معرفی می‌کنند و گاهی از سوی برخی مسئولان مطرح شده و می‌شود، تجلی عریان همین تفکر در لایه‌های سیاست‌سازی و سیاست‌گذاری است؛ تفکری که شهر را نه یک «زیست‌بوم مشترک»، بلکه یک «کالای انحصاری» برای قشر دارا می‌داند و بی‌توجه به این نکته است که این انباشت هزینه‌های خرد، در کنار تورم فراینده، به یک فشار خردکننده و دائمی بر روان و معیشت جامعه تبدیل شده و می‌شود.

♦ پرتگاه فرسایش طبقه متوسط

پیامد مستقیم این سیاست‌گذاری، فشاری طاقت‌فرسا بر طبقه متوسط و اقشار کم‌درآمد است. این طبقه که موتور محرک توسعه اقتصادی و ستون فقرات ثبات اجتماعی به شمار می‌آید، در مواجهه با تورم و رکود اقتصادی، توان خود را برای جذب هزینه‌های جدید

دهه ۱۹۷۰، نئولیبرالیسم میدان‌دار شد و اکنون، پس از بحران مالی ۲۰۰۸ و پیامدهای اجتماعی چهار دهه اقتصاد بازارمحور، زمینه را برای بازگشت گرایش‌های سوسیالیستی دموکراتیک، جنبش‌های ضد نابرابری و سیاست‌های حمایتی فراهم کرده است. این یک چرخه تاریخی است که سیاست‌گذاران هوشمند در هر کجای جهان، از جمله در کشورمان، باید آن را به‌دقت رصد کرده و از آن درس بیاموزند.

♦ ریسک ظهور پوپولیسم

ادامه روند کنونی در کشورمان، یعنی پولی‌سازی خدمات بدون ایجاد شبکه‌های حمایتی کارآمد در شرایطی که اقتصاد با تورم مزمن و تحریم‌های خارجی دست‌وپنجه نرم می‌کند، می‌تواند بستری برای ظهور جریان‌های پوپولیستی اقتصادی فراهم آورد. این جریان‌ها ممکن است لزوماً برچسب «سوسیالیستی» نداشته باشند، اما با وعده‌هایی جذاب و غیرکارشناسی، مانند «پرداخت یارانه چند میلیونی»، «کنترل دستوری و سرکوب قیمت‌ها» و «ارائه خدمات کاملاً رایگان»، می‌توانند بخش بزرگی از افکار عمومی خسته از فشارهای اقتصادی را با خود همراه کنند. ظهور چنین گرایش‌هایی، ثبات سیاست‌گذاری‌های کلان کشور را به چالش می‌کشد، سرمایه‌گذاری داخلی و خارجی را فروری می‌دهد، عقلانیت راهبردی را از نظام تصمیم‌گیری دور می‌کند و در نهایت می‌تواند به دور باطلی از بی‌ثباتی اقتصادی و تنش‌های سیاسی-اجتماعی منجر شود. بنابراین، مسئله صرفاً یک انتخاب میان دو الگوی اقتصادی نیست، بلکه تصمیمی راهبردی برای حفظ ثبات و امنیت ملی در بلندمدت است. منطق حکمرانی ایجاب می‌کند که پیش از آنکه نارضایتی‌های اقتصادی به یک بحران سیاسی تبدیل شود، با اصلاح هوشمندانه سیاست‌ها، آن را مدیریت کرد. در جمع‌بندی باید گفت، پیروزی یک نامزد با شعارهای عدالت‌محور در قلب نظام سرمایه‌داری، نه یک اتفاق، بلکه نشانه‌ای معنادار از شکست چارچوبی است که «شهر» را نه یک زیست‌بوم انسانی، بلکه یک «بازار» می‌بیند. این تجربه جهانی هشدار می‌دهد که برای نظام سیاست‌گذاری کشورمان که در مسیر «مولدسازی» و «تعادل اقتصادی»، نباید «سرمایه اجتماعی» و «تاب‌آوری شهروندان» را دچار چالش بزرگ کند؛ چرا که خروجی آن ایجاد زمینه برای ظهور گرایش‌های سیاسی رادیکال و پوپولیستی در کشور خواهد بود که مدیریت آن برای ساختار سیاسی کشور هزینه‌های گزافی به همراه خواهد داشت. بر این اساس، بازنگری در سیاست‌های شهری و خدماتی ضرورتی راهبردی است. پیشنهاد می‌شود اولاً، یک «منشور خدمات عمومی پایه» تدوین شود تا سطح حداقلی از خدمات حیاتی، مانند بهداشت، آموزش، حمل‌ونقل عمومی و خدمات بانکی اولیه از منطق تجاری‌سازی مصون بماند و حق دسترسی همگانی به آنها تضمین شود. ثانیاً، هرگونه سیاست آزادسازی قیمت‌ها باید با طراحی و اجرای بسته‌های حمایتی دقیق، هوشمند و کارآمد برای دهک‌های میانی و پایین جامعه، از طریق سازوکارهای مبتنی بر داده همراه باشد. سرانجام، لازم است منطق «مولدسازی» از تمرکز بر کسب درآمد خرد از شهروندان، به سمت خلق ثروت از دارایی‌های کلان و بلااستفاده دولت و نهادهای عمومی تغییر جهت دهد تا منابع حاصل از آن، شفاف و هدفمند، صرف تقویت زیرساخت‌های عمومی و ارزان‌سازی زندگی برای عموم مردم شود. هنر حکمرانی، ایجاد توازن پایدار میان اقتضانات اقتصادی و الزامات قرار داد اجتماعی است و غفلت از این توازن، آینده‌ای پرچالش را برای همگان رقم خواهد زد.

♦ درس‌آموخته‌هایی از انتخابات نیویورک

پیروزی زهران ممدانی در نیویورک، یک واکنش پیش‌بینی‌پذیر به همین فرآیند فرسایشی بود. رأی‌دهندگان نیویورکی نه به دلیل مذهب یا سن او، بلکه به امید تحقق وعده‌هایش برای «توقف افزایش اجاره‌ها»، «توسعه حمل‌ونقل عمومی ارزان» و «افزایش مالیات بر شرکت‌های بزرگ و ثروتمندان» به او اقبال نشان دادند. این رویداد نشان می‌دهد، وقتی منطق بازار به تنهایی قادر به تأمین نیازهای اساسی اکثریت جامعه نباشد و قرارداد اجتماعی میان ساختار اداری و شهروندان تضعیف شود، گفتمان‌های بدیل که بر بازگشت دولت به عرصه خدمات عمومی و بازتوزیع ثروت تأکید دارند، جذابیت پدای می‌کنند. تاریخ معاصر غرب مملو از نوسان آونگوار میان این دو چارچوب است. پس از بحران بزرگ ۱۹۲۹ میلادی دولت‌های رفاه‌گرا کینزی ظهور کردند و پس از بحران رکود توری

اندیشکده

نگاهی به چرایی و ضرورت توجه به صیانت از کیفیت معیشت شهروندان

صیانت از سنگر معیشت

سهم دانش‌آموزان مدارس رایگان دولتی از رتبه‌های برتر کنکور زنگ هشدار کاهش کیفیت این نوع خدمت آموزشی و محروم شدن بخش زیادی از دانش‌آموزان طبقات کم درآمد از خدمات با کیفیت و رایگان آموزشی است.

در گام دوم الحاق «پیوست امنیت اجتماعی» به تمام طرح‌های کلان اقتصادی باید مدنظر قرار گیرد. هرگونه طرح بزرگ اقتصادی، از جمله سیاست‌های مولدسازی یا آزادسازی قیمت‌ها، باید پیش از اجرا، دارای یک پیوست دقیق برای ارزیابی تأثیرات اجتماعی و امنیتی باشد. این پیوست باید سناریوهای گوناگون واکنش جامعه را تحلیل کرده و بسته‌های حمایتی و ترمیمی کارآمدی را برای خنثی‌سازی پیامدهای منفی آن طراحی کند.

به طور کلی، باید پذیرفت که قدرتمندترین سپر دفاعی یک کشور، نه در مرزهای جغرافیایی، بلکه در قلب و ذهن شهروندان آن قرار دارد، لذا تأمین و تضمین معیشت و کرامت انسانی شهروندان، نه یک انتخاب، بلکه یک الزام راهبردی برای حفظ و تقویت امنیت ملی پایدار است.

و معیشت او بی‌تفاوت است، پذیرش روایت‌های رسانه‌های معاند که بر ناکارآمدی سیستم تمرکز دارند، افزایش می‌یابد. این گسست ادراکی، انسجام ملی را هدف قرار داده و می‌تواند در بزنگاه‌های حساس، بسیج عمومی برای دفاع از منافع ملی را بسا چالش‌های جدی مواجه کند. پر واضح است که برای پیشگیری از این تهدیدها، بازنگری در رویکردهای کلان سیاست‌گذاری یک ضرورت فوری است. راهکارها باید از سطح تاکتیکی فراتر رفته و ماهیت راهبردی داشته باشند.

در گام اول باید به سمت تعریف «سبب امنیت خدمات پایه» برای شهروندان حرکت کرد. شورای عالی امنیت ملی و سایر نهادهای راهبردی باید مجموعه‌ای از خدمات حیاتی، شامل بهداشت، آموزش پایه، حمل‌ونقل عمومی حداقلی و خدمات بانکی اساسی را به منزله خط قرمز امنیت انسانی تعریف کنند. این خدمات باید از منطق سودمحور و تجاری‌سازی مصون بمانند تا اطمینان حداقلی از ثبات و رفاه برای تمام شهروندان، فارغ از توانایی مالی آنها فراهم شود. برای نمونه، کاهش سالیانه

معیشتی بر اکثریت جامعه، آستانه تحمل ملی را به شدت کاهش می‌دهد و اوضاع جامعه را ملتهب و آماده‌به‌روز واکنش‌های مخرب، مانند بروز خشونت سیاسی می‌کند. گفتنی است، جامعه‌ای که بخش بزرگی از انرژی روانی و مادی خود را صرفاً برای تأمین نیازهای اولیه هزینه می‌کند، در برابر بحران‌های داخلی و خارجی آسیب‌پذیرتر است. این وضعیت، بستری مناسب برای رشد نارضایتی‌های اجتماعی، افزایش بی‌اعتمادی به نهادهای اجرایی و در نهایت، ایجاد زمینه برای بروز ناآرامی‌هایی است که دشمن و سرویس‌های اطلاعاتی متخاصم می‌توانند از آن بهره‌برداری کنند. در منطق جنگ‌های ترکیبی، ایجاد شکاف میان مردم و حاکمیت، هدفی راهبردی برای دشمن به شمار می‌آید و سیاست‌های اقتصادی نادرست، ناخواسته این هدف را تسهیل می‌کند.

دوم، تضعیف قرارداد اجتماعی نانوشته میان دولت و ملت، جامعه را در برابر «جنگ شناختی» و عملیات روانی دشمن آسیب‌پذیر می‌کند. زمانی که شهروند احساس کند سیاست‌گذار نسبت به رفاه

سید علی حسینی

پژوهشگر امنیت ملی

از منظر «امنیت ملی»، پیروزی یک چهره جوان و سوسیالیست ضد ساختار حاکم بر واشنگتن با شعار «ارزان‌سازی زندگی» در کلانشهری چون نیویورک، یک رخداد سیاسی صرف نیست؛ بلکه نشانه‌ای از فعال‌شدن گسل‌های اجتماعی-اقتصادی است که می‌تواند در هر جغرافیایی، ثبات و انسجام ملی را به چالش بکشد. این پدیده اثبات می‌کند که در دوران معاصر، امنیت ملی دیگر صرفاً در ابعاد نظامی و اطلاعاتی تعریف نمی‌شود، بلکه ارتباطی مستقیم و تنگاتنگ با «تاب‌آوری اجتماعی» و «رضایت عمومی» دارد. تداوم سیاست‌هایی که به «کالایی‌سازی خدمات عمومی» و گران‌سازی زیست شهری می‌انجامد، در عمل به معنای تضعیف مهم‌ترین مؤلفه قدرت نرم یک کشور، یعنی «سرمایه اجتماعی» است. این روند، پیامدهای امنیتی چندلایه‌ای خواهد داشت. نخست، فرسایش طبقه متوسط و افزایش فشار

دیگران

مدل اقتصادی مدانی!

اریک لویترز

خبرگزاری VOX

پیروزی «زهران ممدانی» در انتخابات شهرداری نیویورک، سوسیالیسم دموکراتیک را از حاشیه تئوری به متن قدرت اجرایی در بزرگ‌ترین شهر آمریکا کشاند و این پرسش بنیادین را مطرح کرد که اقتصاد روایی این جریان در عمل چگونه کار می‌کند؟ پاسخ به این پرسش، فراتر از شعارهای انتخاباتی، در مدلی به نام «سوسیالیسم بازار» نهفته است که تلاش می‌کند راهی میانه میان ناکارآمدی برنامه‌ریزی متمرکز سوسیالیستی و نابرابری‌های ذاتی سرمایه‌داری بیابد. این الگو برخلاف تصور رایج، به دنبال حذف بازار به مثابه یک سازوکار هماهنگی و انتخاب مصرف‌کننده نیست؛ چراکه تجربه قرن بیستم نشان داد برنامه‌ریزی متمرکز دولتی با بحران‌های اطلاعاتی و انگیزشی مواجه است. در عوض، این مدل پیشنهاد می‌کند که ضمن حفظ رقابت در بازار، ماهیت شرکت‌ها دگرگون شود. در این چشم‌انداز، شرکت‌ها دیگر تحت مالکیت سرمایه‌داران خصوصی نیستند، بلکه به شکل «تعاونی‌های کارگری» اداره می‌شوند که در آن، کارگران به‌صورت دموکراتیک مدیریت را انتخاب کرده و در سود حاصل از فعالیت‌های خود سهم هستند.

در این ساختار، وظیفه تخصیص سرمایه که امروز بر عهده سرمایه‌گذاران خصوصی است، به «بانک‌های عمومی» واگذار می‌شود. این بانک‌ها موظفند بر اساس همان منطق کارایی و سودآوری که در نظام سرمایه‌داری وجود دارد، به شرکت‌های تعاونی که طرح‌های تجاری موفق‌تری ارائه می‌دهند، وام بدهند. با این حال، این مدل با دو چالش راهبردی مواجه است. نخست، خطر «محدودیت‌های بودجه‌ای نرم» است؛ یعنی احتمال اینکه بانک‌های عمومی تحت فشار سیاسی دولت‌ها، از تعطیلی شرکت‌های ناکارآمد جلوگیری کرده و به آن‌ها کمک مالی تزیق کنند تا از بیکاری کارگران و نارضایتی اجتماعی جلوگیری شود. راه‌حل پیشنهادی برای این معضل، ایجاد استقلال عملیاتی کامل برای این بانک‌ها و مهم‌تر از آن، برقراری یک شبکه تأمین اجتماعی بسپار قدرتمند است که در آن، از دست دادن شغل به معنای نابودی زندگی نباشد و کارگران بتوانند به‌سرعت از طریق برنامه‌های بازآموزی به مشاغل جدید هدایت شوند. این امر، فشار سیاسی برای حفظ بنگاه‌های زیان‌ده را کاهش می‌دهد.

چالش دوم، مسئله انگیزه و نابرابری است. سوسیالیسم بازار، به دنبال برابری مطلق درآمدی نیست و می‌پذیرد که برای تشویق افراد به کسب مهارت‌های پیچیده، مانند جراحی مغز یا کارآفرینی، باید پاداش‌ها و درآمدهای متفاوتی وجود داشته باشد. دغدغه اصلی این مدل، نه نفس نابرابری درآمدی، بلکه جلوگیری از تبدیل ثروت به «قدرت سیاسی غیردموکراتیک» است؛ قدرتی که امروزه به‌ایر ثروتمندان اجازه می‌دهد بسا نفوذ مالی در انتخابات یا تهدید به «اعتصاب سرمایه» و خارج کردن سرمایه‌های خود، سیاست‌های دولت‌ها را وتو کنند. البته شاید پرسیده شود چرا به جای این مدل تجربه نشده، به سراغ الگوی موفق «سوسیال‌دموکراسی» اروپایی برویم؟ پاسخ حامیان این تفکر آن است که سوسیال دموکراسی همواره در برابر حق وتوی سرمایه‌داران آسیب‌پذیر است و هر زمان که سیاست‌های حمایتی از کارگران، سودآوری سرمایه‌گذاران را تهدید کند، آنها با توقف سرمایه‌گذاری، دولت را به عقب‌نشینی وادار می‌کنند. از این منظر، تنها راه ساختن جامعه‌ای پایت و برابر، حذف این حق وتو از طریق دموکراتیک کردن مالکیت ابزار تولید است.

یادداشت

سیاست‌های غلط
و کاهش قدرت خرید مردم

عبدالمجید شیخی

کارشناس اقتصادی

افزایش قیمت کالاها به ویژه کالاهای اساسی و مواد غذایی در طول ماه‌های اخیر موجب افت هر چه بیشتر قدرت خرید مردم شده است؛ به نحوی که با جرئت می‌توان گفت هزینه‌های زندگی در مقایسه با ماه‌های قبل به مراتب افزایش یافته است. بنابراین، انتشار کم درآمد تحت فشارهای معیشتی و اقتصادی قرار دارند و در سختی و مرارت تأمین نیازهای اولیه زندگی به سر می‌برند. با اینکه به دلیل بی‌تدبیری دولت طی ماه‌های اخیر شاهد رونق افزایش قیمت اقلام گوناگون، از جمله قیمت مواد غذایی بوده هستیم؛ اما متأسفانه دولتمردان بدون توجه به موضوع مهم همخوانی نداشتن درآمد خانوار با هزینه‌ها و نبود تناسب بین حقوق و دستمزد مدام در خصوص پایین بودن قیمت بنزین یا به مردم غم می‌زند یا بر سر آنها منت می‌گذارند که قیمت این قلم کالا یا سایر حامل‌های انرژی در ایران پایین است و مانند قیمت انرژی جهانی افزایش نیافته است!

مسئولان بدون توجه به این موضوع که مردم دیگر توانی برای تداوم و افزایش گرانی‌ها ندارند، از افزایش قیمت‌ها صحبت می‌کنند؛ در حالی که گرانی‌های اخیر و افزایش قیمت مواد غذایی موجب کاهش مصرف یا حذف برخی از اقلام اساسی در سبد مصرفی خانوارها شده است، اما دولتمردان بدون توجه به این موارد بسیار خطیر و خطرناک که موجب افزایش سوت‌تذیه و کاهش امید به زندگی می‌شود، همچنان از افزایش قیمت بنزین سخن می‌گویند.

دولتمردان باید به این نکته توجه داشته باشند که متأسفانه به دلیل سیاست‌گذاری‌های غلط کمترین ثباتی در قیمت مواد غذایی و کالاهای اساسی مورد نیاز مردم نیست؛ لذا در شرایطی که بهبود معیشت مردم محقق نشده است؛ بلکه تأمین اولین نیازها با چالش‌های اساسی مواجه می‌شود، چگونه می‌توانند مدام چشم در چشم گروه‌های آسیب‌پذیر از افزایش قیمت بنزین سخن بگویند، در حالی که آنها در تأمین مسکن، معیشت، درمان و آموزش خود و خانواده در مانده‌اند؟!

کسانی که ادعا می‌کنند چرا بنزین و انرژی با قیمت ارزان به دست مردم می‌رسد، هرگز به این پرسش پاسخ نداده‌اند که چرا گسمن می‌کنند نرخ انرژی در ایران که دریای انرژی است، ارزان است، بلکه پاسخ اصلی به مسئولان این است که انرژی ارزان نیست، بلکه سایر کالاها را به شدت گران کرده‌اید که پایین بودن قیمت بنزین و حامل‌های انرژی به چشم می‌آید. آیا اقدام دولت آقای روحانی در افزایش قیمت بنزین قابل بخشیدن است؛ در حالی که رانت ارزی برای واردات کالاهایی که هیچ‌گاه با نرخ‌های پایین به دست مردم نرسید، بین برخی توزیع شد و آنها سوده‌های کلانی به جیب زدند؛ در حالی که با افزایش یکباره و بدون تدبیر قیمت بنزین در سال ۱۳۹۸ هم شاهد اتفاقات تلخی بودیم و هم معیشت اقشار ضعیف جامعه تحت فشار قرار گرفت.

به عبارت دیگر، می‌توان گفت سیاست‌های غلط، قدرت خرید مردم را غارت کرده است؛ با این حال برخی مسئولان چشم در چشم مردم یکی دو کالا را به ارزان بودن متهم می‌کنند بدون توجه به اینکه آنها مسبب افزایش میزان تورم و تحمیل گرانی به مردم بوده‌اند.

مجیدرضا حریری رئیس اتاق بازرگانی ایران و چین در گفت‌وگو با صبح صادق

ارز صادرکنندگان قیمت‌گذاری شود

صادرکننده باید دستمزد کارگر و حمل و نقل را شبیه قیمت‌های جهانی بپردازد. نمی‌شود در ایران با نرخ دولتی کار کنند و از همه مواهب قیمت ارزان انرژی و نیروی کار برخوردار شوند؛ اما بعد از صادرات ارز را با قیمت بازار آزاد بفروشند و مواهبی را که به آنها داده شده است، به حاکمیت بازنگردانند.

مجیدرضا حریری یادآور شد: «این تناقض و تضاد باید رفع شود؛ زیرا تولیدکننده و صادرکننده ایرانی خواهان پارانه است، اما وقتی قرار است ارز را برگردانند، آن زمان دیگر زیر بار قیمت‌گذاری دستوری نمی‌روند؛ در حالی که با قیمت‌گذاری دستوری، توانسته انرژی و امکانات ارزان دریافت و تولید کند. بی‌شک این یک پام و دو هوا ناشی از نگاه تنگ‌نظرانه به منافع صنفی و نه منافع ملی است.»

وی در ادامه بحث تأکید کرد: «برای عبور از بحران‌های اقتصادی، رسیدن به دروازه‌های رشد و توسعه صادراتی، کسب درآمدهای ارزی قابل توجه ... نباید به منافع فردی توجه کرد و اصل در نظر گرفتن منافع عمومی است. این منافع در چرخش چرخ‌های اقتصادی به همه مردم می‌رسد و قطع به یقین تولیدکننده و صادرکننده نیز از این موضوع منتفع می‌شود و در میان مدت روند تولید و صادرات نسبت به گذشته تسهیل می‌شود.»

رئیس اتاق بازرگانی ایران و چین در ادامه بحث افزود: «توسعه صادرات کلید اصلی رشد اقتصاد کشور است. تولید با کیفیتی که بتواند در بازارهای منطقه‌ای و جهانی خودی نشان دهد، باید اصلی‌ترین برنامه کشور برای رشد صادرات باشد. در این صورت است که ارزآوری افزایش می‌یابد، درآمدها بیشتر می‌شود و به واسطه افزایش درآمدها و صادرات بیشتر میل به سرمایه‌گذاری در تولید و راه‌اندازی کسب‌وکارهای کوچک و متوسط و بزرگ افزایش می‌یابد، لذا برای تأمین منافع فردی اینکه ارز را با نرخ بازار آزاد به کشور برگردانیم، در صورتی که طی فرآیند تولید و صادرات از سوسیدها و حمایت‌های دولتی استفاده شده است، به نوعی قربانی کردن منافع ملی به پای منافع شخصی است که باید جلوی آن گرفته شود.»

دولتی بهره‌مند می‌شوند، اما موقع بازگرداندن ارز خود به کشور می‌گویند ارز خودمان است و ارتباطی به دولت ندارد.»

رئیس اتاق بازرگانی ایران و چین تصریح کرد: «اگر این روال دنبال شود و دولت و دستگاه‌های نظارتی این موضوع را به صورت جدی عملیاتی کنند، آن زمان در بازگشت ارز به بانک مرکزی دیگر بانک مرکزی نمی‌تواند صادرکننده را مجاب کند که ارز حاصل از صادرات را به نرخ تعیین شده بانک مرکزی بازگرداند؛ زیرا صادرکننده سوسید دریافتی از دولت را پیش از صادرات با نرخ روز به دولت بازگردانده است و تولیدکننده و صادرکننده دینی به دولت ندارد.»

وی در این باره توضیح بیشتری داد و گفت: «در این صورت است که ارز حاصل از صادرات متعلق به صادرکننده است و صادرکننده می‌تواند قیمت ارز را برای عرضه به بازار آزاد تا جایی که مطابق عرف است و خریدار دارد، تعیین کند؛ اما تا زمانی که ارز حاصل از سوسیدهایی است که در جریان تولید به تولیدکننده از سوی دولت و حاکمیت داده شده، صادرکننده حق ندارد چنین ادعایی کند و بگوید بانک مرکزی نمی‌تواند روی ارز حاصل از صادرات من قیمت بگذارد؛ زیرا آب، برق، کارگر و حمل و نقل و سوخت ... سوسیدار را استفاده کرده است.»

رئیس اتاق بازرگانی ایران و چین بیان داشت: «اگر صادرکننده حاضر به رفع تعهد ارزی با نرخ ارز مورد نظر بانک مرکزی نیست، باید مانند سایر کشورهای جهان نرخ برق و سایر حامل‌های انرژی را به صورت جهانی بپردازد. در این صورت تولیدکننده

هستند. حالا اینکه تولیدکننده و صادرکننده ما با استفاده از این سوسیدها کالایی تولید و آن را صادر کند، اما بر اساس سیاست‌های ارزی دولت حرکت کند به نوعی خروج سرمایه و منابع از کشور به شمار می‌آید. در واقع دولت این میزان سوسید را به تولیدکننده داخلی می‌دهد تا قدرت خرید مصرف‌کننده ایرانی افزایش بیابد، نه مصرف‌کننده آن سوی مرزها، لذا اعطای این پارانه‌ها اگر چه اما و اگرهایی هم دارد، اما با این شرط که از قدرت خرید مصرف‌کننده داخلی حمایت کند قابلیت دفاع دارد؛ لذا باید ارز ناشی از صادرات به چرخه اقتصادی کشور بازگردد تا باز هم مصرف‌کننده، یعنی مردم ایران بر خوردار شوند و رفاه آنها ارتقا یابد.»

این کارشناس و تحلیلگر تجارت خارجی تأکید کرد: «بی‌تردید کالاهایی که در فرآیند تولید از حمایت‌ها و پارانه‌های دولتی بهره‌مند بوده‌اند، می‌توانند از ایران صادر شوند؛ اما باید ارزی را که به صورت پارانه به آنها داده شده یا سایر پارانه‌هایی که در قالب انرژی ارزان و ... به آنها داده شده است، درصد یا ۲۰ درصد در هزینه تمام شده به تولیدکننده سوسید پرداخته است، اگر آن کالا در چرخه صادراتی قرار گرفت، این سوسید باید قبل از اینکه از کشور خارج شود، به دولت بازگردانده شود. با تأکید مجدد بر این موضوع بسیار مهم که سوسید را حاکمیت برای تولید کالای ارزان به نفع مصرف‌کننده داخلی و نه مصرف‌کننده خارجی داده است. اما متأسفانه عده‌ای هستند که درکی از این موضوع ندارند و هنگام تولید و صادرات از حمایت‌های

♦ صادرکننده ایرانی خواهان پارانه است، اما وقتی قرار است ارز را برگرداند، دیگر زیر بار قیمت‌گذاری دستوری نمی‌رود.

♦ اگر صادرکننده حاضر به رفع تعهد ارزی با نرخ مورد نظر بانک مرکزی نیست، باید مانند سایر کشورهای جهان نرخ برق و سایر حامل‌های انرژی را به صورت جهانی بپردازد.

♦ توسعه صادرات، کلید اصلی رشد اقتصاد کشور است. تولید با کیفیتی که بتواند در بازارهای منطقه‌ای و جهانی خودی نشان دهد.

شاخص

دنیا علیه غرب

نشریه «یورکتیو» در گزارشی هشدار داد، اتحادیه اروپا جدایی خود را برای سرمایه‌گذاران خارجی از دست داده است و این روند در حال گسترش است؛ چرا که قیمت بالای انرژی و افزایش بودجه‌های نظامی، از جمله عواملی هستند که توان رقابتی اقتصاد اتحادیه را تضعیف کرده‌اند. به گفته این رسانه، رشد اقتصادی اتحادیه اروپا به شکل نگران‌کننده‌ای کند شده و تقاضا به طرز چشمگیری ضعیف است و سرمایه‌گذاری خارجی به پایین‌ترین سطح خود در ۹ سال گذشته رسیده است. در ادامه این گزارش آمده است: «در سراسر این بلوک، شرکت‌ها با چالش‌هایی چون انرژی گران، تعرفه‌های آمریکا و رقابت شدید از سوی چین روبه‌رو هستند.»

منهای نفت

گل محمدی

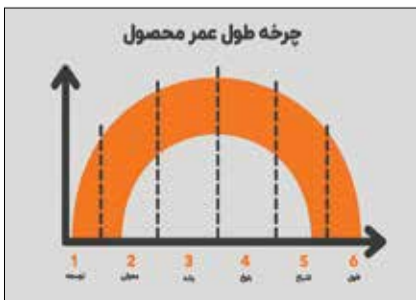
سالانه ۸۷۰ تا ۲۰۰۰ کیلوگرم اسانس گلاب در ایران تولید می‌شود که در بازارهای بین‌المللی هر کیلو ۵۵۰۰ تا ۱۲۰۰۰ یورو قیمت دارد. ایران ۹۰ درصد تقاضای گلاب جهانی را تأمین می‌کند و ۸ تا ۱۰ درصد از تولید اسانس گل سرخ در جهان را به خود اختصاص می‌دهد. گلاب ایران به ۲۳ کشور جهان صادر می‌شود. استان فارس بیشترین سطح زیر کشت گل رز را دارد؛ در حالی که شهر کاشان در استان اصفهان قطب اصلی تولید گلاب در ایران است. استفاده بهینه از این محصول در بخش صادرات افزون بر افزایش بازار اشتغال، ارزآوری محسوسی در کشور رقم خواهد زد.

افزوده

چرخه عمر

مطابق با نظریه چرخه عمر، یک محصول (یا شرکت) از زمان معرفی به بازار تا تسرک بازار، چهار مرحله را طی می‌کند که عبارتند از: معرفی، رشد، بلوغ و افول. تولیدکننده هر محصول یا مدیران هر شرکت نیز باید بتواند هر یک از این مراحل را به خوبی مدیریت کرده تا سوددهی در هر مرحله به حداکثر میزان خود برسد. سرمایه‌گذاران نیز باید ضمن شناخت ویژگی‌ها و شرایط هر یک از این مراحل، با دید باز سرمایه‌گذاری کنند. برای سرمایه‌گذاران حیاتی است که چرخه عمر هر یک از محصولات شرکت را درک کنند.

زهرا (س) ادامه وجودی پیامبر اسلام (ص)

گفتاری از حجت الاسلام و المسلمین سید محمد مهدی میر باقری

تمام تلاش شیطان این است که بین ما و صراط مستقیم که امام است، فاصله بیندازد. فرمود: «هُوَ الطَّرِيقُ إِلَى مَعْرِفَةِ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ وَهُمَا صِرَاطَانِ صِرَاطٌ فِي الدُّنْيَا وَصِرَاطٌ فِي الْآخِرَةِ»؛ صراط در دنیا همان امام است و باطنش هم در آخرت ولایت امام است. شیطان راه امام را می بندد و جز این کاری ندارد. جریان سقیفه راه امت به امام را بسته و مردم هم اگر با امام نباشند، به جایی نمی رسند. با امام آدم به جایی می رسد و در صورتی که امام نبود، همه امکانات جهنمی است. امام تعیم است، نعمت و آلاء است و بدون ایشان کسی به جایی نمی رسد و شیطان هم تمام تمرکزش روی این است که آدم را از امام جدا کند و غیر از این کار دیگری ندارد. آن لیل القدری که ما را به امام می رساند و اگر به او رسیدیم، دست ما را در دست امام می گذارد، وجود مقدس فاطمه زهرا (س) است. همان لیل القدری که امت اگر پشت سر او حرکت کنند، آنها را به عصر ظهور و مطلع فجر عالم می رساند. مطلع فجر جان ما وقتی است که انسان به امام برسد، اگر امام در قلب انسان طلوع کرد و وجود انسان نورانی و مانند صبح روشن می شود....

حضرت زهرا آن لیل القدری است که امت خود را به مطلع فجر می رساند. حضرت فرمودند: لیل القدر یعنی فاطمه ای که برای ماست، فقط خدا می داند او چه کسی است. بعد فرمود: «فَمَنْ عَسَرَ فَاطِمَةً حَقَّ مَعْرِفَتِهَا فَقَدْ أَذْرَكَ لَيْلَةَ الْقَدْرِ» اگر کسی توانست موانع را کنار بزند و به حقیقت معرفت حضرت زهرا (س) راه پیدا کند، به شب قدر می رسد و خود شهادت حضرت از اسرار عالم

است. اگر کسی به اسرار دست پیدا کرد، اهل سر و اهل لیل القدر می شود. لیل القدر لیل اسرار الهی است. بعد فرمود حواس تان جمع باشد و طمع خام نکنید، «وَإِنَّمَا سُمِّيَتْ فَاطِمَةً» خدای متعال او را فاطمه نامیده است و فاطمه از ماده فطم و به معنای جداکننده و جدا شده هم هست و در هر دو معنا به کار رفته است. لذا در بعضی روایات دارد که به حضرت از آن جهت فاطمه می گویند که

حضرت زهرا (س) در آیات قرآن

سید علی میرهادی

کارشناس علوم دینی

در قرآن کریم، آیات فراوانی هستند که اگر چه نامی از حضرت فاطمه زهرا (س) به صراحت در آنها نیامده، با دقت در شأن انزلها، سیاق آیات و روایات معتبر شیعه و اهل سنت، می توان دریافت که روح حضور و مقام معنوی ایشان در آنها جاری است. شخصیت حضرت زهرا (س) نه تنها در سوره کوثر، که در بسیاری از آیات قرآن، به منزله مظهر طهارت، ایثار، بندگی و ولایت دیده می شود. قرآن به زبان رمز و معنا، چهره حضرت (س) را در آیات خود ترسیم کرده است؛ چهره ای که مظهر بندگی مطلق و رضایت الهی است.

نخستین و روشن ترین اشاره به مقام حضرت زهرا (س) در سوره «کوثر» است. مفسران شیعه و بسیاری از مفسران اهل سنت، از جمله فخر رازی و سیوطی، نقل کرده اند که این سوره در پاسخ به سخنان دشمنان پیامبر (ص) نازل شد که می گفتند

نسل محمد (ص) قطع شده است. آیه مودت نیز از دیگر نشانه های قرآنی است که شأن اهل بیت (ع) و از جمله حضرت زهرا (س) را روشن می کند: «قُلْ لَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ أَجْرًا إِلَّا الْمَوَدَّةَ فِي الْقُرْبَى» (شوری/۲۳) پیامبر مأمور شد تا به مردم بگوید پادش رسالت من جز محبت به خویشاوندانم نیست. روایات بسیاری از شیعه و اهل سنت نقل شده که مراد از «قربی»، علی و فاطمه و حسن و حسین (ع) هستند. از سوری دیگر، آیات سوره انسان (دهر) نیز به روشنی از اهل بیت (ع) سخن می گوید و در میان آنان، حضرت زهرا (س) محور ایثار و بندگی است.

آیه مباحله نیز یکی دیگر از مواضعی است که حضور حضرت زهرا (س) در آن نمایان است. در تمام منابع روایی آمده است که مراد از «نساءنا» تنها فاطمه زهرا (س) بود. ایشان تنها زن حاضر در جمع اهل مباحله است و این حضور به معنای اثبات حجت الهی بودن اوست. همچنین در آیات مربوط به «رضایت الهی» می توان ردیابی مقام حضرت زهرا (س) را یافت. در سوره فجر، آیات ۲۷ تا ۳۰ آمده است: «يَا أَيُّهَا النَّفْسُ الْمُطْمَئِنَّةُ ارْجِعِي إِلَىٰ رَبِّكِ رَاضِيَةً مَرْضِيَّةً فَاتَّخِذِي مِنِّي يَوْمَ يُنْفَخُ الْعَرْشُ الْعَظِيمِ» مفسران این آیات را مصداق عالی روح های مطمئن دانسته اند که به بالاترین درجه رضایت و تسلیم رسیده اند.

در سوره اسراء، آیه ۲۶ نیز می توان اشاره ای به جایگاه او یافت، آنجا که خداوند می فرماید: «وَأَتَتْ ذَا الْقُرْبَىٰ حَقَّهُ»؛ مفسران نقل کرده اند که طبق این آیه پیامبر اسلام (ص) مأمور شد فدک را که از اموال خالصه الهی بود، به فاطمه زهرا (س) بسپارد. ایشان مصداق «الذین آمنوا و عملوا الصالحات» است؛ نمونه ای کامل از «عباد الرحمن» در سوره فرقان که با خشوع و حلم و زهد در دنیا زندگی می کنند. او مظهر «الذین ینفقون فی السراء والضراء و الکظامین العظیم و العاقین عن الناس» (آل عمران، ۱۳۴) است؛ بانویی که زندگی اش در عین فقر ظاهری، سرشار از بخشش و ایثار بود. حضرت زهرا (س) در قرآن با عنوانها و نشانه ها حضور دارد؛ او کوثر است در برابر ابتر؛ طاهره است در برابر رجس؛ مرضیه است در برابر غضب الهی و قربی است در برابر ناسپاسان رسالت. ایشان در تفسیر آیات، نه تنها مصداق خاص، بلکه معیار سنجش حق و باطل است. قرآن می فرماید: «قَدْ أَفْلَحَ مَنْ زَكَّاهَا وَقَدْ خَابَ مَنْ دَسَّاهَا» (شمس/۹ و ۱۰). در نگاه عارفانه مفسران، فاطمه (س) همان جان پاک و تزکیه شده است که با طهارت ذاتی خود، انسان را به فلاح می کشاند.

دوستدار فاطمه (س) از هر شری محفوظ است

سیدحسین خاتمی خوانساری دبیر گروه معارف

در میان های مقدس و الهی، کمتر نامی است که چون «فاطمه» با چنین عمق معنایی، رمز و راز الهی و پیوند آسمانی همراه باشد. در منابع روایی، برای این نام شریف تفاسیر گوناگونی نقل شده که هر یک پرتویی از حقیقتی بلند را آشکار می کند. پیامبر اکرم (ص) در حدیثی فرمودند: «إِنَّمَا سُمِّيَتْ ابْنَتِي فَاطِمَةً لِأَنَّ اللَّهَ عَزَّ وَجَلَّ فَكَلَّمَهَا وَقَطَمَ مِنْ أَحَبِّهَا مِنَ النَّارِ»؛ دخترم به این دلیل فاطمه نامیده شده است که خداوند عز و جل او و دوستدارانش را از آتش [دوزخ] به دور داشته است. (امالی طوسی، ص ۳۰۰) اما در حدیث دیگری امام صادق (ع) فرمودند: «... فَطِمَتْ مِنَ الشَّرِّ»؛ فاطمه (ص) از هر شری جدا و باز داشته شده است. (بحار الأنوار، ج ۴۳، ص ۱۸)

این دو روایت در ظاهر، دو تفسیر متفاوت از یک نام را بیان می کنند، اما در واقع یک حقیقت را از دو زاویه روشن می کنند. در حدیث نخست، محور معنا بر اثر محبت حضرت فاطمه (س) در زندگی دوستان اوست؛ کسانی که محبت او را در دل دارند، از آتش جهنم (که نماد دوری از رحمت الهی است) جدا شده اند. در حدیث دوم، محور

معنا بر طهارت ذاتی خود حضرت (س) است؛ او از هر شری (چه شرّ درونی، چه بیرونی) منز و بریده است. در جمع این دو معنا می توان گفت: چون حضرت فاطمه (س) از هر شری جداست، هر کس به او پیوندد محبت و معرفت پیدا کند، از شرّ و آثار آن نیز جدا می شود و در دایره خیر و رحمت الهی قرار می گیرد. این حقیقت، یک قانون الهی است: پیوند با اولیای خدا، پیوند با خیر مطلق است و گسستن از آنان، سقوط در شرّ و ضلالت. خداوند در قرآن کریم می فرماید: «اللَّهُ وَلِيُّ الَّذِينَ آمَنُوا يُخْرِجُهُم مِّنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ» (بقره/۲۵۷) خداوند، ولی و سرپرست مؤمنان است؛ آنان را از تاریکی ها به سوی نور بیرون می برد. در مقابل می فرماید: «وَالَّذِينَ كَفَرُوا أُولَئِكَ هُمُ الطَّاغُوتُ يُخْرِجُوهُمْ مِّنَ النُّورِ إِلَى الظُّلُمَاتِ»؛ کافران اولیایی دارند که آنان را از نور به تاریکی می کشانند.

فاطمه (س) در حقیقت «مظهر تام ولایت الهی» است. هر کس در سایه محبت و تبعیت از او قرار گیرد، از تاریکی ها و آتش، که صورت باطنی شرّ است، بیرون برده می شود. از این روست که پیامبر (ص) فرمودند: «فَطَمَ مِنْ أَحَبِّهَا مِنَ النَّارِ»؛ یعنی محبت حقیقی او، سپری در برابر عذاب و انحراف است؛ اما حدیث امام صادق (ع) افق تازه ای می گشاید: «فَطِمَتْ مِنَ الشَّرِّ»؛ فاطمه از شر جدا شده است. این جمله

کوتاه، ژرف ترین تعریف از طهارت ذاتی انسان کامل است. در حقیقت، فاطمه (س) نه تنها از شر و بدی ها دور است، بلکه وجود او خود معیار خیر است؛ هر چه با او سازگار باشد، خیر است و هر چه با او ناسازگار باشد، شرّ است. قرآن کریم می فرماید: «إِنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ لِيُذْهِبَ عَنْكُمُ الرِّجْسَ أَهْلَ الْبَيْتِ وَيُطَهِّرَكُمْ تَطْهِيرًا» (احزاب/۳۳) این آیه، طهارت مطلق اهل بیت (ع) را بیان می کند و فاطمه زهرا (س) در مرکز این طهارت قرار دارد. اکنون اگر کسی با چنین حقیقتی پیوند محبت پیدا کند، در شعاع طهارت او قرار می گیرد. محبت حضرت زهرا (س) تنها یک احساس نیست، بلکه رابطه ای وجودی است؛ پیوندی که انسان را از درون به سوی خیر و نور می کشاند. چنانکه امام باقر (ع) فرمود: «حُبُّنَا أَهْلَ الْبَيْتِ يُسْقِطُ عَنْ الْعِبَادِ الذُّنُوبَ كَمَا تُسْقِطُ الرِّيحُ الْوَرَقَ»؛ محبت ما اهل بیست (ع)، گناهان بنسنگان را می ریزد، چنانکه باد برگ ها را می ریزد. (کافی، ج ۲، ص ۱۳۵) از این منظر، هر کس محبت صادق حضرت فاطمه (س) باشد، از دو خطر بزرگ نجات می یابد:

نخست، از آتش جهنم، یعنی دوری از رحمت و سقوط در عذاب معنوی. دوم، از شرور دنیا و آخرت، یعنی از هر آنچه انسان را از مسیر خیر و رشد باز می دارد. اما پرسش مهمی که در ادامه پدید می آید،

این است: اگر محبّ حضرت زهرا (س) از شر محفوظ است، پس چرا در زندگی اش ابتلائات، مصیبت ها، بیماری، فقر یا سختی ها رخ می دهد؟ آیا اینها شر نیستند؟ پاسخ را باید در معنای دقیق «شر» و «خیر» جستجو کرد. در نگاه قرآن و حکمت اسلامی، شر و خیر به ظاهر حوادث مربوط نیست، بلکه به حقیقت اثر آن بر روح انسان وابسته است. ممکن است چیزی در ظاهر سخت و تلخ باشد، اما در باطن خیر و رشد و نورانیت به همراه داشته باشد. قرآن کریم می فرماید: «وَعَسَىٰ أَن تَكْرَهُوا شَيْئًا وَهُوَ خَيْرٌ لَّكُمْ» (بقره/۲۱۶) بسا چیزی را خوش نداشته باشید، حال آنکه خیر شما در آن است و نیز می فرماید: «وَعَسَىٰ أَن تَكْرَهُوا شَيْئًا وَهُوَ شَرٌّ لَّكُمْ»؛ و بسا چیزی را دوست دارید، حال آنکه شرّ شما در آن است. پس وقتی حدیث می فرماید: «خداوند کسانی را که فاطمه را دوست دارند از آتش باز داشته» و امام (ع) می فرماید: «او از شر جدا شده است»؛ معنا این نیست که معجان او هرگز رنجی نمی بینند، بلکه بدین معناست که رنج های شان شر نیست، بلکه ابزاری برای رشد و تکامل آنان است. محبت فاطمه (س)، به روح انسان قدرتی می بخشد که حتی در بلا، خیر را می بیند و به جای شکایت، به رضای خدا راضی است. این همان «فطم از شر» است؛ جدا شدن از نگاه دنیوی و ظاهر بینانه به حوادث.

مجلس فاتحه!

پرسش: در مساجدی که از محل نذورات خاص مسجد و تبرعات مؤمنین به برق و سیستم تهویه مجهز شده اند، هنگامی که شخصی از اهالی محل فوت می کند، برای او مجلس فاتحه در مسجد برگزار می شود که در آن از برق و سیستم تهویه مسجد استفاده می شود و برگزار کنندگان مراسم آن هزینه ها را نمی پردازند. آیا این کار شرعاً جایز است؟ پاسخ: جواز استفاده از امکانات مسجد در اقامه مجالس فاتح برای اموات و امثال آن منوط به کیفیت وقف و نذر آن امکانات برای مسجد است.

آیت الله العظمی خامنه ای، اجوبه الاستفتائات، سؤال ۴۰۹

فخرالمحققین حلی

«محمد بن حسن حلی»، فرزند بزرگ علامه حلی، از فقهای بزرگ شیعه در قرن هشتم قمری بود. او در ۲۰ جمادی الاول سال ۶۸۲ قمری در شهر حله به دنیا آمد و از کودکی نزد پدرش، علامه حلی، علوم گوناگون، مانند فقه، اصول، فلسفه و منطق را آموخت. نبوغ او چنان بود که پیش از بلوغ به مرحله اجتهاد رسید و به دلیل فضل و دانش فراوان، لقب «فخرالمحققین» یافت. او شاگردان بزرگی تربیت کرد که مشهورترین آنها شهید اول، صاحب کتاب «اللمعة الدمشقیة» است. فخرالمحققین افزون بر دانش، به اخلاق نیک و احترام به پدر معروف بود.

گوش فرا نخواهم داد!

علامه محمد تقی جعفری: عشق به عدالت، بدون عشق به حیات، خیالی بیش نیست. من هرگز به بند و اندرز و شعر و اصطلاح بافی کسی که نتوانسته است حیات را شایسته عشق معرفی کند، ولی می خواهد عدالت را معشوق انسان ها قلمداد کند، گوش فرا نخواهم داد؛ زیرا عشق به عدالت یا هر چیز دیگر، پدیده ای از لذت را در بر دارد که جالب ترین خواسته خودمحوری است؛ در صورتی که حیات به معنای واقعی، فوق خودخواهی و خودمحوری است، زیرا حیات واقعی که در یک فرد به جریان می افتد، با حیات دیگران نیز مشترک است و اساسی ترین مختص حیات، تعدیل و تصعید خودمحوری به سود انسان محوری است.

۸   پرونده
شماره ۱۲۱۲   دوشنبه ۱۹ آبان ۱۳۰۴
   صداقت
نگاهی به دخالت‌های آمریکا در منطقه غرب آسیا

خط قرمز ایران

سیدوپویا هاشمی

روزنامهنگار

رهبر معظم انقلاب در سخنانی صریح، شفاف و بی‌ابهام، پاسخی روشن به پیام‌های غیرورسمی وپشت‌برده آمریکا دادند؛ پاسخی که نه از موضع گریز از مذاکره، بلکه از جایگاه حفظ شأن ملی، حلقه ملت ایران و تجربه اینباشته چهار دهه مواجهه بسا افتنا واقعی ایالات متحده در منطقه صادر شد. ایشان دو شرط مشخص را برای هرگونه همکاری در هرگونه سخن گفتن از (عادی‌سازی) مطرح کردند: نخست قطع حمایت آمریکا از رژیم صهیونیستی و دوم برچیدن پایگاه‌های نظامی این کشور از منطقه. این دو شرط نه شعار احساسی‌اند و نه حرکت نمادین در سطح اعلام موضع سیاسی؛ اینها مرز و خط قرمز امنیت ملی ایران و ملت‌های منطقه است.

برای افکار عمومی ایرانی‌که که تجربه تاریخی رفتار آمریکا را در برجام، عراق، افغانستان، سوریه، لبنان، ایران یپهلوی، پس از انقلاب، و نقش این کشور در اقتصادی‌ترین و رسانه‌ای‌ترین و امنیتی‌ترین پرونده‌های جنگ صهیونیستی و دوجیم‌کارهای رسانه‌ای، حمایت از رژیم صهیونیستی و حضور نظامی در منطقه، دو ستون اصلی سیاست مداخله‌گرانه آمریکا در غرب آسیاست. حذف این دو ستون، یعنی تعیین تکلیف با ریشه نزع؛ یعنی تغییر (ماهیت) رفتار. از همین نقطه است که ایران می‌تواند تنها در صورت واقعی شدن این تغییرات، از همکاری سخن بگوید.

ما سا در این پرونده با همین چارچوب و همین رویه‌نه‌غیرمنظره، بلکه اتفاقاًطبیعی‌ترین پاسخ ممکن در برابر دولتی است که برای سال‌ها ایران را نیروی مزاحم نظم مطلوب خود در منطقه فرض کرده؛ در افغانستان، در غرب آسیاست.

ما را نه بر اساس مپایگی، بلکه بر اساس سبب‌یابی، امتیازگیری و تحمیل خواسته‌ها در لایه‌های منطقه‌ای، در موضوع سیاسی‌روز، بلکه یک‌پرونده‌تاریخی –امنیتی است؛ پرونده‌ای برای فهم چرایی اینکه چرا ما از نقطه گفت‌وگو عبور کردیم و در نقطه تعیین تکلیف با رفتار رسیده‌ایم. در بخش‌های بعدی، گزارشی‌ها ما با تکیه بر داده‌ها، شواهد، مصاحبه‌ها و رویدادشناسی تحولات منطقه، تلاش خواهند کرد و این موضوع، تلاش خواهد کرد تا در امتداد خط قرمز را در متن سباقه عملکرد آمریکا قرار دهند. این پرونده برای دفاع از ایران است؛ و نشان خواهد داد راه تعامل واقعی، از مسیر تغییر میدان و رفتار می‌گذرد، نه از مسیر جمله‌سازی‌های تبلیغاتی و پیام‌های پشت‌پرده.

استقلال واقعی کشورها به‌شدت محدود شده بود، اما پس از جنگ جهانی دوم، آمریکا با تبدیل شدن به رهبر بلوک غرب و ظهور نظام دوقطبی جهانی، به شکل‌عال وارد عرصه سیاست‌های منطقه‌ای شد. سیاست‌های آمریکا بر پایه حفظ منافع خود و کاهش نفوذ اروپا در منطقه شکل گرفت و هرگونه حرکت متفکران اروپا به چالش می‌کشید.

در اردن، تحرکات ملی شدن نفت و قیام‌های مردمی، رهبری دکتر مصدق و آیت‌الله کاشانی، تهدید مستقیم برای منافع آمریکا و انگلیس بود.

منطقه در اشغال

ایالات متحده در طول دهه‌های گذشته، به تدریج حضور نظامی خود در خاورمیانه را به سطحی گسترده و پیچیده رسانده است؛ اما تمرکز این حضور بر اطراف ایران، شاخص‌ترین نمونه از راهبرد واشنگتن برای مهار یک قدرت منطقه‌ای مستقل است. بیش از ۲۰ پایگاه نظامی فعال در کشورهای همسایه و نزدیک ایران، شامل پایگاه‌های هوایی، دریایی، زمینی و مراکز اطلاعاتی است که به آمریکا امکان می‌دهد تصمیمات نظامی و دیپلماتیک ایران و دیگر کشورهای منطقه را تحت نظارت دقیق و فشار مستمر قرار دهد.

این شبکه گسترده از پایگاه‌ها، نه تنها توان عملیاتی آمریکا را در حمله یا اعمال فشار سریع تقویت می‌کند، بلکه پیامدهای روانی و سیاسی گسترده‌ای نیز دارد؛ کشورهایی همسایه تحت فشار قرار می‌گیرند تا مواضع خود را با واشنگتن هماهنگ کنند و هرگونه همگرایی منطقه‌ای علیه رژیم صهیونیستی با دشواری مواجه می‌شود.

بر اساس داده‌های به‌روز، در غرب خلیج فارس بیش از ۱۰ پایگاه فعال و مجهز به سامانه‌های هوایی، دریایی و لجستیکی وجود دارد؛ در عراق بیش از پنج پایگاه با توان حمایت از عملیات زمینی و هوایی فعال هستند؛ و در شرق و شمال‌شرق ایران، پایگاه‌های افغانستان و پاکستان امکان شناسایی، جمع‌آوری اطلاعات و اعمال فشار منطقه‌ای را فراهم می‌کنند. این گزارش با ارائه تحلیل آثاری و روایت تحلیلی، سعی دارد تصویر کامل و ملموسی از حضور آمریکا در اطراف ایران ارائه دهد و پیامدهای آن برای امنیت ملی و منطقه‌ای را روشن کند.

خلیج فارس؛ قلب حضور نظامی آمریکا

در غرب خلیج فارس، آمریکا بیش از ۱۰ پایگاه‌عال دارد که شامل پایگاه‌های دریایی و هوایی و مراکز لجستیکی است. بحرین میزبان ناوگان پنجم دریایی آمریکا است که یکی از مهم‌ترین پایگاه‌های کنترل ناوگه هرمز به شمار می‌رود. قطر پایگاه هوایی العدید را در اختیار دارد، با ظرفیت میزبانی بیش از ۱۰۰ جنگنده و هزاران پرسنل نظامی. امارات متحده عربی پایگاه هوایی الظفره را اداره می‌کند که مرکز عملیات پهپادی و لجستیک منطقه‌ای است و عمان پایگاه هوایی مصیره را دارد که نقش عمده‌ای در تمرینات مشترک و پشتیبانی لجستیکی ایفا می‌کند.

این پایگاه‌ها امکان نظارت دائمی بر مسیرهای حیاتی نفتی و دریایی را فراهم می‌کنند و در مجموع، بیش از ۲۰۰ فرود هواپیمای ۵۰۰ شناور نظامی آمریکا در این منطقه مستقر هستند. این سطح از حضور نظامی، قدرت مانور سریع علیه ایران را تضمین می‌کند و نشان می‌دهد واشنگتن تا چه حد برای اعمال فشار آماده است.

عراق و خاورمیانه شرقی؛ حلقه کلیدی کنترل زمینی

در عراق، آمریکا حداقل پنج پایگاه اصلی و چندین مرکز لجستیکی کوچک دارد. این پایگاه‌ها شامل پست‌های ارتش، پایگاه‌های هوایی و مراکز ذخیره تجهیزات است و به‌طور مستقیم عملیات زمینی و هوایی را پشتیبانی می‌کند. پایگاه‌های بغداد

و اربیل امکان جمع‌آوری اطلاعات، تمرینات مشترک و مدیریت عملیات را فراهم می‌کنند.

در اردن و عربستان نزدیک مرز سوریه، آمریکا پایگاه‌های برای پشتیبانی ویژه از عملیات هوایی و شناسایی دارد. در مجموع، این پایگاه‌ها بیش از ۵۰۰۰ پرسنل آمریکایی را در منطقه مستقر کرده‌اند. نقش مهمی در هماهنگی با پایگاه‌های خلیج فارس دارند. این شبکه زمینی– هوایی، امکان فشار چندجانبه بر ایران و کشورهای همسایه را فراهم می‌آورد و توازن قوا را به نفع واشنگتن تغییر می‌دهد.

شرق و شمال شرق ایران؛ افغانستان و پاکستان

در شرق قریان، آمریکا در افغانستان و پاکستان پایگاه‌های استراتژیک دارد. پایگاه هوایی بگرام و قندهار در افغانستان بیش از ۳۰۰۰ پرسنل و ده‌ها هواپیمای نظامی را در خود جای داده‌اند. نقش مهمی در عملیات‌های شناسایی و لجستیکی دارند. در پاکستان، دو پایگاه شناسایی و اطلاعاتی در نزدیکی مرز ایران فعالیت می‌کنند که اطلاعات حساسی درباره تحرکات مرزی و فعالیت‌های نظامی ایران جمع‌آوری می‌کنند.

این پایگاه‌ها با شبکه خلیج فارس و عراق را ارتباط مستقیم دارند و امکان هماهنگی برای حمله سریع با اعمال فشار گسترده را فراهم می‌کنند. مجموع حضور پرسنل و تجهیزات در این محور، بیش از ۸۰۰۰ نفر و ۱۵۰ هواپیمای نظامی را شامل می‌شود و ایران را تحت نظر دائمی قرار می‌دهد.

پیامدهای امنیتی حضور آمریکا

ترکیب پایگاه‌های غرب، شرق و شمال‌شرق ایران، چند پیامد جدی برای امنیت ملی دارد:

تهدید مستقیم امنیت ایران: امکان حمله سریع از چند محور و فشار دائم بر نیروهای دفاعی ایران؛

فشار بر کشورهای همسایه؛ وابستگی امنیتی کشورهای عربی و همسایگان ایران به آمریکا افزایش یافته است؛

محدود کردن استقلال دفاعی ایران: برنامه‌ریزی و اجزای تمرینات نظامی پیچیده‌تر و تحت نظارت احتمالی آمریکا؛ تضعیف همگرایی منطقه‌ای؛ شبکه پایگاه‌ها امکان ایجاد دو قطبی‌سازی میان ایران و کشورهای منطقه را افزایش می‌دهد.

این داده‌ها نشان می‌دهد هرگونه تعامل با همکاری منطقه‌ای بدون درک حضور گسترده آمریکا، ناقص و آسیب‌پذیر خواهد بود.

نگاهی به اعداد و آمار پایگاه‌های نظامی آمریکا اطراف ایران، تصویر واضحی از یک استراتژی هدفمند و محاصره‌گرانه ارائه می‌دهد. بیش از ۲۰ پایگاه فعلی با ترکیبی از توانایی‌های هوایی، دریایی، زمینی و اطلاعاتی، ایران را تحت نظر دائمی قرار داده‌اند و امکان حمله سریع با اعمال فشار نظامی و سیاسی را فراهم می‌کنند. این حضور گسترده نه تنها استقلال دفاعی ایران را محدود می‌کند، بلکه توانایی ایجاد اتحاد و همگرایی منطقه‌ای علیه رژیم صهیونیستی را تضعیف می‌کند.

با توجه به این داده‌ها، مقابله موفق با حضور آمریکا نیازمند استراتژی چندبعدی است: تقویت خودکفایی دفاعی، افزایش آمادگی لجستیکی و اطلاعاتی، و ایجاد ارتباط مؤثر با متحدان منطقه‌ای. شروط رهبر فرزانه انقلاب، شامل قطع حمایت آمریکا از رژیم صهیونیستی و کاهش فشار نظامی خارجی، ستون راهبردی ایران برای تضمین امنیت ملی و تقویت ثبات منطقه است. تنها با درک کامل گستردگی و توانایی این پایگاه‌ها، می‌توان سیاست‌های دفاعی و دیپلماتیک را بگونه‌ای تدوین کرد که نه تنها امنیت ملی ایران حفظ شود، بلکه ظرفیت همکاری جمعی منطقه‌ای برای مقابله با اشغالگری رژیم صهیونیستی افزایش یابد.

ستون‌های اشغالگری

مروری بر حمایت بی‌پایان آمریکا از رژیم صهیونیستی

برای بیش از نیم قرن، سیاست آمریکا در خاورمیانه گویایی ثابت از مداخله، حمایت بی‌چون و چرای نظامی، و سیاسی از رژیم صهیونیستی بوده است. این رفتار واشنگتن نه تنها توازن قدرت منطقه‌ای را به نفع رژیم صهیونیستی تغییر داده، بلکه امنیت تمامی کشورهای همسایه، به ویژه ایران را همواره با تهدید مواجه کرده است. از فروش تسلیحات پیشرفته و موشک‌های هدایت‌شونده گرفته تا سامانه‌های دفاعی پیچیده و آموزش نیروهای نظامی، آمریکا به رژیم صهیونیستی امکان داده است تا بدون وابستگی مستقیم در صحنه تیرد، برتری نظامی خود را حفظ‌کند.

حمایت آمریکا صرفاً نظامی نیست؛ در عرصه سیاسی نیز واشنگتن با وتو کردن قطعنامه‌های سازمان ملل علیه رژیم صهیونیستی، فشار بر کشورهای مستقل و شبکه‌ای گسترده از لای‌ها و مؤسسه‌های بین‌المللی، این رژیم را به شکل بی‌سابقه‌ای تقویت کرده است. این سیاست‌ها موجب شده است رژیم صهیونیستی بتواند تصمیمات مهم خود را بدون نگرانی از محکومیت بین‌المللی اتخاذ کند و همواره برتری نسبی خود را نسبت به کشورهای منطقه حفظ‌کند.

ایران به منزله یکی از مهم‌ترین بازیگران منطقه، تجربه دهه‌ها مواجهه با رفتار آمریکا را در اختیار دارد. تجربه برجام، فشارهای اقتصادی و تحریم‌ها، مداخلات مستقیم و غیرمستقیم آمریکا در کشورهای همسایه، همگی نشان داده‌اند که بدون تحلیل واقع‌بینانه و تعیین خطوط قرمز، هرگونه تعامل با واشنگتن بی‌ثمر و حتی خطرناک است. به همین دلیل، شروط امروز رهبر فرزانه انقلاب (قطع حمایت آمریکا از رژیم صهیونیستی و برچیدن پایگاه‌های نظامی در منطقه) به عنوان خطوط قرمز روشن و غیرقابل عبور، پایه و ستون تحلیل ایران در تعامل با آمریکا قرار گرفته‌اند.

این گزارش با تمرکز بر کمک‌های نظامی و حمایت‌های سیاسی آمریکا از رژیم صهیونیستی به‌طور دقیق این موضوع را بررسی می‌کند و نشان می‌دهد چگونه این حمایت‌ها امنیت منطقه را تهدید کرده و ضرورت تعیین شروط رهبر فرزانه انقلاب را بیش از هر زمان دیگری روشن می‌کند. روایت ما، هم‌زمان هم تحلیلی و هم داستانی است تا خواننده با چشم‌انداز کامل و ملموس از نحوه مداخلات آمریکا و پیامدهای آن برای ایران و منطقه آشنا شود.

کمک‌های نظامی آمریکا به رژیم صهیونیستی

یکی از شاخص‌ترین ابعاد حمایت آمریکا از رژیم صهیونیستی، کمک‌های نظامی گسترده است. واشنگتن با فروش و تحویل انواع سلاح‌ها، بمب‌ها، موشک‌های دوربرد و سامانه‌های دفاعی، توانایی نظامی این رژیم را به شدت تقویت کرده است. برای نمونه، قراردادهای چند میلیارد دلاری برای خرید هواپیمای جنگنده اف-۳۵، سامانه‌های پدافندی گنبد زمین و موشک‌های هدایت‌شونده، رژیم صهیونیستی را به یکی از قدرتمندترین ارتش‌های منطقه تبدیل کرده است.

این کمک‌ها صرفاً خرید و فروش تسلیت، بلکه انتقال فناوری و آموزش نیروهای رژیم صهیونیستی نیز بخشی از آن می‌کند. آمریکا نه تنها تسلیحات را فراهم می‌کند، بلکه روش استفاده و استراتژی‌های نظامی را نیز آموزش می‌دهد. این اقدام موجب شده است رژیم صهیونیستی توانایی حمله سریع و هدفمند علیه همسایگان و گروه‌های مقاومت را داشته باشد، بدون اینکه نیازمند پشتیبانی مستقیم از آمریکا در صحنه عملیات باشد.

پیامد این کمک‌ها برای امنیت منطقه روشن است و کشورهای مانند ایران، لبنان، سوریه و فلسطین همواره تحت فشار مستقیم قرار دارند. این واقعیت باعث شده است که ایران به دنبال تضمین‌هایی باشد که بتواند امنیت ملی و منطقه‌ای خود را تأمین کند؛ تضمین‌هایی که امروز در قالب شروط رهبر فرزانه انقلاب، به وضوح بیان شده است.

مقاومت و دوم افزایش توان دفاعی و بازدارندگی ملی، محور مقاومت و گسترش شبکه متحدان منطقه‌ای و حمایت از گروه‌های مقاومت، موجب ایجاد توازن قوا در منطقه می‌شود و امکان هرگونه فشار خارجی را کاهش می‌دهد. همچنین، ایران باید با همسایگان خود همکاری کند، اختلافات تاریخی را آه‌ریکتر کند و منسجم‌تر باشد، توان بر پایه همگرایی و امنیت مشترک بی‌ریزی کند. تنها با این رویکرد می‌توان حضور خارجی‌ها را محدود کرد و مانع ایجاد شکاف میان کشورهای منطقه شد.

حضور پایگاه‌های نظامی آمریکا در کشورهای منطقه، اگر با راهبرد مناسب پاسخ داده نشود، امنیت ملی ایران و ثبات منطقه را تهدید می‌کند، اما با محور مقاومت و دیپلماسی هوشمند، ایران می‌تواند امنیت خود و همسایگان را تضمین‌کند.

هرچه این محور گسترده‌تر و منسجم‌تر باشد، توان ایران و کشورهای همسایه برای مقابله با تهدیدها افزایش می‌یابد و فشار آمریکا کاهش پیدا می‌کند.

حضور پایگاه‌های نظامی آمریکا در کشورهای همسایه تا چه حد توانایی اعمال فشار و محدود کردن ایران را دارد؟

حضور پایگاه‌های نظامی آمریکا در اطراف ایران نه برای تأمین امنیت منطقه، بلکه برای منافع خود آمریکا و کشورهای غربی طراحی شده است. این پایگاه‌ها ابزارهایی برای فشار سیاسی، اقتصادی و نظامی بر ایران هستند و موجب تنش دائمی در منطقه می‌شوند. نمونه بارز آن عراق و افغانستان است که حضور پایگاه‌های متعدد آمریکا نه برای امنیت مردم، بلکه برای حفظ نفوذ و کنترل منطقه است. این پایگاه‌ها امکان حمله سریع و اعمال فشار مستقیم بر ایران را فراهم می‌کنند و کشورهای همسایه را تحت تأثیر قرار می‌دهند. بنابراین، ایران باید با محور مقاومت و تقویت سیستم‌های بازدارنده و همکاری با همسایگان، حضور این پایگاه‌ها را خنثی کرده و امنیت منطقه‌ای خود را تضمین‌کند.

ایران چگونه می‌تواند هم استقلال دفاعی خود را حفظ کند و هم بر ثبات و امنیت منطقه تأثیر بگذارد؟

راهکار ایران دو محور اصلی دارد: اول تقویت متحدان منطقه‌ای و همسایگان، و دوم تقویت توان دفاعی و بازدارندگی ملی. محور مقاومت و گسترش شبکه متحدان منطقه‌ای و حمایت از گروه‌های مقاومت، موجب ایجاد توازن تنش شده‌اند. در همین راستا، محور مقاومت به منزله نیروی بازدارنده و تقویت‌کننده امنیت منطقه اهمیت پیدا می‌کند. هرچه این محور گسترده‌تر و منسجم‌تر باشد، توان ایران و کشورهای همسایه برای مقابله با تهدیدها افزایش می‌یابد و فشار آمریکا کاهش پیدا می‌کند.

ایران چگونه می‌تواند هم استقلال دفاعی خود را حفظ کند و هم بر ثبات و امنیت منطقه تأثیر بگذارد؟

راهکار ایران دو محور اصلی دارد: اول تقویت متحدان

راهبرد دوقطبی‌سازی

در سال‌های اخیر، واشنگتن به شیوه‌ای هدفمند تلاش کرده است نقشه‌ای نو در خاورمیانه ترسیم کند و آن، تقسیم بازیگران منطقه به دو قطب موفق و مخالف است تا از دل این شکاف، نفوذ خود را تثبیت کند و اهداف راهبردی‌اش را پیش ببرد. این راهبرد که هم‌زمان با تسنید فروش تسلیحات پیشرفته به کشورهای عربی و تعمیق یونده‌ای امنیتی با برخی پایتخت‌ها دنبال شده، در عمل به تضعیف جبهه‌های همگرای منطقه‌ای علیه اقدامات اشغالگرانه رژیم صهیونیستی انجامیده است.

هدف واشنگتن روشن است و آن، کاستن از ظرفیت‌های همکاری منطقه‌ای که می‌تواند تهدیدی جدی برای تداوم وضع موجود اشغال باشد. اما این تاکتیک دوقطبی‌سازی نه تنها واقعیت‌های تاریخی و منافع مشترک ملل منطقه را نادیده می‌گیرد، بلکه پیامدهای بلندمدتی برای ثبات و امنیت همه کشورهای، به‌ویژه ایران، به همراه دارد. تجربه تاریخی نشان داده است تلاش برای ایجاد شکاف میان ایران و کشورهای عربی، بدون برخورداری از تحلیل عمیق و سیاست‌های منطقه‌ای هوشمند، می‌تواند امنیت ملی را به شدت تهدید کند.

در چنین فضایی، بررسی دقیق راهبرد دوقطبی‌سازی آمریکا و پیامدهای آن برای منطقه، ضرورت یافته است. این گزارش با تمرکز بر ابزارهای نظامی، دیپلماتیک و تبلیغی واشنگتن، نشان می‌دهد که چرا شروط رهبر فرزانه انقلاب (قطع حمایت آمریکا از رژیم صهیونیستی و خروج پایگاه‌های نظامی از منطقه) امروز بیش از هر زمان دیگری اهمیت یافته‌اند.

فروش سلاح به هم‌بیمانان منطقه‌ای

در سال‌های اخیر، واشنگتن با تسریع فروش سامانه‌های دفاعی و هجومی به چند پایتخت عربی، سازوکار ایجاد کرده که از یک طرف وابستگی نظامی آنها به آمریکا را افزایش دهد و از طرف دیگر ظرفیت مانور مستقل منطقه‌ای را کاهش دهد. این فروش‌ها شامل جنگنده‌های پیشرفته، سامانه‌های موشکی و پهپادی، و تجهیزات مدرن شناسایی و هندسار است که به شکل بسته‌های امنیتی– اقتصادی به متحدان ارائه می‌شود.

این ابزار نظامی صرفاً به منظور ارتقای توان دفاعی شریکان طراحی نشده؛ بلکه نقش سیاسی و روانی نیز دارد. هر بار که حت‌های رادار، گریز، سامانه‌های ابر گنیمت پدافندی یا موشک‌های دوربرد به کشورهای فروخته می‌شود، پیام وابستگی فرستاده می‌شود؛ اما پشت شما هستیم– در برابر هر تهدیدی، ما حامی شما خواهیم بود.» این پیام به مرور منجر به افزایش اعتماد با آمریکا و کاهش اعتماد متقابل میان کشورهای منطقه می‌شود.

رژیم صهیونیستی هیچگاه موفقیتی نبوده و همیشه در قالب راهبرد کلان منطقه‌ای دنبال شده است. از دهه ۱۹۷۰ آمریکا نه تنها هیچ کمک‌ها را افزایش داده، بلکه سازوکارهای سیاسی، اقتصادی و رسانه‌ای را نیز برای تثبیت قدرت رژیم صهیونیستی توسعه داده است. این حمایت‌ها، به شکل قراردادی، قانونی و حتی به صورت پوشش‌های رسانه‌ای، موجب شده است که رژیم صهیونیستی بتواند برتری خود را در منطقه حفظ کند.

این روند تاریخی، پایه و اساس شروط رهبر فرزانه انقلاب است. تجربه نشان داده است، تنها با تغییر این شروط، رژیم صهیونیستی می‌توان به تعامل منطقی و عادلانه‌ای با آمریکا فکر کرد. بنابراین، این شروط، نتیجه تحلیل واقع‌بینانه و گستره استراتژیک ایران به منطقه است.

حمایت آمریکا از رژیم صهیونیستی، هم در ابعاد نظامی و هم سیاسی، ستون اصلی تهدید علیه ایران و ثبات منطقه‌ای است. بمب‌ها، موشک‌ها، سامانه‌های دفاعی پیشرفته و آموزش نظامی، همراه با پشتیبانی دیپلماتیک و توت‌های سازمان ملل، رژیم صهیونیستی را به تیریزی قدرتمند تبدیل کرده که بدون آمریکا قادر به حفظ قدرت خود نیست.

حمایت آمریکا از رژیم صهیونیستی، هم در ابعاد نظامی و هم سیاسی، ستون اصلی تهدید علیه ایران و ثبات منطقه‌ای است. بمب‌ها، موشک‌ها، سامانه‌های دفاعی پیشرفته و آموزش نظامی، همراه با پشتیبانی دیپلماتیک و توت‌های سازمان ملل، رژیم صهیونیستی را به تیریزی قدرتمند تبدیل کرده که بدون آمریکا قادر به حفظ قدرت خود نیست.

حمایت آمریکا از رژیم صهیونیستی، هم در ابعاد نظامی و هم سیاسی، ستون اصلی تهدید علیه ایران و ثبات منطقه‌ای است. بمب‌ها، موشک‌ها، سامانه‌های دفاعی پیشرفته و آموزش نظامی، همراه با پشتیبانی دیپلماتیک و توت‌های سازمان ملل، رژیم صهیونیستی را به تیریزی قدرتمند تبدیل کرده که بدون آمریکا قادر به حفظ قدرت خود نیست.

حمایت آمریکا از رژیم صهیونیستی، هم در ابعاد نظامی و هم سیاسی، ستون اصلی تهدید علیه ایران و ثبات منطقه‌ای است. بمب‌ها، موشک‌ها، سامانه‌های دفاعی پیشرفته و آموزش نظامی، همراه با پشتیبانی دیپلماتیک و توت‌های سازمان ملل، رژیم صهیونیستی را به تیریزی قدرتمند تبدیل کرده که بدون آمریکا قادر به حفظ قدرت خود نیست.

حمایت آمریکا از رژیم صهیونیستی، هم در ابعاد نظامی و هم سیاسی، ستون اصلی تهدید علیه ایران و ثبات منطقه‌ای است. بمب‌ها، موشک‌ها، سامانه‌های دفاعی پیشرفته و آموزش نظامی، همراه با پشتیبانی دیپلماتیک و توت‌های سازمان ملل، رژیم صهیونیستی را به تیریزی قدرتمند تبدیل کرده که بدون آمریکا قادر به حفظ قدرت خود نیست.

حمایت آمریکا از رژیم صهیونیستی، هم در ابعاد نظامی و هم سیاسی، ستون اصلی تهدید علیه ایران و ثبات منطقه‌ای است. بمب‌ها، موشک‌ها، سامانه‌های دفاعی پیشرفته و آموزش نظامی، همراه با پشتیبانی دیپلماتیک و توت‌های سازمان ملل، رژیم صهیونیستی را به تیریزی قدرتمند تبدیل کرده که بدون آمریکا قادر به حفظ قدرت خود نیست.

حمایت آمریکا از رژیم صهیونیستی، هم در ابعاد نظامی و هم سیاسی، ستون اصلی تهدید علیه ایران و ثبات منطقه‌ای است. بمب‌ها، موشک‌ها، سامانه‌های دفاعی پیشرفته و آموزش نظامی، همراه با پشتیبانی دیپلماتیک و توت‌های سازمان ملل، رژیم صهیونیستی را به تیریزی قدرتمند تبدیل کرده که بدون آمریکا قادر به حفظ قدرت خود نیست.

حمایت آمریکا از رژیم صهیونیستی، هم در ابعاد نظامی و هم سیاسی، ستون اصلی تهدید علیه ایران و ثبات منطقه‌ای است. بمب‌ها، موشک‌ها، سامانه‌های دفاعی پیشرفته و آموزش نظامی، همراه با پشتیبانی دیپلماتیک و توت‌های سازمان ملل، رژیم صهیونیستی را به تیریزی قدرتمند تبدیل کرده که بدون آمریکا قادر به حفظ قدرت خود نیست.

حمایت آمریکا از رژیم صهیونیستی، هم در ابعاد نظامی و هم سیاسی، ستون اصلی تهدید علیه ایران و ثبات منطقه‌ای است. بمب‌ها، موشک‌ها، سامانه‌های دفاعی پیشرفته و آموزش نظامی، همراه با پشتیبانی دیپلماتیک و توت‌های سازمان ملل، رژیم صهیونیستی را به تیریزی قدرتمند تبدیل کرده که بدون آمریکا قادر به حفظ قدرت خود نیست.

تقویم انقلاب

بنیانگذار گروه چریکی اندرزگو

سید مهدی حسینی
مورخ و پژوهشگر

در تقویم تاریخی انقلاب اسلامی و دوران دفاع مقدس ناگفته‌های فراوانی از رزمندگان و خانواده اینارگران وجود دارد. برای نمونه، می‌توان به آنچه در ارتفاعات ۱۹۰۰ و ۱۹۰۴ اتفاق افتاد، اشاره کرد. این ارتفاعات که در جنوب شهر بنجوین عراق قرار دارد. این منطقه با شروع عملیات والفجر ۴ بسیار حساس شده بود. دشمن نیروهای پیاده خود را وارد منطقه کرده بود و درگیری‌های شدید رخ داد، اما نیروهای خودی نتوانستند ارتفاع ۱۹۰۴ را که برای محاصره و تصرف بنجوین مهم بود، در دست خود نگه دارند. این در حالی بود که تا اینجا چندین فرمانده ارشد سپاه به شهادت رسیده بودند؛ از جمله «شهید جواد افراسیابی». او یک قهرمان شجاع و بسیار با دل و جرات بود که پای اصول اعتقادی و ارزش‌های اسلامی سخت ایستادگی می‌کرد و مصمم بود به همراه هم‌زمانش آتش دوشکای دشمن را که خیلی سنگین بود، خاموش کند. او بر انجام این اقدام بافشاری کرد و با وضعیتی که داشت، در بین راه گلوله‌ای از همان دوشکا به دستش می‌خورد و به شهادت می‌رسد. در عالم واقع او عاشق رسیدن به آرمان‌های امام خمینی (ره) و تحقق ارزش‌ها بود؛ لذا پس از پیروزی انقلاب ادامه تحصیل را تا سیکل می‌رساند و رها می‌کند و بر غائله‌های کردستان شرکت می‌کند. او با فرماندهی شهید کاوه به غرب کشور رفت و با شروع جنگ تحمیلی به همراه دیگر اعضای کادر سپاه به نفت‌شهر رفت و با سقوط این شهر به گیلان غرب بازگشت. وی از بنیانگذاران گروه چریکی اندرزگو بود که در فعالیت‌های پارتیزانی شناسایی، تخریب و پاکسازی منطقه اهتمام جدی از خود نشان داده بود. حالا با این وضعیت و اینارگری‌های خودش، خوب است نگاهی هم به وضعیت مجاهدت خانوادگی او داشته باشیم که به نظر می‌آید کم‌نظیر باشد.

– ابراهیم که ۱۳ سال داشت، اولین شهید این خانواده بود که در روز ۲۱ بهمن سال ۱۳۵۷ در جریان مبارزات انقلاب اسلامی به شهادت رسید.

– اسماعیل دومین شهید این خانواده که به عنوان خبرنگار و نویسنده در خبرگزاری جمهوری اسلامی مشغول بود، در عملیات فتح‌المبین به شهادت رسید.

– امیر سومین شهید این خانواده و فرزند ارشد بود که در عملیات رمضان در منطقه کوشک به شهادت رسید.

– جواد فرزند چهارم و چهارمین شهید خانواده است که در روز ۱۳ آبان ۱۳۴۲ در عملیات والفجر ۴ در ارتفاعات کانی مانگا با وجود اینکه بارها مجروح شده بود و یک پایش قطع بود، در این عملیات از خود رشادت‌ها نشان داد و به شهادت رسید؛ اما ۱۰ سال بعد، یعنی سال ۱۳۷۲ پیکر مظهرش به آغوش خانواده بازگشت.

– رضا افراسیابی پنجمین شهید این خانواده بود که در دوران دفاع مقدس در اثر عوارض شیمیایی به دیدار معبود شتافت.

– پندر این خانواده حاج محمدعلی افراسیابی کسی بود که بیش از ۲۴ نوبت به جبهه‌ها عزیمت کرده بود و در عملیات کربلای ۵ بر اثر حملات شیمیایی دشمن مصدوم شده بود. وی در تاریخ ۶ آذر ۱۳۸۹ به دیدار حق شتافت.

– حاج علیرضا دومین فرزند و آخرین شهید خانواده بود که پس از سال‌ها مجروحیت ناشی از مصلومیت شیمیایی در سال ۱۳۷۲ در بیمارستان خاتم‌الانبیاء به شهادت رسید.

ساواک نیروی جاسوسی غرب!

مهدی سعیدی

دبیر گروه تاریخ

«ساواک» سازمانی گسترش یافته بود که مأموریت‌های خود را در داخل کشور تعریف نکرده بود و تعاملات بیرونی بسیاری را نیز طرح‌ریزی کرده بود. ساواک برای خارج از کشور بودجه عظیمی داشت. به‌علاوه از طریق وزارت خارجه شبکه وسیعی ایجاد کرده بود، آمد و رفت ایرانیان به خارج به طور کامل تحت نظارت ساواک بود، به نحوی که گاهی این کنترل موجب اعتراض مقاماتی از کشورهای خارج شد.

بررسی سنای آمریکا در آن سال‌ها نشان می‌داد، پنج کشور خارجی که در آمریکا در مبارزه با مخالفان دولت خود تجسس داشتند، عبارت بودند از فیلیپین، تایوان، شیلی، رژیم صهیونیستی و ایران. روش این مبارزه اعزام گروه گرم (مقصود تروریست) است. سنای آمریکا افشا کرد که شاه مخلوع طی سه سال آخر دوران قدرتش بارها به مقامات آمریکایی گفته بود که اگر از فعالیت‌های جاسوسان ایرانی در آمریکا جلوگیری کنند، او هم متقابلاً مأموران سیا را از ایران بیرون می‌کند. «ریچارد هولمز» سفیر آمریکا در ایران و نیز «ویلیام مولیان» آخرین سفیر آمریکا این اظهارها را به واشنگتن اطلاع دادند. هولمز تلگرافی به «کیسینجر» نوشت که در مورد فعالیت جاسوسان شاه در آمریکا نگرانی داشته و احتیاط ضرورت دارد، زیرا ما در اینجا در یک محیط اطلاعاتی و جاسوسی به سر می‌بریم و آسیب‌پذیر هستیم. ساواک ایران طی ۱۵ سال همکاری محرمانه که با اداره آگاهی فدرال آمریکا داشت، فعالیت‌های سیاسی غیردیپلماتیک امنیتی و پلیسی خود را در آمریکا بهترین سازمان دید. مع‌الوصف ساواک همواره از هدایت سیا بهره‌مند می‌شد و به هم کمک متقابل می‌کردند و غالباً از متخصصان خارجی بازنشسته هم استفاده می‌کرد و به همین دلیل وزارت خارجه و نمایندگان‌های آن در خارج پایگاه اصلی ساواک بودند.

رئیس سیا «استتالی ترتر» در تاریخ ۱۹۷۷ می‌گوید: «بر اساس موافقت‌نامه دوجانبه امنیتی در سال ۱۹۵۹ بین ایران و ایالات متحده نوعی موافقت ضمنی در مورد عملیات ما در کشور شما و بالعکس بین دو دولت وجود دارد. موافقتی که در مورد مطالب امنیتی مورد توجه هر دو کشور اطلاعاتی ردوبدل کنیم... سازمان سیا در این مسائل بسیار بیدار بوده است و شاه هم طی مصاحبه با «مایک

ولاس» در اکتبر ۱۹۷۶ در مورد اینکه مأموران ساواک در آمریکا با آگاهی و تأیید مقامات آمریکایی به فعالیت مشغولند، موجب شد تا یک مشاور رئیس جمهور و یک سناتور کاخ سفید و یک رئیس سازمان سیا دروغگو جلوه کنند. کیسینجر در آن تاریخ طی یک مصاحبه مطبوعاتی... (کیسینجر مشاور رئیس جمهور بود) اینطور جواب داد: «این صحت ندارد که ایالات متحده از عملیات مأمورین اطلاعاتی ایران در خاک آمریکا یعنی جاسوسی و آزار مخالفین که در آمریکا زندگی می‌کنند بی‌اطلاع است.» همچنین اعلام کرد، کمیته‌ای در کاخ سفید مأمور رسیدگی به این جریان خواهد شد. ۱۲ روز بعد معاون کیسینجر به ملاقات «اردشیر زاهدی» رفت و به او اعلام داشت آمریکا هیچ نوع عمل غیرقانونی ساواک را در آمریکا تحمل نمی‌کند. سپس سناتور کاخ سفید اعلام داشت، هیچ دلیلی مبنی بر صحت تهمت‌های وارده در مورد اعمال غیرقانونی وجود ندارد و سفارت ایران به ما اطمینان داده که هیچ کدام از مقامات ایرانی مرتکب چنین اعمالی نمی‌شوند.

خلعت‌بری در مورد نفوذ ساواک در وزارت

خارج می‌نویسد: «... ساواک پیوسته سعی داشته است که نفوذ خود را از راه‌های مختلف در تمام قسمت‌های وزارت خارجه بگستراند و برای این منظور به وسیله مأمورین رسمی شناخته شده و مأموران مخفی و اداره حفاظت و سفیران ساواکی و مستخدمین جزء و کارشناسان در رشته‌های مختلف اقدامات خود را انجام دهد. ساواک در همه نمایندگی‌ها دارای دو یا سه نوع مأمور بود. یک یا چند مأمور که با اطلاع وزارت امور خارجه از تهران اعزام می‌گردند، اینها تحت پوشش وزارت خارجه بودند و به دولت محل به عنوان عضو رسمی و سیاسی نمایندگی معرفی می‌شدند. یک یا چند مأمور مخفی شناخت نشده با سمت و تحت عنوانی در نمایندگی به خدمت مشغول بودند. اینها ممکن است از کارمندان رسمی اداری یا سیاسی وزارت خارجه باشند که مخفیانه با ساواک همکاری داشتند و یا ممکن است از ایرانیان با افراد محلی باشند که به عنوان «کارمند محلی» نمایندگی انتخاب می‌شدند. یک یا چند کارمند جزء محلی مانند راننده یا پیشخدمت (ایرانی یا محلی).»

محمدتقی جوان رئیس ساواک شیراز در دادگاه

انقلاب اسلامی مطالب بسیاری در مورد اقدامات ساواک در خارج کشور با کمک سازمان امنیت کشورهای دیگر از جمله آلمان ترکیه، اسرائیل همان بیان کرد و توضیح داد که چگونه مأمورین ساواک در سازمان‌های دانشجویی خارج از کشور وارد می‌شوند. وی که از سال ۱۳۵۰ دبیر اول سفارت ایران در بن بود، اعتراف داشت که ساواک با اسرائیل مرتباً در تماس بوده و خودش چندین مرتبه به اسرائیل مأموریت داشته است و مسئول هماهنگ کردن کارهای ساواک در خارج بوده است. اعزام افسران و افراد وابسته به ساواک به عناوین مختلف و از جمله آموزش از برنامه‌های اصلی بود. گزارش مأموران ساواک از نظریات سازمان‌های بین‌المللی، مثل صلیب سرخ و عفون‌الملل باعث می‌شد که نمایندگان این سازمان‌ها از ورود به این کشور منع شوند. عملیات ساواک در خارج کشور مورد تأیید رؤسای جاسوسی غرب بود؛ به ویژه در خلیج فارس، مصر و لبنان نمره خوب گرفته بود. زیرا در هیچ مورد یک مأمور ساواکی ایران به دام نیفتاد.»

دهلیز

اطاعت می‌شود!

نگاهی به ابعاد استبداد در دوران سپاه پهلوی

سمت راست و منصور در سمت چپ او، منصور اسامی مورد نظر را می‌خواند و علم هر که را می‌خواست تأیید می‌کرد و هر که را نمی‌خواست دستور حذف می‌داد. منصور با جمله «اطاعت می‌شود» با احترام حذف می‌کرد. سپس، علم افراد مورد نظر خود را می‌داد و همه بدون استثنا وارد لیست می‌شد. سپس من درباره صلاحیت سیاسی و امنیتی افراد اظهار نظر می‌کردم و لیست را با خود می‌بردم و برای استخراج سوابق به ساواک می‌دادم. پس از پایان کار و تصویب علم ترتیب انتخاب این افراد داده می‌شد. فقط افرادی که در این کمیسیون تصویب شده بودند از صندوق آرا سر در آوردند و لاغیر. در تمام دوران قدرت علم وضع انتخابات مجلس همین بود و در زمان هویدا نیز حرف آخر را همیشه علم می‌زد.»

حافظه

روز استعمارگر!

نگاهی به حضور استعمارگران در آمریکا

نژادپرستان اروپایی در پنج قرن اخیر تلاش کردند تا سیاست‌های امپریالیستی خود را توجیه کرده و رنگ و لعاب انسانی بر آن بزنند. در این زمینه اقدامات فراوانی را می‌توان برشمرد. یکی از رخدادهای قابل توجه در باب «کریستف کلمب» است که اروپاییان همواره تلاش کرده‌اند از او به‌عنوان اسطوره‌ای قابل احترام یاد کنند و به بهانه‌های گوناگونی او را بزرگ کرده و چهره‌ای آزادی‌خواه و پیشرو از کلمب بسازند. به همین دلیل یادبودهای گوناگونی از او در سراسر آمریکا مشاهده می‌شود و حتی ایالتی را به خاطر او «کلمبیا» نامیده‌اند. در این بین، پرمناقشه‌ترین مناسبت اختصاص روز دوشنبه اول ماه اکتبر به نام روز «کریستف کلمب» است که آن را جشن می‌گیرند.

این در حالی است که عملکرد او سیاه‌های طولانی از جرم و جنایت بوده و جز فلاکت و نابودی مردم سرزمین‌های آمریکای مرکزی و هند غربی چیزی نیست. «دکتر گلن موریس» یکی از فعالان جنبش خودمختار سرخ‌پوستان آمریکا و وکیل و استادیار علوم سیاسی دانشگاه کالورادو است. وی در «دنور» جشن روز کریستف کلمب، ریشه‌های آن و برنامه‌های جنبش سرخ‌پوستان برای مقابله با آن را تحلیل کرده و می‌گوید:

«خوب کریستف کلمب، دریانوردی

بود که از طرف اسپانیا به ساحل طلایی آفریقا رفته بود؛ وی از آنجا طلا و برده وارد بازار برده‌های پرتغال می‌کرد. به همین دلیل است که وقتی وارد جزایر کارائیب شد، بازگشت به عادت‌های قبلی برایش آسان بود و برده‌داری با سرخ‌پوستان را آغاز کرد و آنها را در بازار بردگان «سویل» فروخت؛ بنابراین، ما معتقدیم در نظر گرفتن روز کریستف کلمب به منزله یک «روز ملی» اشتباه است و مطمئناً پیام نادرستی را به بچه مدرسه‌ای‌ها درباره اینکه چه کسی را به‌عنوان قهرمان این نیمکره در نظر بگیرند، می‌فرستد. مطمئناً قهرمان‌سازی از کریستف کلمب را نباید با اعلام تعطیلی ملی به بزرگداشت وی نیز همراه کرد. در واقع وی یک قهرمان نبود و یک برده‌دار بود که سرخ‌پوست‌ها را می‌کشت. به همین دلیل است که در اولین ایالت تعطیل شده در روز کشف قاره آمریکا، این مسئله اینقدر بزرگ شده است.»

ائتلاف‌های ضدهژمونیگ

تأملی آینده‌نگرانه به تحولات نظام بین‌الملل و ضرورت‌های جایابی مناسب در آن

مصطفی قربانی
دکترای علوم سیاسی

سیاست خارجی جمهوری اسلامی ایران، همانند سایر کشورها، برآیند و حاصل پنج منبع عمده است: متغیرهای فردی، متغیرهای وابسته به نقش، متغیرهای ملی (ویژگی‌های جمعیتی، طبقاتی، فرهنگ سیاسی و...)، متغیرهای بوروکراتیک (نهادهای اقتصادی، سیاسی و اطلاعاتی - امنیتی) و متغیرهای سیستمی. در تمهیدی تاریخی می‌توان گفت، در تاریخ دو قرن اخیر ایران، به‌ویژه بعد از شکست ایران در دو جنگ متوالی در برابر روس‌ها و ورود ایران به نظام اقتصاد جهانی، نقش متغیرهای سیستمی در تعیین و اجرای سیاست خارجی ایران، بیش از سایر متغیرها تعیین‌کننده بوده است.

♦ رویکرد موازنه‌ساز در سیاست خارجی

متأثر از موقعیت ضعیف ایران و دخالت روس و انگلیس در کشورمان، سیاست خارجی ایران در دوره قاجار، بیش از هر عاملی سمت و سوی موازنه‌ساز یافت و تلاش برای متعادل کردن رقابت روس و انگلیس در ایران، از طریق اتخاذ سیاست «قدرت سوم» در مرکزیت آن قرار گرفت. در دوره پهلوی نیز تلاش برای رفع تعصیبات سیستمی و اعاده استقلال کشور در برابر قدرت‌های بزرگ، یکی از مهم‌ترین محورهای سیاست خارجی پهلوی اول بود که در قالب الغای کاپیتولاسیون در سال ۱۳۰۷ به دلیل انقضای مدت آن، الغای امتیاز نشر اسکناس در ایران از بانک شاهای انگلیس و انتقال آن به بانک ملی، الغای عهدنامه‌های گمرکی و اخراج مستشاران بلژیکی، ائتلاف با روس‌ها بر سر امتیاز شیلات، تلاش برای تجدیدنظر و لغو قرارداد دارسی و تلاش برای لغو مواد ۵ و ۶ قرارداد مسودت ۱۹۲۱ با روس‌ها که در دو مورد اخیر کاملاً ناموفق عمل شد. شدت تعیین‌کنندگی متغیرهای سیستمی در سیاست خارجی ایران در دوره پهلوی دوم، با توجه به تغییر در دینامیسم قدرت در نظام بین‌الملل افزایش یافت، به‌گونه‌ای که با توجه به اشغال ایران در جریان جنگ جهانی دوم، ایران برای خروج متفقین و پایان اشغال به سازمان ملل شکایت کرد و در ادامه، قدرت‌های بزرگ به‌صورت هم‌زمان برای کسب امتیاز نفت از ایران تلاش کردند که در واقع، با این اقدام آنها، جنگ سرد به مرزهای ایران کشیده شد.

در دوره دکتر مصدق نیز وضعیت وابسته ایران در روابط خارجی سبب اتخاذ سیاست موازنه منفی از سوی وی شد که بعد از کودتای ۲۸

مرداد، سیاست منفی به موازنه مثبت و سیاست ناسیونالیسم مثبت تبدیل شد که در آن، اتحاد با غرب و حفظ امنیت از طریق آن مطرح شد. در نهایت، در دهه ۱۳۴۰ با اتخاذ راهبرد مستقل ملی، از آمریکا به عنوان قدرت حامی نام برده شد و سپس، با واگذاری نقش‌های منطقه‌ای به ایران، سیاست خارجی ایران در ذیل سیاست خارجی آمریکا تعریف شد. تمهید تاریخی فوق نشان می‌دهد، وضعیت نظام بین‌الملل همواره اثر تعیین‌کننده‌ای بر کیفیت طراحی و اجرای سیاست و روابط خارجی ایران و به تبع آن، کیفیت تعیین سرنوشت ایران داشته است؛ به‌گونه‌ای که بعد از پیروزی انقلاب اسلامی نیز با وجود تحقق استقلال کشور به معنای دقیق کلمه و دخالت ندادن ملاحظات قدرت‌های بزرگ در تعیین و اجرای سیاست خارجی کشور، سیاست خارجی ایران از تأثیر متغیرهای سیستمی در امان نبوده است. این متغیرها به‌ویژه از حدود دو دهه گذشته و با برجسته شدن تلاش برای رفع تحریم‌های ضدایرانی، به طرز بی‌سابقه‌ای در کیفیت تعیین و اجرای سیاست خارجی جمهوری اسلامی تأثیر گذار بوده است.

♦ نظم نوین بین‌المللی و آینده ایران

با توجه به آنچه گفته شد، سؤالی که اکنون مطرح می‌شود، این است که با توجه به بالیدن جوانه‌های نظم نوین بین‌المللی با محوریت افول هژمونی آمریکا و بروز و ظهور رقبای قدرتمندی، مانند چین در برابر آمریکا، وضعیت آینده روابط خارجی جمهوری اسلامی چگونه خواهد شد و برای این منظور چه باید کرد؟

به‌صورت مختصر در پاسخ باید گفت، اگرچه از تأثیر تحول ایجاد شده در نظم بین‌الملل بر تحولات و سرنوشت ایران گریزی نیست، واقعیت انکارناپذیر آن است که ایران امروز برخلاف گذشته، دیگر از آستانه ضعف و وابستگی عبور کرده و به‌عنوان یک قدرت حتی می‌تواند در کیفیت تعیین این نظم نوین اثرگذار باشد. بنابراین، می‌توان گفت در اثر تحول مذکور، هیچ‌یک از تحولات رخ داده در قبال ایران در دو سده اخیر، که عمده محورهای آنها در بالا اشاره شد، تکرار نخواهد شد؛ یعنی از ناحیه دگرگونی در اوضاع بین‌المللی، ایران دیگر وجه‌المصالحه قدرت‌های بزرگ قرار نخواهد گرفت. هرچند باید اشاره کرد که جنگ تحمیلی ۱۲ روزه را می‌توان در این قالب تحلیل کرد که البته طرف مقابل، ناتوان از غلبه بر ایران بود و در واقع، ایران در این جنگ نشان داد که برخلاف گذشته، از قابلیت و توانایی لازم برای جلوگیری از تحمیل ترتیبات استعماری نوین بر خود برخوردار است.

حال با توجه به واقعیت قدرت ایران که نمونه آن در جنگ ۱۲ روزه اثبات شد، هرچند تغییر نظم بین‌المللی لاجرم بر ایران اثرگذار خواهد

بود، برای جایابی مناسب ایران در این نظم نوین، ایران باید تلاش کند تا ابتدا قوی‌سازی خود را بیش از پیش در دستور کار قرار دهد؛ زیرا در شرایط موجود، ابتدا به ساکن برای حفظ موجودیت باید متکی به خود بود تا وقایع تلخ گذشته تکرار نشود و این در سایه قوی شدن امکان‌پذیر است. کما اینکه موفقیت در شکست دشمن در جنگ ۱۲ روزه با اتکا به توانایی‌های داخلی رخ داد. در گام بعدی، با اتکا به این قدرت، می‌توان وارد محیط کنش‌گری برای توسعه قدرت هم شد. به عبارت دقیق‌تر، ایران در شرایط انتقالی نظم بین‌المللی، در درجه نخست باید پیشینه‌سازی قدرت را در دستور کار قرار دهد و در گام بعدی، باید اتصال و ارتباط با قدرت‌های نوظهور با سویه‌های ضدهژمونیگ را تقویت کند.

♦ سخن پایانی

نکته مهمی که در این میان باید به آن توجه کرد، آن است که دقت در واقعیت ایران قوی و تنظیم کنش‌گری در قبال نظام بین‌الملل بر مبنای این واقعیت، در این شرایط انتقالی بسیار ضروری است؛ زیرا ایران امروز قدرتی است که قادر به دفاع مستقلانه از موجودیت و استقلال خود است و برخلاف گذشته اجازه نمی‌دهد ترتیبات تحمیلی او را محدود کند و علاوه بر این، در برخی حوزه‌ها مانند حوزه دفاعی و علم و فناوری، دستاوردهایی در قیاس جهانی دارد و بر مبنای این قبیل ظرفیت‌ها باید وارد تعامل با جهان شد تا برخلاف دوره‌های پیشین در ایران معاصر، ایران امروز به منزله بازیگری فعال و تعیین‌کننده و نه منفعل و اثرپذیر در نظم نوین بین‌المللی ظاهر شود.

آفاق

صواب‌تفکر انقلابی-۱۷

برچسب تندروی!

علامه می‌گویند: مراد قرآن است، من هم همین را گفتم بعد به ذهنم رسید یک وجه اوضعی اینجا وجود دارد و این «پیه» یعنی با عدم اطاعت یعنی مصدری که از فعل انشقاق پیدا می‌کند و در فعل مستتر است. پس آن عدم اطاعت جهاد کبیر است. این احتمال، احتمال مهمی است و جهاد کبیر یعنی این. جهاد برای عدم تبعیت و پیروی از دشمن.»

تجربه تاریخی انقلاب اسلامی نیز شاهدی روشن است. در همه مقاطع سرنوشت‌ساز، دو گروه در برابر هم قرار گرفتند: گروهی که بر اصول ایستادند و هزینه‌ها را پذیرفتند، و گروهی که گفتند «باید واقع‌گرا بود»، «نباید با دنیا در افتاد»، و «زمانه تغییر کرده است». گروه دوم، همان کسانی هستند که رهبر فرزانه انقلاب از آنان به عنوان «انقلابیون فرسوده پشیمان» یاد کردند:

«صرف‌نظر از یک عده انقلابی فرسوده پشیمان که به دلایل گوناگون، زندگی راحت را، سازش را ترجیح دادند، یا به ساز دشمن رقصیدن را عیب ندانستند، جوان کشور، توده ملت، که اکثریت هم جوان هستند، این انگیزه عمیق را دارند.»

این هشدار تنها ناظر به افراد نیست، بلکه ناظر به یک فرآیند خطرناک اجتماعی است: عادی‌سازی سازش. وقتی جامعه، تبعیت از دشمن را عیب نداند، مقاومت به تدریج به «تندروی» تبدیل می‌شود و کسانی که بر اصول پای می‌فشارند، با برچسب «افراطی» متزوی می‌شوند.

محمدرضا ملایی

پژوهشگر اندیشه سیاسی

سازش، یعنی تن دادن به کم‌هزینه‌ترین راه حتی اگر با حقیقت ناسازگار باشد و «عیب ندانستن تبعیت از دشمن»، یعنی رسیدن به مرحله‌ای که وابستگی فکری و سیاسی به بیگانه‌نه‌تنها ناپسند شمرده نمی‌شود، بلکه نوعی «واقع‌گرایی» و «خردورزی سیاسی» قلمداد می‌شود.

رهبر معظم انقلاب در بخشی از بیانات خودشان در خصوص جهاد کبیر، با اشاره به آیه ۵۲ سوره مبارکه فرقان تبعیت نکردن از دشمن را جهاد کبیر دانستند و افزودند: «یکی از کارهای استکبار این است که می‌خواهند ما را به تبعیت از خود وادار کنند و این تبعیت نکردن همان جهاد کبیر است... می‌خواهند کاری کنند که نظام اسلامی از عناصری که مایه اقتدار اوست خالی و تهی شود. وقتی ضعیف شد و عناصر قدرت و اقتدار در او نبود از بین بردنش و کشاندنش به این سمت و آن سمت کار مشکلی برای ابرقدرت‌ها نیست. می‌خواهند ما را وادار به تبعیت کنند. اینجا جای جهاد کبیری است که چند روز پیش از این من مطرح کردم. «فلا تُطع الکافرینَ وَ جَاهِدُوهُمْ بِجِهَادِ کَبِیرٍ» پس کافران را [که انتظار دارند از ابلاغ وحی باز ایستی] فرمان میر و به وسیله این [قرآن] با آنان جهاد [ی فرهنگی و تبلیغی] کن. در تفاسیر «پیه» در این آیه به قرآن مطرح شده است. مرحوم

سیاست نامه

سیدمحمدباقر صدر- ۶۱

سبک پژوهشی

مسعود پور فرد

کارشناس اندیشه سیاسی

به راستی در دنیای امروز چگونه می‌شود شهید صدر را بسا آن مختصات فکری اعجاز‌آمیز و نبوغ سرشار بازتولید کرد؟ در دی‌ماه ۱۳۹۷، نشست علمی با موضوع «سبک پژوهشی شهید سیدمحمدباقر صدر» بسا حضور استاد سیدمنذر حکیم، رئیس پژوهشکده «الذریه‌النویه» و از استادان سطوح عالی و خارج حوزه علمیه‌قم برگزار شد و ناگفته‌های فراوانی از شیوه زندگی و سبک پژوهش این نابغه شهید‌عنوان شد:

یک- هدایت در قرآن به معنای راهبری است: «أَوَلَيْكَ الْآيَاتُ الْكَرِيمَةُ الَّتِي هَدَى اللَّهُ فَيُهَاكُمُ اقْتَدِ» (انعام/۹۰) در راستای سبک‌شناسی پژوهشی شهید صدر می‌توانیم از این آیه چند نکته را الهام بگیریم و وارد بحث اصلی شویم که آشنایی با ویژگی‌ها و اصول سبک پژوهشی این بزرگوار است. در مورد انبیاپی که خداوند متعال فرستاده، در این آیه شریفه دو نکته مهم بیان شده است. نکته اول این است که انبیا، همان هدایت یافتگان الهی هستند. البته هدایت در قرآن فراتر از ارشاد و راهنمایی است. هدایت، راهبری است؛ یعنی ارشاد و تعلیمی که به مقصود و نتیجه برسد؛ یعنی غایت تأثیرگذاری تعلیم و تعلم و تحقق کامل اهداف تربیتی آموزش، در وجود هدایت‌یافتگان الهی که انبیا الهی هستند، حاصل شده است. نکته دوم، تعیین مصداق است که چه‌بسا ما مباحث کلی را دنبال می‌کنیم، ولی در مصداق اشتباه می‌کنیم و براهه می‌رویم. روش قرآن راهنمایی در تطبیق کلیات است که هر وقت یک نظریه یا ایده‌ای مطرح کرده است، مصداق آن را هم بیان می‌کند. مثل «اهدنا الصراط المستقیم» که به همین کسب‌رای کلی بسنند نکرده و بلافاصله فرموده است: «اصراط الذین انعمت علیهم غیر المغضوب علیهم و لا الضالین». لذا مبتنی بر روش‌شناسی شهید صدر، همیشه نظریه باید با تطبیق و تعیین مصداق همراه باشد.

دو- ویژگی سبک پژوهشی شهید صدر و چگونگی آموزش آن؛ مرحوم آیت‌الله‌هاشمی شاهرودی در موسوعه اصولی تقریرات شهید صدر، به هفت ویژگی اشاره کرده است. آیت‌الله حائری نیز در جلد اول تقریرات اصول شهید صدر، در بخش زندگی‌نامه شهید صدر مفصل این مطلب را بیان کرده است. در کتاب «مجمعنا فی فکر و تراث الشیهد السیدمحمدباقر الصدر» ۲۶ عنوان از ویژگی‌های پژوهشی شهید صدر مطرح شده است. اگر بخواهیم به برخی از این ویژگی‌ها اشاره کنیم، مهم‌ترین آنها عبارتند از:

الف- آثار شهید صدر فرامدھی است؛ یک ویژگی مهم شهید صدر این است که ایشان در کل نوشته‌هایش، مخاطب را فقط شهید صدر فرامدھی و درعین حال همراه با توجه به اصول مذهب است. مثل قرآن که هدی للعالمن است.

ب- روشمندی و منهج داشتن؛ یکی از مهم‌ترین نکات سبک پژوهشی شهید صدر روشمندی بحث‌های ایشان است که امروز کمتر این مسئله رعایت می‌شود. یکی از شاگردان ایشان می‌گفت یک روز از شهید صدر پرسیدم شما روزی چند ساعت کار علمی می‌کنید؟ ایشان فرمودند: سؤال شما غلط است. باید این گونه پرسید که چگونه کار می‌کنید؟ روش را از من بپرس و کاری به کمیت نداشته باش. بعد تأکید کرد: «محمدباقر صدر مساوی است با ده درصد مطالعه و نود درصد فکر کردن!» علت موفقیت شهید صدر همین نکته است. «لعلکم تتقون» «لعلکم تتقون».

فناوری در خدمت قدرت ملی

نمایشگاه «فرّ ایران» نماد استقلال علمی کشور

داروسازی، محیط زیست و دفاعی کاربرد دارند و دستیابی به آنها به معنای کاهش وابستگی و افزایش تاب‌آوری کشور در برابر فشارهای خارجی است.

از سوی دیگر، برگزاری نمایشگاه فرّ ایران در شرایطی صورت گرفت که بسیاری از کشورهای منطقه، با وجود منابع مالی گسترده، همچنان در واردات فناوری وابسته هستند. این در حالی است که ایران با وجود محدودیت‌های تحریمی، به مرحله‌ای رسیده که می‌تواند بخشی از نیاز فناوری کشورهای همسایه را نیز تأمین کند. به گفته کارشناسان، این روند می‌تواند زمینه‌ساز دیپلماسی فناوری جدیدی برای کشور باشد؛ دیپلماسی‌ای که نبر مبنای نفت و انرژی، بلکه بر پایه صادرات دانش و نوآوری شکل می‌گیرد.

در سال‌های اخیر، سیاست‌های کلان کشور در حوزه علم و فناوری، بر «اقتصاد دانش‌بنیان» و «جایگزینی علم به جای نفت» تأکید کرده‌اند. نمایشگاه فرّ ایران، تجلی عینی همین سیاست است؛ نمادی از اینکه ایران می‌تواند از مسیر علم، قدرت ملی خود را بازتعریف کند. حضور فعال شرکت‌های دانش‌بنیان، دانشگاه‌ها و مراکز تحقیقاتی در این نمایشگاه، نشان داد که زنجیره علم، صنعت و بازار در حال نزدیک‌تر شدن است.

در پایان می‌توان گفت، «فرّ ایران» تنها یک نمایشگاه فناوری نبود؛ بلکه پیامی روشن به جهان مخابره کرد: ایران در مسیر خودکفایی فناوریانه و استقلال علمی گام‌های جدی برداشته و توانسته است در میدان رقابت جهانی علم، از موضع اقتدار سخن بگوید.

بوده و نتیجه مستقیم سرمایه‌گذاری ایران در حوزه دانش‌بنیان است.

تحلیلگران حوزه سیاست علم و فناوری، بر این باورند که این نوع رویدادها فقط نمایش علمی نیستند، بلکه بخشی از قدرت نرم جمهوری اسلامی ایران به شمار می‌روند. در حالی که کشورهای پیشرفته از فناوری برای گسترش نفوذ ژئوپلیتیک خود بهره می‌برند، ایران نیز با تکیه بر توان نوانویی، می‌تواند در عرصه‌های منطقه‌ای و بین‌المللی نقش مؤثرتری ایفا کند. از نگاه آنان، نانو فناوری یکی از حوزه‌هایی است که در آینده نزدیک، تعیین‌کننده برتری اقتصادی و حتی امنیتی کشورها خواهد بود.

در این چارچوب، توسعه فناوری نانو در ایران نه فقط یک دستاورد علمی، بلکه بخشی از راهبرد ملی برای استقلال و امنیت پایدار است. فناوری‌های نانو در صنایع حساس، مانند انرژی،

در این رقابت جهانی از جایگاه «مصرف‌کننده فناوری» به «تولیدکننده فناوری» تغییر موقعیت دهد.

یکی از جلوه‌های شاخص نمایشگاه امسال، رونمایی از نخستین داروی شیمیایی درمان‌کننده کبد چرب غیرالکلی (رزمیتروم) بود؛ دارویی که پیشتر تنها در آمریکا تولید می‌شد و حالا یکی از شرکت‌های دانش‌بنیان ایرانی، به‌عنوان دومین تولیدکننده جهان، وارد بازار داخلی کرده است. این دستاورد نه تنها از منظر سلامت عمومی، بلکه از جنبه سیاسی نیز اهمیت دارد، چراکه نشان می‌دهد تحریم‌های علمی و دارویی، مانع پیشرفت فناوری‌های ایرانی نشده است.

خوشبختانه توان علمی کشور در سطحی قرار گرفته که می‌تواند داروهایی در کلاس جهانی تولید کند. این دستاورد حاصل بیش از یک‌سال و نیم پژوهش مداوم و هم‌زمان با توسعه جهانی دارو

مهديه چوپانی

دبیر گروه مجازستان

در روزهایی که رقابت جهانی در حوزه فناوری‌های پیشرفته، به یکی از ابزارهای قدرت و نفوذ کشورها تبدیل شده است، ایران نیز با گام‌هایی جدی در مسیر خودکفایی فناوریانه، تلاش می‌کند جایگاه علمی خود را در منطقه و جهان تثبیت کند. برگزاری نخستین نمایشگاه «فرّ ایران» در تهران، که از ۱۱ تا ۱۴ آبان در محل دائمی نمایشگاه‌های بین‌المللی برگزار شد، نمونه‌ای از این تلاش هدفمند است؛ رویدادی که نه تنها توانمندی شرکت‌های دانش‌بنیان را نشان می‌دهد، بلکه نماد استقلال علمی و اقتدار فناوریانه کشور در برابر محدودیت‌ها و تحریم‌های بین‌المللی به شمار می‌آید.

در این نمایشگاه بیش از ۳۰۰ شرکت دانش‌بنیان حضور یافتند و تازه‌ترین دستاوردهای خود را در حوزه‌های نانو، زیست‌فناوری، داروسازی، انرژی و تجهیزات پیشرفته به نمایش گذاشتند. یکی از مهم‌ترین بخش‌های این رویداد، رونمایی از محصولات حوزه نانو بود؛ محصولاتی که نه در سطح آزمایشگاهی، بلکه به مرحله تولید صنعتی رسیده‌اند و توان رقابت با نمونه‌های بین‌المللی را دارند.

هدف از برگزاری این نمایشگاه، «نمایش اقتدار فناوریانه ایران» در وضعیتی است که بسیاری از کشورهای مسیر رشد علمی خود را به ابزار نفوذ سیاسی تبدیل کرده‌اند. ایران نیز با اتکا به توان داخلی و سرمایه انسانی خود، تلاش می‌کند

نکته گرام

قالباف، رئیس مجلس شورای اسلامی:

دوستی ایران و پاکستان زنده باد، با دعوت ویژه سردار ایاز صادق رئیس محترم مجلس ملی پاکستان عازم این کشور شدم؛ تقویت روابط دوجانبه دو کشور برادر به ویژه در حوزه تعاملات اقتصادی و امنیتی مهمترین محور این سفر خواهد بود.

دیمیتری مدودف، نایب رئیس شورای امنیت

ملی روسیه: هیچ‌کس نمی‌داند ترامپ در مورد «آزمایش هسته‌ای» چه منظوری داشت (احتمالاً خودش هم نمی‌داند)؛ اما او رئیس جمهور ایالات متحده است و پیامدهای چنین سخنانی اجتناب‌ناپذیر است: روسیه مجبور خواهد شد امکان انجام آزمایش‌های هسته‌ای تمام‌عیار خود را ارزیابی کند. ایالات متحده روسیه را مجبور به بررسی آزمایش‌های اتمی می‌کند.

اسماعیل بقالی سخنگوی وزارت امور

خارجی: سیزدهم آبان یادآور سه رویداد

سرنوشت‌ساز در تاریخ معاصر ایران است: تبعید حضرت امام خمینی (ره) در سال ۱۳۴۳ به‌دنبال اعتراض به کاپیتولاسیون، شهادت دانش‌آموزان و دانشجویان معترض در سال ۱۳۵۷ در اعتراض به رژیم استبدادی و سیزدهم آبان سال ۱۳۵۸ که نمادی از اعتراض ملت ایران به دهه‌ها مداخله خارجی بود. در گذر این سه دهه، یک پیام روشن تکرار شد: ملت ایران مصمم به صیانت از استقلال، کرامت و حق سرنوشت خویش است.

سناتور جاک شومر، رهبر اقلیت دموکرات در

سنا: تصمیم ترامپ برای قطع برنامه اسنپ اقدامی تلافی‌جویانه و بی‌رحمانه است. او می‌خواهد بحران گرسنگی بیافریند تا مجبور نباشد نظام سلامت را اصلاح کند. هیچ رئیس‌جمهوری در تاریخ آمریکا تا کنون در زمان تعطیلی دولت، پرداخت یارانه غذایی را متوقف نکرده بود. حتی ترامپ در دوره اول خود چنین نکرد.

گیدئون سمر، وزیر خارجه رژیم صهیونی:

خوشحال‌م که از همتای آلمانی‌ام، وزیر امور خارجه یوهان وادفول که در حال بازدید از منطقه است، در خانه‌ام میزبانی کردم؛ ما گفتگوی گسترده درباره غزه و طرح ترامپ، سوریه، لبنان، ایران، یمن و البته موضوعات مربوط به روابط دوجانبه بین‌کشورهاییمان برگزار کردیم.

محمد البرادعی معاون پیشین رئیس‌جمهور

مصر و رئیس اسبق آژانس بین‌المللی انرژی

اتمی: شبه‌اجماع جهانی میان دولت‌ها، سازمان‌ها و کارشناسان درباره ارتکاب رژیم صهیونی به نسل‌کشی و دیگر جنایات علیه بشریت در غزه وجود دارد. به نظر می‌رسد دولت‌های عربی از پیوستن به هرگونه اقدام حقوقی علیه رژیم صهیونی بیم دارند... امیدوارم که در این برداشت خود اشتباه کرده باشم.

علی اکبر ولایتی مشاور رهبر انقلاب: هدف

ترامپ از انکار نقض آتش‌بس توسط رژیم کودک‌کش صهیونی در غزه حفظ صلح نیست، بلکه به دنبال رفع موانع به اجرا درآمدن قراردادهای مالی‌اش با کشورهای اسلامی و استفاده هرچه بیشتر از ثروت آنهاست! نمایش شرم‌الشیخ هم در همین راستا انجام شد.

سید محمد مهدی طباطبایی، معاون

ارتباطات و اطلاع‌رسانی دفتر رئیس‌جمهور:

توجه به وضعیت معیشت و سفره مردم، دغدغه دائمی رئیس‌جمهور است. با همین حساسیت مستند نهادهای دایمی و نیاز تولیدکنندگان مرغ و دام با حضور اعضای اقتصادی دولت، بیش از نیمی از استانداران سراسر کشور و روسای قوه مجریه و مقننه به نتیجه رسید. تقلاای مافیا بیهوده‌ست؛ پزشکیان بیدار است.

گزارش

پرواز سیمرغ

مروری بر گام بلند ایران به سوی خودکفایی در آسمان

گروه مجازستان

صبح صادق

ایران در مسیر توسعه صنعت هوانوردی خود گام تازه‌ای برداشته است. پرواز آزمایشی هواپیمای بومی «سیمرغ» که به تازگی با موفقیت انجام شد، نقطه عطفی در صنعت هوایی کشور به شمار می‌رود؛ گامی که نه تنها اهمیت فنی، بلکه بُعد سیاسی و نمادین قابل توجهی نیز دارد. این هواپیما که با تلاش متخصصان سازمان صنایع هوایی وزارت دفاع و همکاری شرکت‌های دانش‌بنیان ساخته شده، نماد خوداتکایی ایران در حوزه‌های استراتژیک است که همواره در انحصار چند کشور خاص بوده است.

به گفته «حسین پورفرزانه» معاون وزیر راه و شهرسازی و رئیس سازمان هواپیمایی کشوری، پرواز موفق «سیمرغ» در مسیر دریافت گواهینامه پروازی از سازمان هواپیمایی کشوری

در وضعیت تحریم می‌دانند. طی دهه‌های گذشته، صنعت هوانوردی ایران به شدت از کمبود قطعات و وابستگی به واردات آسیب دیده است. ساخت این هواپیما در داخل کشور، پیامی روشن به جهان مخابره می‌کند؛ ایران توانسته است در یکی از پیچیده‌ترین حوزه‌های فناوری، مسیر خودکفایی را با اتکا به دانش داخلی دنبال کند.

در کنار ارزش فنی، پروژه سیمرغ بخشی از راهبرد کلان کشور برای توسعه «اقتصاد دانش‌بنیان» و ارتقای صنایع بومی است. طبق اعلام وزارت دفاع، بیش از ۷۰ درصد قطعات و سامانه‌های این هواپیما در داخل کشور طراحی و ساخته شده و بخش مهمی از آن با همکاری شرکت‌های دانش‌بنیان و مراکز تحقیقاتی دانشگاهی شکل گرفته است. این همکاری گسترده میان صنعت و علم، نشان‌دهنده تغییر الگوی توسعه فناوری در ایران

قرار دارد و نشان می‌دهد، ایران در ساخت هواپیماهای سبک و میان‌برد به مرحله بلوغ فنی رسیده است. همچنین پرواز سیمرغ صرفاً یک آزمایش فنی نیست؛ بلکه نشانه‌ای از اراده ملی برای دستیابی به استقلال هوایی و کاهش وابستگی به تولیدکنندگان خارجی است.

هواپیمای سیمرغ از نوع دوم‌توره توربوپراپ با ظرفیت ۱۲ تا ۱۹ نفر است و طراحی آن با هدف پروازهای منطقه‌ای، آموزشی و حمل‌ونقل سبک انجام شده است. این هواپیما قابلیت برخاست و فرود در باندهای کوتاه را دارد و به‌طور ویژه برای فرودگاه‌های کوچک و مناطق دورافتاده کشور طراحی شده تا شبکه پروازی ایران در مناطق کمتر برخوردار توسعه یابد.

اما اهمیت پروژه سیمرغ تنها در ویژگی‌های فنی خلاصه نمی‌شود. کارشناسان سیاسی و اقتصادی آن را نمادی از استقلال صنعتی ایران

است؛ الگویی که بر پایه شبکه‌سازی علمی و مشارکت بین‌نهادهای بنا شده است.

از منظر ژئوپلیتیکی نیز، پروژه سیمرغ به تقویت حضور منطقه‌ای ایران در بازار هوایی کمک می‌کند. کشورهای همسایه، به‌ویژه در آسیای میانه و خاور میانه، به نیاز روزافزون به هواپیماهای سبک و اقتصادی رویه‌رو هستند. ایران با بهره‌گیری از ظرفیت تولید داخلی می‌تواند در آینده‌های نزدیک، در این بازار حضور یابد و بخشی از زنجیره ارزش صنعت هوایی منطقه را به دست گیرد. پرواز سیمرغ نقطه شروعی است برای رؤیای دیرینه ایران در دستیابی به آسمان مستقل.

در نهایت، «سیمرغ» فوایدی از یک هواپیماست و نماد اراده ملی و بازتاب‌دهنده توانمندی فناوریانه کشوری است که می‌خواهد نه تنها در زمین، بلکه در آسمان نیز بر پایه دانش خود پرواز کند.

خبر خوب

داروی ایرانی

درمان قطعی کبد چرب

در حالی که کبد چرب یکی از بیماری‌های خاموش و شایع کشور است که حداقل ۳۰ درصد جمعیت ایران را درگیر کرده، فناورانی یکی از شرکت‌های دانش‌بنیان موفق به تولید نخستین داروی تأییدشده FDA برای درمان این بیماری شدند. داروی «ارزمتیروم» که در کلاس آگونیست‌های گیرنده تیرونید بتا قرار دارد، با تحریک

گیرنده‌های خاص در سلول‌های کبدی موجب کاهش تجمع چربی می‌شود. این دارو در سال ۲۰۲۴ از سوی سازمان غذا و داروی آمریکا و در سال ۲۰۲۵ نیز با نظر مثبت کمیته دارویی اروپا تأیید شد. ایران پس از آمریکا دومین کشوری است که توانسته این دارو را تولید کند.

پژواک

عینک هوشمند

نمایشگر پرنور و ترجمه زنده دارد

لنوو عینک هوشمند جدید AI Glasses V1 را با وزن ۲۸ گرم و نمایشگر ۰۰۲۰۰ نیتی معرفی کرد. این عینک با قابلیت‌های هوش مصنوعی پیشرفته‌ای از جمله ترجمه صوتی و متنی، و تله‌پرامتر ارائه می‌کند. طراحی آن برای راحتی کاربران بهینه‌سازی شده و دارای دو میکروفون و اسپیکر است.

این دستگاه از مسیریابی مبتنی بر هوش مصنوعی نیز پشتیبانی می‌کند که در حال حاضر فقط با گوشی‌های اندرویدی سازگار است. باتری آن تا ۱۰ ساعت (حالت ترجمه) دوام می‌آورد و از شارژ سریع پشتیبانی می‌کند و به‌زودی در چین عرضه می‌شود.

نرم افزار

سروشان

تحول در خدمات پس از فروش

نرم‌افزار ایرانی «سروشان» یکی از ابزارهای کاربردی اما کمتر شناخته‌شده است که در حوزه مدیریت خدمات پس از فروش طراحی شده است. این سامانه با هدف نظم‌بخشی به فرآیندهای پشتیبانی، تعمیر و ارتباط با مشتری، امکان ثبت و پیگیری درخواست‌ها، مدیریت انبار قطعات و کنترل عملکرد نیروهای خدماتی را فراهم می‌کند. «سروشان» با طراحی

بومی و قابلیت سفارشی‌سازی برای انواع کسب‌وکارها، می‌تواند بهره‌وری شرکت‌های خدماتی را افزایش دهد. تاکنون جایگزین بومی قدرتمندی در این حوزه وجود نداشته و اکنون به منزله یکی از گزینه‌های نوپدید در تحول دیجیتال خدمات پس از فروش مطرح است.

نگاهی به دو برنامه عشق ابدی و زن روز

ستیز با زن ایرانی!

طی دو دهه اخیر و به ویژه از اواخر دهه ۸۰ شمسی، نوک پیکان گلوله‌های دشمن در جنگ فرهنگی و رسانه‌ای، جوانان و زنان بوده‌اند. فرآیند حمله نیز، تأثیر بر سبک زندگی، ذائقه و شاخص‌های رفتاری، به سود منافع غرب بوده است

روندی که از سال‌های ۱۳۸۸ و ۱۳۸۹ با شبکه‌هایی، چون «فارسی وان» و «من و تو» اوج گرفت و در دهه ۹۰ در شبکه‌های اجتماعی و فضای مجازی گسترش یافت و امروز در قالب برنامه‌های اینترنتی، همچون «عشق ابدی» و «زن روز» در حال پیشروی است

«عشق ابدی» و «زن روز» را باید دو روی یک سکه در نبرد فرهنگی دانست. هر دو برنامه با دلبری‌های ظاهری و استفاده از چهره‌های سرشناس، تلاش می‌کنند استانداردهای غربی و لیبرالی را در مفاهیم کلیدی زندگی ایرانیان، یعنی «خانواده» و «زن» تزریق کنند

گروه فرهنگ

صبح صادق

طی ماه‌های اخیر، برخی سکوه‌های فضای مجازی شاهد عرضه و اقبال به دو «رنالیتی‌شو» (نمایش واقع‌نما) فارسی‌زبان به نام‌های «عشق ابدی» و «زن روز» بوده‌اند. برنامه‌هایی که در خارج از مرزهای جغرافیایی و فرهنگی کشور تولید شده و به مدد شبکه‌های اجتماعی، دختران و زنان جوان را هدف گرفته‌اند. بررسی محتوای این دو برنامه، از نگاه فرهنگی و اجتماعی، ضرورت بازخوانی مفاهیم بنیادین را در برابر یک هجوم نرّم محتوایی آشکار می‌کند. نکته مهم این است که طی دو دهه اخیر و به ویژه از اواخر دهه ۸۰ شمسی، نوک پیکان گلوله‌های دشمن در جنگ فرهنگی و رسانه‌ای، «جوانان» و «زنان» بوده‌اند. فرآیند حمله نیز تأثیر بر سبک زندگی، ذائقه و شاخص‌های رفتاری، به سود منافع غرب بوده است. اگر محتویات خیلی از شبکه‌های ماهواره‌ای و همچنین صفحات و کانال‌های فضای مجازی در حوزه سرگرمی را بررسی کنیم، به روشنی آشکار است که هدف اصلی، ترویج شکل خاصی از نگرش و ساختار زیستی در قالب برنامه‌ها یا محصولات پرزرق و برق و جذاب است. روندی که از سال‌های ۱۳۸۸ و ۱۳۸۹ با شبکه‌هایی، چون «فارسی وان» و «من و تو» اوج گرفت و در دهه ۹۰ در شبکه‌های اجتماعی و فضای مجازی گسترش یافت و امروز در قالب برنامه‌های اینترنتی، همچون «عشق ابدی» و «زن روز» در حال پیشروی است.

هر دو برنامه را بازیگرهای زن تارک وطن اجرا می‌کنند و شرکت‌کنندگان، هر دو برنامه نیز ایرانیان مقیم دیگر کشورها و به ویژه ترکیه هستند. یکی از این برنامه‌ها در قالب دوست‌یابی و دیگری در زمینه مد و لباس است، اما محتوا و هدفگیری هر دو و همچنین برخی از فرآیندها و اتفاقات هر دو برنامه شبیه به هم است. برای نمونه، در هر دو برنامه، تنش و کشمکش لفظی و حتی گاهی فحاشی به یکدیگر در مکالمات، خیلی اتفاق می‌افتد که نشان می‌دهد برنامه‌ها از یک سناریو و طرح قبلی است.

برنامه «عشق ابدی» که با هدف ظاهری «یافتن شریک عاطفی و عشق واقعی» برای گروهی از جوانان تولید شده است، در عمل به چیزی جز تقلیل و تخفیف واژه مقدس «عشق» تبدیل نمی‌شود. در این برنامه، هدف نهایی یافتن «عشق» با یک جایزه نقدی قابل توجه گره می‌خورد. این پیوند شوم، عملاً رابطه عاطفی را از ساحت قدسی و معنوی خود خارج کرده و به یک «کالای رقابتی» بدل می‌کند که با زد و بند، رقابت‌های سطحی و بازی‌های روانی به دست می‌آید. شرکت‌کنندگان، که عموماً ویژگی‌های ظاهری خاص و زندگی‌های متفاوتی دارند، تحت فشار سناریوهای پنهان و برای افزایش جنجال و بازدید، به نمایش رفتارهایی ترغیب می‌شوند که نه تنها منطبق با فرهنگ اصیل اسلامی-ایرانی نیست، بلکه تصویری ناهنجار و ناپایدار از روابط زن و مرد را به مخاطب ارائه می‌دهد؛

روابطی برآمده از هیجانات زودگذر، حسادت‌های لحظه‌ای و قضاوت‌های صرفاً ظاهری. این نوع الگوسازی، آرامش و تعهد را از جوان ایرانی سلب کرده و او را به دنبال سرب «عشق‌های هالیوودی» می‌کشاند. در این برنامه، شرکت‌کنندگان بیش از آنکه به دنبال «تشکیل خانواده» باشند، در پی «دیدن شدن» و افزایش دنبال‌کنندگان خود در فضای مجازی هستند. در واقع، خود برنامه به یک سکوی پرتاب برای شهرت‌های مجازی تبدیل شده است.

نکته مهم در برنامه عشق ابدی، تخریب شخصیت دخترهاست. با برخی از بانوان در این برنامه، مثل یک ابزار یک بار مصرف برخورد می‌شود و بعد از بازی با عواطفشان، به سرعت رها می‌شوند. گاه در روابط و گفت‌وگوها، مردهای شرکت‌کننده در برنامه، با ادبیاتی زشت و دون با زنان صحبت می‌کنند. به طور کلی، جهت اصلی «عشق ابدی» زن‌ستیزانه است!

مسابقه «زن روز» نیز در پوشش «مد و فشن»، هدفی مشابه را دنبال می‌کند؛ اما این بار با محوریت زن و ظاهر او. این برنامه زن را به موجودی تقلیل می‌دهد که ارزش و هویتش در گرو زیبایی ظاهری، مد روز و تأیید دیگران (داوران) است. با محور قرار دادن صرفاً لباس، آرایش و استایل، جنبه‌های الوالی شخصیتی، فکری و اجتماعی زن کاملاً نادیده گرفته می‌شود. این رویکرد، در تضاد کامل با کرامت زن در اسلام است که ملاک برتری را تقوا و علم می‌داند. فضای رقابتی شدید میان شرکت‌کنندگان، که اغلب با پرخاشگری‌های لفظی و قضاوت‌های تحقیرآمیز همراه است، تصویری منفی از روابط زنان به نمایش می‌گذارد؛ تصویری که در آن، همدلی و اخلاق در سایه خودخواهی و حسادت‌های ناشی از رقابت بر سر «ظاهر» محو می‌شود. نمایش دکوراسیون‌های مجلل، لباس‌های گران‌قیمت و اصرار بر پیروی از مدهای خارجی، خواسته یا ناخواسته، یک سبک زندگی لوکس، اشرافی و به شدت مصرف‌گرا را ترویج می‌دهد که بسا واقعتاً اقتصادی و اجتماعی اکثریت جامعه ایران فاصله نجومی دارد و تنها به سرخوردگی و تجمل‌گرایی منجر می‌شود.

«عشق ابدی» و «زن روز» را باید دو روی یک سکه در نبرد فرهنگی دانست. هر دو برنامه با دلبری‌های ظاهری و استفاده از چهره‌های سرشناس، تلاش می‌کنند استانداردهای غربی و لیبرالی را در مفاهیم کلیدی زندگی ایرانیان، یعنی «خانواده» و «زن» تزریق کنند. باید بر این نکته تأکید کرد که این برنامه‌ها، به جای تبیین مفهوم عمیق «عشق و تعهد ابدی» در کانون گرم خانواده و ارتقای جایگاه «زن روز ایران اسلامی» به منزله محور تربیت و رشد جامعه، تنها به دنبال سرگرمی‌سازی مبتذل و کسب سود از طریق جریحه‌دار کردن عواطف و تخریب مفاهیم اصیل هستند. مواجهه با این پدیده، نیازمند تولید محتوای جذاب، متعهد و مبتنی بر ارزش‌های ملی در پلتفرم‌های داخلی است تا جوان ایرانی در تلاطم امواج رسانه‌های بیگانه، به ساحل امن محتوای بومی پناه آورد. بی‌تردید، رسانه ملی و نهادهای فرهنگی در این آزمون بزرگ مسئولیت تاریخی دارند.

برداشت

بی‌ربط‌هایی، در خدمت داستان و ایجاد التهاب قرار گرفته است. نماهای واید و چشم‌نواز با رنگ و لعاب تصویر چشم‌نواز، بُعد بصری اثر را تکمیل می‌کند. در کنار تصویر، موسیقی متن حامد ثابت، فعال و خلاقانه عمل کرده و گوش‌نواز است. این عوامل فنی، مکمل کارگردانی استاندارد محمدرضا خردمندان هستند که توانسته است بازیگران را هدایت کند، روند رو به جلوی داستان با ریتمی منظم و به اندازه را حفظ کرده و صحنه‌های شلوغ را مدیریت کند. تدوین فیلم نیز در ادامه مسیر کارگردانی، کار او را به خوبی سر و سامان داده است. در مجموع، «ناتور دشت» یک فیلم سالم، سرپا و قابل قبول در سینمای امروز ایران است که دغدغه‌های انسانی و اخلاقی و ساختار استاندارد را در یک‌دیگر ادغام کرده است. این فیلم با قصه‌های جذاب، ریتمی سرحال و پایانی تأثیرگذار، نه تنها تماشاگر را تا انتها همراه خود می‌کند، بلکه او را به تفکر دربرساره پیچیدگی‌های جامعه و در عین حال امیدوارکننده انسان وادار می‌کند. محمدرضا خردمندان با این اثر، ثابت کرده است که ظرفیت تبدیل شدن به یکی از ویژه‌ترین کارگردانان سینمای ما را دارد و لازم است مسیر ساخت فیلم‌هایش را با فاصله‌ای کمتر ادامه دهد.

آدم‌های کاملاً سپاه یا سفید نیستند، بلکه انسان‌های خاکستری‌اند که سرنوشت‌شان هم سرانجام روشنی نیست. این نگرش صادقانه و واقع‌گرایانه، یکی از نقاط قوت کلیدی فیلم است که جایگزین نگرش‌های صرفاً اخلاقی و گل و بلبل می‌شود. ساختار ناتورالیستی اثر در قصه‌گویی، ساختن التهاب و نمایش «شر مفلوک» که درگیر چرخه فلاکت است، روز آمده و جا افتاده است. با وجود تلخی و سیاهی حاکم بر فضای داستان، فیلمساز راه امید را به کلی مسدود نمی‌کند. این اثر به بیننده القا می‌کند که با وجود همه تیرگی‌ها، روزنه امید همچنان پابرجاست تا تلخی فیلم در اندازه‌های کنترل‌شده باقی بماند. قایق کاغذی شخصیت «پسنا» را می‌توان نمادی از تلاش بی‌پایان انسان‌ها برای یافتن مسیر و راهی در زندگی دانست. این تعادل ظریف میان تلخی واقع‌گرایانه و امید انسانی، امتیازی است که فیلم را از سقوط در دام ناامیدی مطلق‌رهای می‌بخشد و مخاطب را به نگاه مثبت‌تر به جامعه انسانی و توانایی‌هایش دعوت می‌کند. «ناتور دشت» از نظر فنی از سطح متوسط روز سینمای ایران بالاتر قرار دارد. فیلمبرداری مرتضی غفوری، نمونه‌ای کامل از روایت بصری هدفمند است که به دور از قاب‌های تزئینی بی‌فایده یا نماهای

نگاهی به فیلم ناتور دشت

حماسه انسانی در سینما

یکی از بزرگ‌ترین امتیازات این اثر، داستان پرگره و پرکشش آن است. فیلمنامه «ناتور دشت» که بر اساس یک رخداد واقعی نوشته شده، از یک مسئله ساده و محلی آغاز می‌شود و کام به کام در ساختاری هوشمندانه، به مسئله‌ای ملی و فراگیر تبدیل می‌شود. این اثر را می‌توان یکی از تعلیق‌آمیزترین آثار سینمای سال‌های اخیر دانست، بدون آنکه برای ایجاد تنش، به قواعد ژانر وحشت متوسل شود. هوشمندی نگارش متن در تبدیل یک رخداد واقعی به یک درام پر تعلیق و ترجمه دقیق آن به زبان تصویر است.

«ناتور دشت» با پرداختن به یک رخداد واقعی که حاصل همکاری اخلاقی و انسانی شهروندان ایرانی است، یک روایت قهرمان‌محور استاندارد را خلق می‌کند که از دل آن، یک قهرمان-پهلوان بومی و اصیل ایرانی به سینما معرفی می‌شود. این قهرمان‌پروری، که قواعد ژانر را با روحیه پهلوانی و مردانگی ایرانی درهم می‌آمیزد، ابعاد تازه‌ای دارد. همچنین، برخلاف بسیاری از تولیدات سینمای ایران که در پرده گره‌گشایی دچار ضعف می‌شوند، این فیلم در پرده سوم و پایان‌بندی، ریتم بالا و پرخون را حفظ می‌کند و با یکی از معدود پایان‌بندی‌های خوب، ذهن تماشاگر را پس از خروج از سالن نیز به خود مشغول نگه می‌دارد. از منظر اجتماعی، «ناتور دشت» فیلمی است که واقعتاً تلخ و لایه‌های پنهان جامعه را با صراحت و بدون شعارزدگی به تصویر می‌کشد. فیلمساز جسارت به خرج داده و جامعه را با تمام پیچیدگی‌ها و تیرگی‌هایش نشان می‌دهد؛ جایی که آدم بلد قصه، در واقع آدم بدبختی است که ریشه‌بزه‌کاری‌اش در شرایط زیست، فقر و محیط پیرامونش نهفته است. شخصیت‌های فیلم،

مهدی امیدو
خبرنگار

فیلم سینمایی «ناتور دشت» ساخته محمدرضا خردمندان، بی‌شک یکی از نقاط عطف و اتفاقات مهم سینمای ایران در سال‌های اخیر به شمار می‌آید که توانسته است در میان اهل فن و مخاطبان، بازتابی گسترده و مثبت ایجاد کند. این فیلم نه تنها در بُعد فنی و هنری، بلکه در زمینه محتوا و ارائه دغدغه‌های ملی و انسانی، اثری تأمل‌برانگیز است.

داستان فیلم حول محور گم شدن یک دختر بچه در یک منطقه بومی می‌چرخد. در پی این اتفاق، همه مردم روستا و همچنین نیروهای امدادی و قهرمان اصلی داستان، برای پیدا کردن دختر گمشده بسیج می‌شوند. تمرکز فیلم بر شخصیت احمد پیران (با بازی هادی حجازی‌فر)، یک محیط‌بان است که در گذشته مرتکب اشتباهاتی شده و اکنون در مسیر رستگاری و جبران قرار دارد. او برای نجات جان دختر دست به کار می‌شود. در خلال جست‌وجوها و تلاش‌های بی‌وقفه برای یافتن دختر، رازهایی از گذشته روستا و شخصیت‌ها به تدریج برملا می‌شود و جوهر داستانی و دراماتیک فیلم را پیش می‌برد. به طور خلاصه، فیلم «ناتور دشت» روایتگر همدلی، تلاش جمعی و بازخوانی یک بحران اجتماعی است که ضمن حفظ تعلیق، نقش مردم و فضای مجازی را در مدیریت بحران و همچنین تجربه رستگاری یک قهرمان را به تصویر می‌کشد. این فیلم با وجود نام مشابه، هیچ ارتباط داستانی با رمان معروف «ناتور دشت» اثر جی. دی. سلینجر ندارد و تنها نامی مشترک دارند.

۱۳

فرهنگ

شماره ۱۲۱۲ | دوشنبه ۱۹ آبان ۱۴۰۴

صبح صادق

یادداشت

پیشنهاد آمریکایی مسئله ایرانی

آرش فهیم

دبیر گروه فرهنگ

مدتی است که در محافل سینمایی، بحث حذف پروانه ساخت فیلم‌ها به منزله راهکاری برای رفع موانع تولید و آزادی عمل بیشتر سینماگران مطرح می‌شود. طرفداران این رویکرد، اغلب به تجربه کشورهای غربی و به ویژه ایالات متحده استناد می‌کنند و ادعا دارند نظارت دولتی بر محتوا و تولید، صرفاً موجب سانسور و توقف خلاقیت شده است، اما آیا این الگو، بدون در نظر گرفتن ساختار متفاوت سینمای ایران، می‌تواند مفید واقع شود؟ پاسخ یک «نه» قاطع است. در ساختار سینمای آمریکا، هر چند ظاهراً نظارت دولتی مستقیمی بر محتوای قبل از تولید وجود ندارد، اما سازوکار نظارتی دیگری، به نام «سیستم استودیویی» یا همان کمپانی‌های فیلمسازی بزرگ (مانند پارامونت، بادران وارنر و...) فعال است. این کمپانی‌ها، نهادهایی تخصصی، مالی و حرفه‌ای هستند که برای حفظ منافع اقتصادی، برند و اعتبار خود، روی فیلمنامه‌ها و پروژه‌هایی سرمایه‌گذاری می‌کنند که از نظر فنی، ساختاری، محتوایی و بازگشت سرمایه، استانداردهای خوبی داشته باشند. به عبارت دیگر، این کمپانی‌های قدرتمند و حرفه‌ای، خود، وظیفه نظارت کیفی و محتوایی را-البته با معیارها و اهداف خودشان- بر عهده می‌گیرند و مانع تولید آثار ضعیف و فاقد استانداردهای صنعتی و هنری می‌شوند. در مقابل، سینمای ایران با خلأ جدی در زمینه وجود کمپانی‌های سینمایی واقعی و حرفه‌ای رویه‌روست. بدنه اصلی تولید در سینمای ما را تهیه‌کنندگان منفرد و اغلب غیرمتخصص تشکیل می‌دهند که بسیاری از آنها سابقه، دانش تخصصی و معیارهای صنعتی لازم را برای ارزیابی و نظارت بر پروژه‌ها ندارند. متأسفانه، تهیه‌کنندگی در ایران، به جای آنکه یک تخصص حرفه‌ای و مالی باشد، در موارد زیادی به مجسوز و ابزاری برای جذب سرمایه‌های غیرسینمایی یا دور زدن قوانین تولید تبدیل شده است. در چنین فضایی، اگر پروانه ساخت (که اکنون تنها سازوکار رسمی برای اعمال نظارت حداقلی دولتی بر مراحل قبل از تولید است) حذف شود، چه اتفاقی خواهد افتاد؟ اوج‌گیری هرج و مرج فنی و ساختاری، اولین عارضه این مسئله است؛ نبود نظارت فنی و ساختاری در مرحله فیلمنامه و پیش‌تولید، در کنار ضعف تهیه‌کنندگان، منجر به تولید آثار فاقد حداقل‌های کیفی و منطقی روایی خواهد شد که نتیجه آن سقوط بیشتر استانداردهای سینمای ایران است. غفلت از محتوای رسانه‌ای، مسئله‌ای دیگر است! فارغ از بحث محتوایی و ایدئولوژیک، پروانه ساخت حداقل تضمینی است که آثار تولیدی، از نظر رسانه‌ای، حداقل خطوط قرمز و مصالح عمومی کشور را رعایت کنند. حذف آن، با توجه به فقدان یک نهاد حرفه‌ای و متعهد داخلی، می‌تواند سینما را به عرصه‌ای برای سرمایه‌گذاری‌های مشکوک و غیرمتعهد تبدیل کند. حذف کامل پروانه ساخت، در ساختار فعلی سینمای ایران که کمپانی‌های حرفه‌ای و سرمایه‌گذاران تخصصی ندارد، نه تنها به آزادی عمل بیشتر منجر نمی‌شود، بلکه بستر را برای تولید انبوه آثار ضعیف، نازل و فاقد استانداردهای فنی و محتوایی فراهم می‌کند. بنابراین، راهکار، نه در حذف، بلکه در اصلاح سازوکار پروانه ساخت و تخصصی‌تر کردن نهاد تهیه‌کنندگی است. دولت باید به جای رهاسازی کامل تولید، بر تخصص‌گرایی تهیه‌کنندگان نظارت جدی داشته باشد و سازوکار صدور پروانه را به سمت نظارت بر استانداردهای ساختاری، فنی و صنعتی سوق دهد و در کنار آن، از شکل‌گیری شرکت‌ها و استودیوهای حرفه‌ای و مسئولیت‌پذیر در سینما حمایت کند.

قبیله عشق

دعای فرزندم
مستجاب شد!

«شهید ابوالفضل نیازمند»، طلبه‌ای اهل استان گلستان مؤمن و جهادی، به همراه همسر و فرزندان خردسالش در جریان حمله پهبادی رژیم صهیونی به یکی از مناطق مسکونی در تهران به شهادت رسید.

مادر شهید ابوالفضل نیازمند می‌گوید: «آرزوی شهادت را در دعاهای فرزندم شنیده بودم؛ همیشه می‌گفت مامان، برایم دعا کن که به شهادت برسم؛ من نمی‌خواهم با مرگ طبیعی از دنیا بروم. هر بار که مرا می‌دید این جمله را تکرار می‌کرد. یک بار به پسرم گفتم عزیزم، این جمله را نگو، من ناراحت می‌شوم. وقتی دید که از این سخن ناراحت می‌شوم، دیگر در حضور من تکرار نکرد. ابوالفضل تأکید داشت که هیچ‌گاه غیبت نکنیم، همیشه صلح‌رحم را رعایت کنیم و اطعام دادن به دیگران، به‌ویژه در ماه رمضان را فراموش نکنیم.»

ابراهیم نیازمند برادر شهید می‌گوید: «ویژگی بارز ابوالفضل گذشتگی بی‌نظیرش بود. همیشه کوتاه می‌آمد، اهل درگیری نبود. حتی در کودکی هم این خلق‌وخو را داشت. یادم هست در مسجد محل، نذری می‌دادند. من ۱۴ سالم بود و ابوالفضل ۱۵ سال و یک ماه داشت؛ اختلاف سنی مان دقیقاً یک سال و یک ماه بود. در آن مراسم، رفتار و مرامش را بهتر شناختم. آن زمان وی را مثل یک برادر معمولی می‌دیدیم، اما حالا می‌فهمیم که چه گوهر نابی در میان مان بود. ابوالفضل همیشه به فکر افراد نیازمند بود. خیلی از کمک‌هایش را هیچ‌کس نمی‌دانست. آن قدر بی‌ادعا بود که حتی خانواده‌اش از کارهای نیک وی بی‌خبر بودند، همیشه کار خیر را چرخ‌خاموش انجام می‌داد. ما مدام دنبال استخوان یا تکه‌ای از لباس می‌گشتیم که شاید متعلق به برادرم و خانواده‌اش باشد.»

بعد از شهادتش، وقتی برای شناسایی پیکر به تهران رفتیم، با وضعیت دردناکی روبه‌رو شدیم. پیکرها زیر آوار بودند و ما مدام دنبال استخوان یا تکه‌ای از لباس می‌گشتیم که شاید متعلق به برادرم و خانواده‌اش باشد.

شهادت همسر و فرزندان برادرم برای ما قابل باور نبود.

لحظه‌ای که مطمئن شدم ابوالفضل شهید شده و زیر آوار مانده، بلافاصله به برادر دیگرم در سمنان و دایی مان که ساکن تهران است، زنگ زدم و خواستم خودشان را سریع‌تر به محل حادثه برسانند. خودم نیز با سرعت راهی تهران شدم تا در عملیات آواربرداری شرکت کنم. ۶ روز کامل در تهران بودیم و در این مدت با افراد زیادی که با ابوالفضل کار کرده بودند، دیدار داشتیم. از هر کدام‌شان که چیزی می‌شنیدیم، بیش از پیش به عمق شخصیت برادرم پی می‌بردیم؛ اینکه چقدر انسان، خدایی، فروتن و مسئولیت‌پذیر بود. یکی از کارمندان فضای سبز خاطره‌ای گفت که هیچ‌گاه فراموش نمی‌کنم. شب عید، آجیل برای کارمندان توزیع شده بود، اما ابوالفضل وقتی فهمید که برای کارکنان خدمات فضای سبز آجیل در نظر گرفته نشده، نه تنها خودش از گرفتن آجیل صرف‌نظر کرد، بلکه با هزینه شخصی برای آن چند نفر آجیل تهیه کرد. این کار وی همه را متحیر کرده بود.»

گزارش خبری از نشست تخصصی
سرشبکه‌های حضرت زینب (س) سپاهافسران جبهه
جهاد تبیین

غیور، در هر دو جبهه پیروز شد. «معاون امور خانواده سپاه تأکید کرد: «امروز کشور درگیر یک جنگ نرم تمام‌عیار است و همانطور که رهبر معظم انقلاب اخیراً فرمودند، باید در این جبهه نیز پیروز شویم.» وی با بیان اینکه عامل اصلی پیروزی ملت ایران معنویت و ارتباط با خداست، تصریح کرد: «دشمن پس از شکست‌های قبلی، جنگ فرهنگی را آغاز کرده و رهبر معظم انقلاب از همان ابتدا با عناوینی چون «شبیخون فرهنگی»، «تهاجم فرهنگی» و «ناتوی فرهنگی» نسبت به این خطر هشدار دادند. «حجت‌الاسلام والمسلمین زنگنه با تأکید بر جایگاه بسیار بلند زن در اسلام، زنان را افسران جنگ نرم و علمداران این جبهه خواند و به نمونه‌های تاریخی از جمله آسیه، هاجر، خدیجه کبری و حضرت زهرا(س) اشاره کرد و افزود: «در دفاع مقدس نیز بیش از ۲۲ هزار زن امدادگر در میدان‌های نبرد حضور داشتند و مادران شهدا با تقدیم چهار یا پنج فرزند حماسه‌آفرینی کردند. امروز نیز شما خواهران، افسران این جنگ هستید.» وی چگونگی شکل‌گیری شبکه حضرت زینب(س) را تشریح و بیان کرد: «این شبکه، دستاورد و پیشنهاد شهید عالی مقام، سپهد سلیمانی است و امروز بیش از ۳۰ هزار نفر از همسران با فضیلت، نجبه و متدین در آن فعال هستند.»

غیور، در هر دو جبهه پیروز شد. «معاون امور خانواده سپاه تأکید کرد: «امروز کشور درگیر یک جنگ نرم تمام‌عیار است و همانطور که رهبر معظم انقلاب اخیراً فرمودند، باید در این جبهه نیز پیروز شویم.» وی با بیان اینکه عامل اصلی پیروزی ملت ایران معنویت و ارتباط با خداست، تصریح کرد: «دشمن پس از شکست‌های قبلی، جنگ فرهنگی را آغاز کرده و رهبر معظم انقلاب از همان ابتدا با عناوینی چون «شبیخون فرهنگی»، «تهاجم فرهنگی» و «ناتوی فرهنگی» نسبت به این خطر هشدار دادند. «حجت‌الاسلام والمسلمین زنگنه با تأکید بر جایگاه بسیار بلند زن در اسلام، زنان را افسران جنگ نرم و علمداران این جبهه خواند و به نمونه‌های تاریخی از جمله آسیه، هاجر، خدیجه کبری و حضرت زهرا(س) اشاره کرد و افزود: «در دفاع مقدس نیز بیش از ۲۲ هزار زن امدادگر در میدان‌های نبرد حضور داشتند و مادران شهدا با تقدیم چهار یا پنج فرزند حماسه‌آفرینی کردند. امروز نیز شما خواهران، افسران این جنگ هستید.» وی چگونگی شکل‌گیری شبکه حضرت زینب(س) را تشریح و بیان کرد: «این شبکه، دستاورد و پیشنهاد شهید عالی مقام، سپهد سلیمانی است و امروز بیش از ۳۰ هزار نفر از همسران با فضیلت، نجبه و متدین در آن فعال هستند.»

♦ پل ارتباطی ستاد و خانواده‌ها
برای تحکیم بنیان خانواده

معاون امور خانواده قرارگاه پشتیبانی ستاد فرماندهی کل سپاه، ضمن عرض تسلیت ایام شهادت حضرت فاطمه زهرا(س)، شبکه حضرت زینب(س) را پل ارتباطی میان ستاد و خانواده‌های سپاه توصیف کرد و اظهار داشت: «این شبکه در راستای تحقق منویات رهبر معظم انقلاب و فرمانده کل سپاه، مأموریت دارد با توانمندسازی دختران پاسداران بالای ۱۶ سال، تولید محتوای آموزشی در حوزه تربیت فرزند و سواد رسانه، و ارزیابی مستمر برنامه‌های فرهنگی، بنیان خانواده را در سپاه استوار کند. «خانم حیدری از فعالیت ده کارگروه تخصصی در حوزه‌های مسکن، خدمات رفاهی، حقوق و مهارت‌افزایی خبر داد و خواستار مشارکت فعال اعضای شبکه در نظرسنجی برنامه‌های فرهنگی شد.»

♦ زنان، افسران و علمداران
جبهه جنگ نرم هستند

«حجت‌الاسلام کاظم زنگنه» به دو شکست بزرگ دشمن در جنگ سیاسی با راه‌اندازی گروهک‌ها و جنگ نظامی در دوران دفاع مقدس اشاره کرد و یادآور شد: «ایران با رهبری بیدار امام(ره) و امت

توصیف و تأکید کرد: «کار اصلی در فضای حقیقی و بر پایه مسئله‌شناسی دقیق است. پوشش سراسری مسئله‌شناسی برای شناسایی دغدغه‌های خانواده‌ها راه‌اندازی شده و پس از آن، دوره‌های آموزشی در حوزه هوش مصنوعی و سواد رسانه برگزار می‌شود.» سرشبکه حضرت زینب(س) با اشاره به ضعف تولید محتوای اصیل و بی‌انگیزگی در برخی گروه‌ها، خواستار ریشه‌یابی این مسائل و آموزش اعضا شد. وی حمایت مسئولان معاونت‌ها را شرط موفقیت دانست و ارائه کتابچه تبیینی شبکه و برنامه‌های مدون را برای جلب همکاری و بودجه‌فرهنگی ضروری خواند.

♦ سند ۲۰۳۰؛ تلاش غرب
برای مخدوش کردن هویت جنسی

دکتر اصلائی، رئیس اندیشکده زن و خانواده دانشگاه جامع امام حسین(ع)، سند ۲۰۳۰ را ابزاری برای تضعیف خانواده و ترویج روایت‌های نادرست جنسیتی از سوی غرب دانست و گفت: «بانوان حاضر در این نشست، سربازان گمنام جبهه حق در فضای مجازی هستند و لزوم روایت دستاوردهای انقلاب در حمایت از زنان تأکید می‌شود.» وی با اشاره به بیش از ۲۰۰ قانون حمایتی از زنان پس از انقلاب و جایگاه نخست بانوان پارلمیک ایران، اظهار کرد: «بهره‌گیری از شاهنامه فردوسی و تطبیق شخصیت‌های تاریخی با شهیدهایی، چون مریم فرحانیا و نسرین افضل برای تقویت هویت دختران را پیشنهاد می‌دهم. همچنین مطالعه آثار منتقدان غربی و اندیشمندان داخلی مانند دکتر آیت‌اللهی و دکتر علاءوند امری ضروری است.»

♦ نرخ باروری به زیر ۱/۴ رسیده

دکتر علی‌پور، مسئول پژوهشگاه علمی جمعیت و خانواده سپاه، با استناد به هشدار رهبر فرزانه انقلاب در سال ۱۳۹۲، اعلام کرد: «فرصت ده‌ساله جبران بحران جمعیت به پایان رسیده و ایران شکست راهبردی در این حوزه را تجربه کرده است.» وی با اشاره به اینکه نرخ باروری کل از ۶/۲ فرزند در سال ۱۳۶۷ به زیر ۱/۴ رسیده است، متذکر شد: «این کاهش سریع، برنامه‌ریزی شده و غیرطبیعی است.

مشاور فرمانده کل سپاه

مردم به ما می‌گویند موشک بیشتری بسازید

یکپارچه می‌گویند به این حکومت اعتماد پیدا کردیم. این حکومت هر کاری که توانست کرد تا جنگ شروع نشود، اما موقعی که جنگ شد خوب جنگید؛ تصویر تل‌آویو عین تصویر غزه شد.» وی با بیان اینکه رفتار سیاسی و دفاعی ما به‌موقع و به‌نگام بوده است، اظهار کرد: «یک استاد آمریکایی در تحلیل جنگ ۱۲ روزه می‌گوید که ما کلسی کار کردیم و نسلی از جوانان را در ایران به وجود آوردیم. یکی از سؤالاتی که مطرح کرده بود، این بود که وقتی موشکی در همسایه‌ات فرود می‌آید، چه ارتباطی تو تو دارد؟ چرا به یمن و عراق کمک می‌کنی؟ ولی امروز همان نسل زد وقتی موشک در خانه خود فرود می‌آید، می‌گوید چرا موشک کمتر می‌خرید؟ شروع به مطالبه‌گری می‌کند که دفاع خود را هر کجا لازم است قوی کنید و حتی مطالبه‌گری می‌کند و می‌گوید اگر دیدی طرف مقابل می‌خواهد بزند، عملیات

مشاور فرمانده کل سپاه گفت: «امروز نسل زد و جوان ایرانی می‌گویند باید موشک بیشتری داشته باشیم و بنیبه دفاعی را تقویت کنیم.» «حجت‌الاسلام حسین طائب» مشاور فرمانده کل سپاه در نشستی با موضوع «بررسی سند راهبرد امنیت ملی آمریکا با محوریت ایران» که در دانشگاه شهید مطهری برگزار شد، عنوان کرد: «امروز، چون آمریکایی‌ها دارند فرصت‌ها را از دست می‌دهند، روند‌ها در داخل آمریکا در حال معکوس شدن است و شتاب «وادادگی» دیده می‌شود؛ در واقع ریزش آرای مردمی ترامپ اصلاً قابل مقایسه با دولت‌های قبلی نیست. بنابراین لازم است که یکی‌یکی صلح‌ها اجرا شود، لذا ترامپ رفته سمت اینکه با فشار بر رژیم صهیونی یکی پس از دیگری آتش‌بس‌ها را انجام بدهد.» وی ادامه داد: «تداوم دولت ترامپ در چیست؟ در دادن آتش‌بس و نقد کردن چک‌هاست؛ تداوم تئانهاو در چیست؟ جنگ جدید درست کند؛ لذا این تعارضات وجود دارد. در نهایت فعلاً غلبه بر چیست؟ بر ترامپ است که می‌خواهد فضا را آرام کند.»

♦ اهداف عملیات‌های وعده صادق چه بود؟
مشاور فرمانده کل سپاه در ادامه با بیان اهداف

پیش‌دستانه انجام دهید.»

♦ در عرصه اطلاعاتی موفقیت‌های
بزرگی به‌دست آورده‌ایم

حجت‌الاسلام طائب تصریح کرد: «ساختن جنگنده و موشک جزء کارهای عملیاتی است؛ اما اینکه کجا باید این موشک‌ها زده شود، به اطلاعات نیاز دارد. ما می‌گویم هدف دو نوع است: «هدف پیشینی» و «هدف پسینی». رژیم صهیونی سال‌ها روی اهداف پیشینی‌شان کار کردند، بنابراین جز یک هدف که در فرماندهی قرارگاه خاتم بود، هیچ هدفی را نتوانستند برای بار دوم بزنند.»

وی ادامه داد: «اگر در هدف پسینی دست‌شان در نفوذ باز بود، پس چرا نتوانستند فرماندهان را دوباره بزنند، معمولاً دشمن بر روی هدف پیشینی یک یا دو سال کار کرده است؛ دشمن در وسط کار دید که در زندان باز نشد؛ زیرا در طرح رژیم صهیونی این بود که روز پنجم زندان باز می‌شود و نیروهای معارض وارد می‌شوند و مردم هم به خیابان‌ها می‌آیند، اما معارضان رویگردان شدند و زندان باز نشد.»

خبر

کنگره شعر

یازدهمین کنگره شعر بسیج با عنوان «ایرانمهر» فرصتی تازه برای پاسداشت تاریخ، تمدن، فرهنگ و هنر ایران است. این رویداد در دو بخش اصلی برگزار می‌شود: نخست با محور «ایران در آینه تاریخ و میراث ملی و مذهبی» و دوم با موضوع ویژه «جنگ تحمیلی آمریکا و اسرائیل علیه ایران» با رویکردهایی چون مقاومت، وحدت ملی و قدرت‌بازداری. آثار در قالب‌های شعر سنتی، سپید و نیمایی، و ترانه دایره‌ای خواهند شد. از برگزیدگان استانی قدردانی شد و آثار برتر به مرحله کشوری راه یافتند. علاقه‌مندان تا پانزدهم آذر ۱۴۰۴ فرصت دارند آثار خود را به دبیرخانه بسیج هنرمندان قزوین ارسال کنند.

شهادت دو بسیجی

«اسماعیل شاورزی» و «مختار شاه‌زوهی» بر اثر شدت جراحات وارده در سوئقصد افراد مسلح گروهک‌های تروریستی در جاده خاش به زاهدان (در منطقه اسکند آباد نزدیک ده پایبند) به شهادت رسیدند. خودروی محمدرضا شاه‌زوهی (سرتایفه ایل شاه‌زوهی) در هنگام سرکشی از محدوده حوزه استحفاظی در جاده خاش به زاهدان (در منطقه اسکند آباد نزدیک ده پایبند) مورد سوئقصد افراد مسلح گروهک‌های تروریستی قرار گرفت که در اثر این حمله تعداد دو نفر از همراهان وی که از بسیجیان بومی اهل سنت طرح امنیت بودند، به شدت مجروح شدند و با وجود تلاش فراوان کادر درمان این دو نفر به شهادت رسیدند.

رزمایش پهبادی

رزمایش یگان‌های پهبادی سنجیل نیروی زمینی سپاه در شمال غرب کشور با حضور فرمانده کل سپاه پاسداران انقلاب اسلامی برگزار شد. در ادامه ارزیابی آمادگی رزمی رده‌های نیروی زمینی سپاه در مناطق شمال و شمال غرب کشور، رزمایش پهبادی با تلاش یگان‌های پهبادی سنجیل نیروی زمینی سپاه در حضور سرلشکر پاسدار محمد پاکپور، فرمانده کل سپاه پاسداران انقلاب اسلامی و سردار کریمی، فرمانده این نیرو برگزار شد. در جریان این رزمایش، فرمانده کل سپاه پاسداران انقلاب اسلامی ضمن ارزیابی عملکرد رده‌های نیروی زمینی سپاه، آمادگی و توان رزم آنها را بررسی کرد.

هیچ قدرتی در دنیا اراده ملت ایران را ندارد

حسن نوروزی

دبیر گروه سپاه

مراسم اختتامیه جشنواره مسابقات ورزشی معاونت نیروی انسانی نمایندگی ولی فقیه در سپاه با حضور «سردار فرجیانزاده» معاون هماهنگ کننده نمایندگی ولی فقیه در سپاه برگزار شد. در ابتدای این مراسم «سردار حسن نقی زاده» ضمن ارائه گزارشی از روند برگزاری این رویداد، از مشارکت گسترده ورزشکاران و تلاش دست‌اندرکاران قدردانی کرد.

مسابقه‌ای با همکاری سربازان و پاسداران

سردار نقی زاده با خدقوت گفتن به همه ورزشکاران و ورزش دوستان حاضر در مراسم اختتامیه مسابقات ورزشی نمایندگی ولی فقیه در سپاه اظهار کرد: «خدا را شاکریم که در این مجلس ترکیبی از پاسداران عزیز و سربازان عزیز وظیفه حضور دارند و این رویداد ورزشی با همت این عزیزان به سرانجام رسید.»

وی با اشاره به اینکه این جشنواره ورزشی به مناسبت هفته دفاع مقدس برگزار شد، بیان کرد: «این جشنواره که بیست و روز به طول انجامید، امروز به ایستگاه پایانی خود رسیده است و این مراسم اختتامیه برای تجلیل از برادرانی که حائز رتبه شده‌اند، برگزار می‌شود تا جوایز خود را دریافت کنند.»

مسابقه بین ۳۶۴ نفر

سردار نقی زاده با بیان اینکه این مسابقات همزمان در دو شهر تهران و قم برگزار شد، آمار شرکت‌کنندگان را شرح داد و گفت: «در تهران، ۳۶۴ نفر در این مسابقات ورزشی حضور پیدا کردند که این عدد قابل توجه است. همچنین در قم ۲۱۰ نفر وارد مسابقات شدند که در رشته‌های تیمی و انفرادی با یکدیگر رقابت کردند.» وی با تصریح این

موضوع که تیم‌های شرکت‌کننده در رشته‌هایی، از جمله فوتبال، والیبال، پینگ پنگ، دارت و آمادگی جسمانی حضور داشتند، به موفقیت‌های کسب‌شده اشاره کرد و افزود: «دو تیم از جوانان ما در مسابقات فوتبال و پرچم‌بازی حضور فعال داشتند و در ورزش‌های انفرادی نیز توانستند کاپ قهرمانی را برای ما به ارمغان بیاورند. ان‌شاءالله در آینده‌ای نزدیک شاهد درخشش این عزیزان در ورزش‌های قهرمانی و پهلوانی خواهیم بود.»

سردار نقی زاده در بخش دیگری از سخنان خود با قدردانی از همه دست‌اندرکاران برگزاری این مسابقات تأکید کرد: «جا دارد از همه عزیزانی که برای این رویداد زحمت کشیدند، تشکر کنم؛ چه در قم که با انگیزه بالا مسابقات را مدیریت کردند و چه برادران عزیز در تهران، از جمله همکاران ستادی، کارکنان محترم، دوستان اجرایی و تیم‌های پشتیبانی.»

وی همچنین با تشکر ویژه از هیئت ورزش و نیروهای مسلح خاطر نشان کرد: «ایشان نیز در هیئت ورزش و نیروهای مسلح، نقش بسزایی در برگزاری موفق این دوره از مسابقات داشتند.»

شکست جنگ ترکیبی دشمن در جنگ ۱۲ روزه

در ادامه این مراسم «سردار سعید فرجیانزاده»

هیچ قدرتی در دنیا جرئت حمله هم‌زمان به آمریکا و رژیم صهیونی را ندارد

وی با اشاره به اقتدار نظامی ایران در این نبرد، گفت: «دشمن از روز چهارم جنگ به التماس افتاد و درخواست آتش‌بس کرد. بر اساس اظهارات یکی از مقامات نظامی خود رژیم، ایران ۵۷۰ موشک شلیک کرده و آنها تنها توانسته‌اند ۲۷۰ فروند را رهگیری کنند. مفهوم این حرف این است که ۳۰۰ موشک نظام مقدس جمهوری اسلامی دقیق و مؤثر به اهداف خود اصابت کرده است.» سردار فرجیانزاده این توانمندی را بی‌نظیر خواند و تأکید کرد: «هیچ قدرتی در دنیا چنین اراده‌ای ندارد که صبح رژیم صهیونی را بزند و شب آمریکا را، این قدرت به لطف پروردگار، هدایت‌های رهبر فرزانه انقلاب، صلابت نیروهای مسلح و اتحاد و انسجام این ملت به دست آمده و باید قدردان آن بود.»

اهمیت ورزش و خاطره‌ای از دوران اسارت

در پایان، سردار فرجیانزاده از برگزارکنندگان این جشنواره ورزشی تشکر کرد و با اشاره به تأکیدات نماینده ولی فقیه بر اهمیت ورزش، گفت: «باید از فرصت‌های ورزشی برای سلامت، نشاط و افزایش کارایی به خوبی استفاده شود.» وی همچنین خاطره‌ای از دوران اسارت خود بیان کرد و افزود: «در اسارت ورزش ممنوع بود، اما ما به صورت مخفیانه و با گذاشتن نگهبان، کلاس‌های کوچک تکراندو و کونگ‌فو برگزار می‌کردیم. بعدها که عراقی‌ها اجازه برخی ورزش‌ها مانند فوتبال و والیبال را دادند، بچه‌های ما آنقدر زیبا بازی می‌کردند که سربازان عراقی برای تماشا می‌ایستادند و لذت می‌بردند.»

معاون هماهنگ کننده نمایندگی ولی فقیه در سپاه با قدردانی از تمامی دست‌اندرکاران، معاونان، فرماندهان و سربازان شرکت‌کننده در این مسابقات، ابراز امیدواری کرد: «امیدوارم این روند با انضباط و برنامه‌ریزی بهتر ادامه یابد تا سلامت جسم و روح در مجموعه تقویت شود.»

معاون هماهنگ کننده نمایندگی ولی فقیه در سپاه، با ارائه تحلیلی از جنگ ۱۲ روزه، آن را یک جنگ ترکیبی تحمیل شده از سوی آمریکا و رژیم صهیونی برشمرد و گفت: «این جنگ در حالی به ما تحمیل شد که در حال مذاکره با آمریکا بودیم. دشمن یک جنگ ترکیبی را طراحی کرده بود که شامل ابعاد نظامی، امنیتی، سیاسی و اجتماعی بود.» وی با تشریح ابعاد این جنگ، اظهار کرد: «در فاز نظامی که مردم آن را لمس کردند، در همان شب اول با ۲۰۰ هواپیما، ۳۰۰ بمب به ۱۰۰ هدف در ایران حمله شد؛ اما در فاز امنیتی و اجتماعی، دشمن شکست خورد. آنها با تمام گروه‌های ضدانقلاب در شرق و غرب کشور هماهنگ کرده بودند تا هم‌زمان با حمله نظامی، از مرزها وارد کشور شده و مراکز نظامی را تصرف کنند. انتظار داشتند مردم نیز در داخل علیه نظام به خیابان‌ها بیایند، اما برعکس شد.»

معاون هماهنگ کننده نمایندگی ولی فقیه در سپاه با تأکید بر هوشیاری ملت ایران، افزود: «مردم نه تنها با دشمن همراهی نکردند، بلکه به نفع نظام وارد صحنه شدند و همان صحنه‌های ایثار و فداکاری دوران دفاع مقدس را تکرار کردند. ایرانی‌ها دوباره نشان دادند که هویتی مقدس و اتحادی مقدس دارند و دشمن در این فاز شکست خورد.»

نقطه‌زنی از دو هزار کیلومتری!

چرا مقابله با موشک سجیل دشوار است؟

دو مرحله‌ای با سوخت جامد) و خرمشهر ۴- (جدیدترین و قدرتمندترین عضو این ناوگان با برد دو هزار کیلومتر و کلاهک عظیم یک‌وونیم تنی) اشاره کرد.»

از دل پروژه عاشورا، موشک سوخت جامد سجیل بیرون آمد که در نبرد ۱۲ روزه دفاع مقدس، با پرواز حیرت‌انگیزش آسمان را فتح کرد و با شاد کردن دل ایرانیان و حامیان آزادی در منطقه، رقبا را در شوک و وحشت غوطه‌ور کرد. حالا این پرسش مطرح است که ریشه ایده ساخت سجیل از کجا آمد؟

بهت جهان از قدرت موشکی ایران

سجیل نخستین موشک سوخت جامد ایران است که در سال ۱۳۸۷ برای بار اول معرفی شد و در دو نسخه اصلی توسعه یافت که جزئیات آنها چنین است.

سجیل ۱-، نسخه بهبودیافته شهاب ۳- با برد نزدیک به دو هزار کیلومتر و ظرفیت حمل کلاهک ۶۵۰ کیلویی، به عنوان اولین موشک دوربرد سوخت جامد کشور، در عرض چند

ناممکن باشد. این موشک دو مرحله‌ای است؛ پس از مصرف سوخت مرحله نخست، آن بخش جدا شده و مرحله دوم فعال می‌شود. با طول ۱۷/۵ متر، قطر ۱/۲۵ متر و وزن ۲۳ تن، از سیستم هدایت ترکیبی و INS بهره می‌برد. سجیل ۱- پس از خروج از اتمسفر و حرکت در ارتفاع بالا، دوباره وارد جو شده و با سرعت نزدیک به ۱۳ ماخ به سمت هدف هجوم می‌آورد؛ سرعتی که هیچ سامانه دفاع هوایی فعلی را یارای مقابله با آن نیست.

سجیل ۲- نسل پیشرفته‌تر با سوخت جامد

سجیل ۲- نیز بر پایه سوخت جامد کار می‌کند که نوعی سوخت نوین به حساب می‌آید، با سرعت و دقت بالاتر در اصابت به هدف و سیستم ناپذیری منحصر به فرد در مقایسه با دیگر موشک‌های زمین به زمین ایرانی. پیشرفت‌های پیوسته ایران در حوزه موشکی و پهپادی، نشانه‌ای از قدرت دفاعی و خودکفایی استراتژیک است. این ظرفیت بازدارنده، اختطاری صریح به هر متجاوز است که رویای تعرض به این خاک را در ذهن پروراند. ایران با استحکام و آمادگی کامل تأکید دارد که هر حرکت خصمانه یا تجاوز به منافع و مرزهای کشور، با واکنشی سخت و درس‌آموز رویه‌ور خواهد شد.

دقیقه آماده شلیک می‌شود و پس از پرتاب، لانچر آن فوری منطقه را رها می‌کند؛ این مزیت شانس نابودی پیش از شلیک را به حداقل می‌رساند.

شتاب فوق‌العاده سجیل موجب می‌شود ردیابی آن در مراحل ابتدایی پرتاب تقریباً

آموزش مجازی

در جریان برگزاری جلسه هفتگی مطالعه، تفکر و عمل مدیران این مرکز درمانی، از سامانه آموزش مجازی «نجات» رونمایی شد. سامانه نجات با هدف افزایش کیفیت آموزش، بهبود مهارت‌های عملی و ارتقای آمادگی نیروهای درمانی در شرایط ویژه و محیط‌های عملیاتی ایجاد شده است. این سامانه با ارائه دوره‌های تخصصی، محتوای چندرسانه‌ای تعاملی، آزمون‌های ارزیابی و سناریوهای شبیه‌سازی شده، بستری جامع و کارآمد را برای یادگیری مستمر فراهم کرده است. سامانه نجات صرفاً مختص کادر درمان نیست، بلکه عموم مردم نیز می‌توانند با ورود به قسمت آموزش همگانی این سامانه از محتواهای آموزشی منتشر شده در آن استفاده کنند.

افتتاح انتقال آب

پروژه انتقال آب از زیاران به بیلقان با هدف تأمین ۲۰ درصد از آب شرب تهران، کرج و سایر شهرهای استان البرز، با حضور رئیس‌جمهور، به صورت ویدئو کنفرانس افتتاح شد. با افزایش نگرانی‌ها درباره بحران آب در استان‌های تهران و البرز و درخواست وزارت نیرو از قرارگاه سازندگی خاتم‌الانبیاء(ص)، این مجموعه با برنامه‌ریزی دقیق، بهره‌گیری از ظرفیت‌های فنی و مهندسی مؤسسات زیرمجموعه، استقرار ماشین‌آلات سنگین و سازماندهی نیروی انسانی متخصص در سه شیفت شبانه‌روزی، جبهه‌های متعدد کاری را فعال کرد و روند پروژه را سرعت بخشید و در کمتر از یک سال آن را به اتمام رساند.

تکریم و معارفه

در مراسمی با حضور سردار روح‌الله نوری جانشین نیروی زمینی سپاه، سردار احمد خادم‌سیدالشهداء(ع) فرمانده قرارگاه منطقه‌ای کربلا، خانواده‌های معظم شهدا و فرماندهان نظامی و مدیران دولتی استان خوزستان، از زحمات «سردار علی نجفوند» قدردانی شد و «سرهنگ پاسدار مهدی سپهری» به‌عنوان فرمانده جدید تیپ حضرت مهدی(عج) نیروی زمینی سپاه معارفه شد. سردار روح‌الله نوری، جانشین نیروی زمینی سپاه در این مراسم که با حضور فرماندهان و آحاد کارکنان پایور و وظیفه تیپ حضرت مهدی(عج) برگزار شد بر موضوع فرهنگ تأکید و خاطر نشان کرد: «فرهنگ سازمانی، سرمایه و پشتوانه اصلی برای تحقق مأموریت‌های سازمانی سپاه است.»

روی خط

امروز حفظ حجاب مقابل ظالم ایستادن است

۰۹۱۷۰۰۰۵۴۳۵ / وقتی باراک اوباما می‌گوید آمریکا به قدرتی وحشتناک و فریبکارانه است که هر روز هالوین است! همین جمله برای نمایش ماهیت آمریکا کافی است؛ اصلاح‌طلبان اندکی در این باره تأمل کنند.

۰۹۱۲۰۰۰۰۴۲۳ / اقتدر این غرب‌گرایان ایران را به خاطر تعطیلی‌ها متهم کردند. الان که آمریکا کلاً تعطیل شده است در خصوص آمریکا هیچ صحبتی نمی‌کنند! بیایید اعتراف کنید که آمریکا رو به افول است.

۰۹۲۱۰۰۰۶۴۶۷ / بارک الله به غیرت دهه نودی‌ها؛ وقتی ۱۳ آبان در شبکه خبر اشک‌های بچه‌های دهه نودی را برای شهادت دانش‌آموزان جنگ دوازده روزه دیدم و حرف‌هایی را که غیرت در آنها موج می‌زد، شنیدم، یقین کردم که این انقلاب تا ظهور امام زمان(عج) پا بر جا خواهد ماند، ان‌شاءالله.

۰۹۱۳۰۰۰۰۸۴۹۷ / بهترین جوان‌ها و نوجوان‌ها را داریم؛ دانش‌آموزی که با صدای رسا و با بغض مقابل دوربین می‌گوید ترامپ قمارباز من را به یاد بسپار که من در آینده می‌خواهم دانشمند هسته‌ای شوم. این همان رسالت انقلاب اسلامی است که باید مقابل استکبار ایستاد. هر ساله ۱۳ آبان انقلاب دوم است، نه فقط ۱۳ آبان ۱۳۵۸.

۰۹۳۶۰۰۰۰۷۴۱۳ / خدا بیامرز درج‌الله سلعشور را که هنوز که هنوز است مردم را پای سریال یوسف پیامبر می‌نشانند. وقتی کسی برای خدا کار کند و رضای خدا را در کار داشته باشد، خدا هم کاری می‌کند که بعد از بیست سال هم هنوز از کار او لذت ببرند.

۰۹۳۷۰۰۰۰۱۳۶۷ / به جوانان بگوئید که افرادی مثل شاهین نجفی ملعون که خود را فیلسوف موسیقی می‌دانست، الان خود را یک حیوان وحشی می‌داند که دوست دارد در وسط جنگل زندگی کند. این عاقبت ولنگاری و کثافت‌کاری است که به اسم موسیقی خود را جازده است.

۰۹۱۶۰۰۰۰۳۱۹۵ / نتانیاهوی ملعون، ترامپ قمارباز، جویاییدن مکار و تمام رئیس‌جمهورهای رذل آمریکایی و نوکران آنها بدانند مرگی در پیش است؛ همه‌تان شبیه دیک چینی به درک واصل خواهید شد و آن روز کل مردم دنیا به خاطر مردن‌تان جشن خواهند گرفت.

۰۹۱۲۰۰۰۰۵۵۷۱ / اینکه حضرت آقا بر حجاب زهرایی(س) و زینبی(س) اشاره کردند، نشان می‌دهد که مسئله حجاب امروز عین مقابل ظالم ایستادن خود جهاد تبیین است؛ همانطور که حضرت زهرا(س) و حضرت زینب(س) با اقدامات‌شان روشنگری کردند، امروز کسی که حجاب دارد دقیقاً دارد روشنگری می‌کند.

۰۹۲۱۰۰۰۰۳۷۴۲ / مستولان یک فکری به حال این سربال‌ها و پرنامه‌هایی بکنند که در پلنترم‌ها به خورد جامعه داده می‌شود. این جماعت معلوم نیست از کجا بودجه می‌گیرند که چنین اعتقادات دینی را زیر پا می‌گذارند و مشروب و مواد مخدر تبلیغ را می‌کنند.

۰۹۳۶۰۰۰۰۷۷۴۱ / خادمان سبزه پوش وطن به خوبی توانستند با توان موشکی خود کاری کنند که دیگر نیازی به بمب هسته‌ای نباشد. خدا قوت پهلوانان غیور وطن.

۰۹۱۳۰۰۰۰۲۴۷۷ / غرب‌گرایان به ظاهر وطن‌خواه بدانند که رهبر معظم انقلاب برای هزارمین بار خط ما را با خط غرب جدا کردند و فرمودند: «اختلاف جمهوری اسلامی و غرب اختلاف ذاتی است» و ذاتی یعنی اینکه هیچ وقت حل شدنی نیست، پس نسخه ارتباط با غرب ندهید.

صداق

هفته نامه

سیاسی، فرهنگی و اجتماعی

صاحب امتیاز

معاونت سیاسی نمایندگی ولی فقیه در سپاه

مدیرمسئول: عبدالله جوانی

سرمدیر: علی حیدری

شورای سیاست گذاری:

سایمک باقری، سعدالله زارعی،

عزیز غضنفری، مهدی سعیدی، فتح الله پریشان،

علی قاسمی، حسین عبداللہی فر، رضاصاری راد

دبیر تحریریه: سیدفخرالدین موسوی

مدیر فنی: محمد صالح نادری

نگارش و ویرایش: محبوبه حاجی آقایی

صفحه‌آرا: علی اکبر هدایتی

عکاس: حامد گودرزی

ناظر چاپ: سعید قاسمی

چاپ: مرکز چاپ سپاه: ۰۲۱)۳۸۵۲۲۴۴۶

تلفن: ۰۲۱)۷۷۴۶۱۰۰ و ۰۲۱)۷۷۴۶۱۰۰

basirat.ir

@sobhesadegh_fa

نمبر: ۷۷۴۸۸۴۴۶

سامانه پیامک: ۳۰۰۹۹۰۰۳۳

شماره ۱۲۱۲ | دوشنبه ۱۹ آبان ۱۴۰۴

صبحانه

ارزش و قیمت انسان

قیمت تو به اندازه خواست توست، خواسته‌های انسان او را ارزشمند یا بی‌قیمت می‌کند. اگر خدا را بخواهی، قیمت تو بی‌نهایت است، چون خداست که لایتنای است و در همه جا حضور دارد و اگر دنیا را بخواهی، چون در محدوده خواسته‌هایت نمی‌گنجد و دنیایی است، قیمت تو نیز با خروج از دنیا بی‌ارزش می‌شود. قیمت تو همان است که خواسته‌ای!

صادقانه

عمر و عمل

حضرت محمد(ص) فرمودند: «خوشا به سعادت کسی که عمرش طولانی و کردارش خوب باشد. چنین کسی عاقبتش خوب است؛ زیرا پروردگارش از او راضی است. وای بر کسی که عمرش طولانی و کردارش بد باشد. چنین کسی عاقبتش بد است؛ چرا که پروردگارش از او ناراضی است.» (بخارالأنوار، ج ۶۹، ص ۴۰۰)

داستان

شیشه عمر مادر

و از بیمارستان رسیدیم خانه. بچه را خواباندم، بالای سرش نشستم و خیره شدم به آن موجودی که سر تا پا نیاز و ناتوانی بود. وحشت کردم. از شدت ناتوانی فرزندم در حفظ بقایش وحشت کردم. وضعیت‌هایی در زندگی هستند که آدم در آنها ضعیف است. آدم وقتی بیمار است، وقتی سرطان دارد، وقتی آواره است، وقتی بچه است، وقتی یک نوزاد بی‌زبان یک ساله است و تمام دارایی‌اش یک شیشه شیر... در تمام اینها مظلوم است و فقط مظلوم است و دستش به جایی بند نیست. آدم زمین خورده، زدن ندارد. این جمله را مادرم همیشه می‌گوید. رسم آدم بودن در چشم‌های او این است که آدم زمین خورده را زدن. مادرم شاید هنوز نداند که روی همین زمین جایی هست که بچه و نوزاد و مریض و مبتلا به سرطان، یکجا جمع‌اند. جایی به نام «دیرالبلح»

و مردمی هستند که از همین مظلوم‌ترین‌ها هم نمی‌گذرند، که روی سر همین‌ها هم بمب می‌ریزند. مردم جایی به نام اسرائیل. فهمیدن ساختار مغزی این مردم برای من ممکن نیست، اما دلیل کارشان را کم‌وبیش می‌فهمم. از فیلم ویرانی کمپ بیماران و آوارگان دیرالبلح ترجمه‌ای منتشر شده با یک جمله درخشان: «تنها چیزی که از این پناهگاه باقی ماند، یک شیشه شیر بود...» این جمله، دلیل مؤکد تمام این تجاوز است به نظرم. کجا، در کدام موقعیت تاریخی و جغرافیایی، یک شیشه شیر پر از لکه خون، ممکن است چنین جایگاه و معنایی پیدا کند؟ اینجا نقطه‌ای از زمین است با معادلات غیرزمینی: جایی که جان‌های ضعیف اتفاقاً اثرگذارترند. جایی که نفس‌های از دست رفته باقی‌ترند.

شقایق خبازیان

نویسنده

تابه حال با یک بیمار مبتلا به سرطان، در روزهای آخر عمرش، برخورد داشته‌اید؟ روند کاسته شدن جسم و زوال جان‌ش را دیده‌اید؟ دیده‌اید که چقدر سریع به ضعف یک کودک دچار می‌شود؟ من دیده‌ام. بیماری مبتلا را در لحظات احتضار. ایستاده بودم در یک متری او و می‌دیدم که ویرانی سلول‌ها چطور تا گلو بالا آمد و در نهایت آرام گرفت و متوقف شد. دیدم که چطور کوچک‌ترین زوری در هیچ نقطه‌ای از بدنش باقی نماند تا جان را حفظ کند. دیدم که از میان تمام صفاتی که یک آدم می‌تواند داشته باشد، ضعف، بارزترین ویژگی او شد.

همین ضعف را یک مرتبه دیگر هم به‌موضوع پیش چشم دیده بودم. وقتی پسرم را به دنیا آوردم

تلخند

دعوا بالا گرفت! ممدانی شهردار علیه ترامپ رئیس جمهور / کارتونیست: الیور شوپف - استرالیا

کتاب

جغرافیای عشق

جغرافیای عشق، مغرور سرفراز نامت همیشه باد جاوید و ماندگار ژرفای نیلگون! ای عرصه جنون دریای عشق و خون، مَواج بی حصار امید زندگی، نامت همیشه بر پهنه جهان مانا و استوار هم فارس زاده‌ای هم فارس مانده‌ای هرگز نمی‌روی از یاد روزگار سرداده پای تو سرو و صنوبران سر دارهای مرد، مردان سر به دار ای جلوه‌گاه خاص نامت همیشه فارس ایران کند مدام بر نامت افتخار ای تا همیشه سبز مهد دلاوران کابوس دشمنان، آرامش دیار آبی آسمان دل بردی از جهان دلداده‌های تو هستند بی‌شمار تو خانه منی کاشانه منی ماندن به پای تو یعنی که اقتدار نامت مقدس است فخرم همین بس است در راه حفظ تو جان می‌کنم نثار هرگز نمی‌دهم یک ذره از تو را ای شاهره عشق ای وادی قرار اعظم کلیایی

چادر گذارت

«کَرَم»، فقیر سر سفره‌های احسانت و «اَبَر»، تشنه در جست‌وجوی بارانت «قیام» حاصل «قَد قَامَتِ الصَّلَوة» تو بود نشسته «دین خدا» در مسیر ایمانت اطاعت از تو همان طاعت خداوند است «بهشت» شاخه گل کوچکی ز گلدان قوت نیمه شب که کشتان حاجت‌هاست به آسمان پرورد نوری از شبستانت به چادر تو ملانک دخیل می‌پندند عجیب نیست یهودی شود مسلمانان همیشه «چرخ فلک» در طواف دستاس‌ات همیشه «حور و ملک» در طواف دستانت همه فقیر و یتیم و اسیر آمده‌ایم نشسته‌ایم به امید لقمه نان اگر حسین و حسن میوه دلت هستند نبی چوروح تو می‌گردد و علی، جانت اگر چه چادر گذار تو در آتش سوخت دوباره لاله دمیده به دشت دامانت همین شکوفه پیراهن تو شاهد ماست چنان خلیلی و آتش، شده گلستانت بهار خانه حیدر خزان نمی‌گرددی قسم به برف سر گیسوی زمستانت به شانه‌های تو قوت نبود و شانه زدی که زینت نشود بیش از این پریشانت به پهلوی تو و بازو و سینه‌ات سوگند خودت شکستی و نشکسته‌است پیمانانت زی‌هوازدنت، طعنه می‌زند به علی که باخبر شود از روضه‌های پنهانت... علی برای تو نهج البلاغه می‌خواند مگر بلند شود از تو صوت قرآنت علی ست آینه روی تو، «بَکْتُ وَ بَکَى» تو گریه کردی و حیدر شد هست گریانت دوباره پیرهنی را به دجله اندازش مگر خدای دهد باز در بیابانت حسین پیرهنی داشت، پس چرا گفتم؟ فدای پیکر غرق به خون و عریانت... احمد ایرانی ناسب

غیر رسمی

نقطه‌زنی!

بعد از حمله‌ای که سال ۱۳۹۶ عناصر داعش به مجلس انجام دادند، لازم بود پاسخ محکمی به این گستاخی داده شود. آن زمان محضر رهبر معظم انقلاب پیشنه‌های دادم که مقر داعش در خاک سوریه را با موشک هدف قرار دهیم. پرسیدند این هدف تا نزدیک‌ترین شهر چه فاصله‌ای دارد؛ عرض کردم حدود ۴۰۰ تا ۵۰۰ متر فاصله دارد. ابتدا اجازه ندادند چون اطمینان نداشتند؛ اما من تضمین دادم و گفتم در آزمایش‌ها این نقطه‌زنی را چک کرده‌ایم و می‌توانیم با اطمینان عمل کنیم. سرانجام موافقت حضرت آقا را اخذ کردیم. حاج قاسم هم آن موقع اطمینان نداشت که با این دقت بتوانیم عمل کنیم. پنج یا شش فروند موشک به مقر فرماندهی جریان‌های تکفیری شلیک شد؛ فاصله مبدأ تا مقصد حدود ۷۰۰-۸۰۰ کیلومتر و شاید نزدیک به ۱۰۰۰ کیلومتر بود. به جز دو موشک که با فاصله کمی از ساختمان‌ها برخورد کرد، بقیه موشک‌ها با دقت بالا به هدف اصابت کرد و این نخستین بار بود که توان نقطه‌زنی موشک‌های ایران به‌صورت عملیاتی و در میدان نبرد به جهان اثبات شد. سرلشکر عزیز جعفری، فرمانده وقت سپاه

حسن ختام

صاحب روضه‌های فاطمیه

سلام حضرت صاحب عزا! مهدی عزیز فاطمه! امید جان‌های بی‌قرار! ما منتظران و دلشکستگان؛ این روزها با حزن عمیقی که از عزای مادر بر جان‌مان نشسته، با صدایی زخمی و بی‌رمق شمارا فریاد می‌زنیم و در قاب چشمان خیس مان مردی با شال عزا بر دوش و غمی سنگین بر قلب، نقش می‌بندد. سلام به شما که صاحب روضه‌های فاطمیه‌اید و به مادر شما که تمنای مان را می‌داند، او که دخیل بسته‌ایم به دستان روشن بی‌رمقش، تا «امن یجیب‌های» آمدن‌تان را آمین بگوید. نشسته‌ایم چشم انتظار، گله از بغضی سنگین و نهفته در جان‌مان که راه گلورا بسته است. کاش برگردید دلگرمی روزهای سرد کاش برگردید. خزان رسیده، اما یادتان همیشه سبز و زنده‌ست، هر صبح و شام با دستی روی سینه و چشمانی مشتاق و تشنه دیدار، نمی‌دانم از دور یا نزدیک سلام‌تان می‌کنیم تا مگر به جوابی، دل تپنده از رنج‌مان روی خوشی را ببیند. یک عمر در هوای شما سپری شد. خوشا به لحظه‌هایی که با یادتان عجین است و جانم به عطر خوش حضورتان که کاش ببیچد این حوالی. می‌دانم و می‌دانید از راه رسیدن‌تان این بغض بیچیده و این شوریدگی‌های تمام نشدنی را به خوشی بدل می‌کند. کاش به فریادتهایی‌مان برسید.

سلامت

مروارید پنهان

زهر احسینی

کارشناس تغذیه

ترتیب در آمدن دندان‌ها معمولاً بر اساس میزان کارایی آنهاست و افراد به ترتیب سن، در هر دوره داشتن یک سری دندان را تجربه خواهند کرد. آخرین دسته دندان‌ها که در دهان یک فرد بالغ رشد می‌کنند، دندان عقل است که اگر به درستی بیرون نیاید، هیچ مشکلی ایجاد نمی‌شود؛ اما اغلب دندان عقل در لثه یا استخوان فک گیر کرده و رشد نمی‌کند. این اتفاق می‌تواند منجر به عفونت، حفره، بیماری لثه و سایر مشکلات سلامت دهان شود؛ به همین دلیل بسیاری از دندان‌پزشکان حذف آنها را توصیه می‌کنند. اصلی‌ترین دلایل خرابی دندان عقل می‌تواند به نوع رویش آن ربط داشته باشد و نیز به نحوه مراقبت از آن مربوط می‌شود. معمولاً رسیدگی به دندان عقل کمتر از سایر دندان‌هاست و دسترسی به آن دشوار است. در کل از میان مشکلات رایج دندان‌های عقل می‌توان به عفونت دندان، رشد نهفته دندان، لق شدن آن و آبسه کردن دندان اشاره کرد. با این حال دندان عقل در صورتی که مشکلاتی مانند نهفتگی، درد و عفونت را ایجاد نکند، می‌تواند مفید واقع شود. در دوران پیشاتاریخ، انسان‌ها به دلیل نبود مراقبت‌های دندانپزشکی و استفاده از رژیم غذایی سخت، به‌طور مکرر دندان‌های خود را از دست می‌دادند و برای آنها دندان عقل جایگزینی طبیعی برای دندان‌های از دست رفته بود. از فواید دندان عقل، کمک آن به حفظ ساختار استخوان فک است؛ پس از کشیدن دندان عقل، ناحیه استخوان فک زیر آن به مرور تحلیل می‌رود؛ از این رو در صورتی که دندان عقل به‌طور کامل روییده باشد و مشکلی برای دندان‌های مجاور ایجاد نکند، با حفظ آن می‌توان نیروی ناشی از جویدن را به استخوان فک منتقل و از تحلیل آن جلوگیری کرد. از دیگر فواید دندان‌های عقل این است که آنها حاوی سلول‌های بنیادی هستند و می‌توانند برای ترمیم بافت‌های دندان‌ها و سایر در مان‌های پزشکی به‌کار گرفته شوند.

راه نرفته

چرا کمتر لبخند می‌زنیم؟

عزیزه هاشمی

روانشناس بالینی

این روزها وقتی در مکان‌های عمومی حضور پیدا می‌کنیم، چهره‌های بسیاری را می‌بینیم که خسته، بی‌حوصله و پر از گلایه‌اند. گویی ناامیدی و افسردگی آرام‌آرام در میان افراد جامعه رسوخ کرده است. وقتی کمی نزدیک‌تر می‌شویم و با آنها گفت‌وگو می‌کنیم، متوجه می‌شویم که ریشه این ناراحتی‌ها در نبود حس ارزشمندی درونی است. دلایل فراوانی می‌تواند پشت این وضعیت باشد؛ از فشارهای اقتصادی و اجتماعی گرفته تا مقایسه‌های بی‌پایان در فضای مجازی. امروز بسیاری از افراد تصور می‌کنند ارزشمند بودن آنها نتیجه موقعیت شغلی، درآمد، تحصیلات یا جایگاه خانوادگی است. چنین نگاهی، انسان را در معرض فروپاشی روانی قرار می‌دهد. کافی است یکی از این عوامل از بین برود؛ ورشکستگی مالی، بیکاری یا شکست عاطفی کافی است تا احساس ارزشمندی به پوچی تبدیل شود. در حالی که ارزشمندی واقعی از وجود انسان سرچشمه می‌گیرد، نه از دستاوردها. ما ارزشمندیم چون انسانیم؛ نه به دلیل آنچه به دست آورده‌ایم، بلکه به خاطر آنچه هستیم. کارآمدی، موفقیت و موقعیت اجتماعی مهم‌اند، اما جایگزین ارزش ذاتی انسان نمی‌شوند. پس چه باید کرد تا خود را بپذیریم و احساس ارزشمندی بسازیم؟ نخست، نگاه‌مان را از بیرون به درون تغییر دهیم. به جای مقایسه دانمی با دیگران، واقعیت زندگی انسان‌ها را ببینیم؛ آنها نیز همانند ما ضعف‌ها و قوت‌هایی دارند. توقعات غیر واقع‌بینانه از خود را کاهش دهیم و کمال‌گرایی افراطی را کنار بگذاریم. در گام بعد، با خود مهربان باشیم و بدون قضاوت گذشته را بررسی کنیم. خطاها بخشی از مسیر رشد هستند، نه سندا ناکامی. در گذشته‌نمانیم و با پذیرش ضعف‌ها، برای بهتر شدن تلاش کنیم. مرور مداوم اشتباهات، ارزشی نمی‌سازد؛ حرکت رو به جلو است که زندگی را معنا می‌بخشد. در نهایت، یادمان باشد: برای ارزشمند بودن، کافی است انسان باشیم و خود را همان‌گونه که هستیم بپذیریم، نه آن‌گونه که تصور می‌کنیم باید باشیم.